

ESTUDI DE LA DISTRIBUCIÓ ESPACIAL I MOVIMENTS MIGRATORIS DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA AL BAIX LLOBREGAT: TENDÈNCIES A CURT/MIG TERMINI

Unitat de Promoció i Desenvolupament del Baix Llobregat 2008

Programa del Servei d'Ocupació de Catalunya,
cofinançat per la Generalitat de Catalunya i pel Fons Social Europeu

UNITATS DE PROMOCIÓ I
DESENVOLUPAMENT

SOC

Servei d'Ocupació
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

Unitat d'Impuls
Fons Social Europeu

Baix Llobregat, setembre de 2009

1.	Introducció	5
2.	Metodologia i Fonts	7
3.	BLOC I: Evolució de la població de nacionalitat estrangera resident i principals característiques demogràfiques (2000-2008)	9
3.1	Evolució de la població estrangera. Baix Llobregat	9
3.2	Principals característiques de la població de nacionalitat estrangera	11
3.2.1	Evolució del perfil demogràfic de la població: Variable sexe.....	11
3.2.2	Distribució per sexe segons nacionalitat específica.....	13
3.2.3	Evolució del perfil demogràfic de la població: Variable Edat.....	14
3.2.4	Indicadors demogràfics associats a l'edat.....	20
3.2.5	Indicadors d'activitat	23
3.3	Evolució de les diferents nacionalitats estrangeres.....	26
3.3.1	Evolució de població amb nacionalitat americana	28
3.3.2	Evolució de la població amb nacionalitat africana	28
3.3.3	Evolució de la població amb nacionalitat europea.....	29
3.3.4	Evolució de la població amb nacionalitat asiàtica.....	30
3.3.5	Evolució de la població amb nacionalitat oceànica	31
3.3.6	Principals nacionalitats específiques i evolució	31
3.3.7	Conclusions	33
4	BLOC II: Distribució territorial	36
4.1	Distribució de la població de nacionalitat estrangera	37
4.2	Distribució de la població estrangera segons nacionalitat.....	41
4.3	Quocient localització.....	46
4.3.1	Metodologia.....	46
4.3.2	Resultats obtinguts	47
4.4	Conclusions	52
5	BLOC III: Anàlisi i composició dels fluxos migratoris	54
5.1	Fonts	54
5.2	Descripció general dels Saldos Migratoris	56
5.3	Característiques demogràfiques: Immigració vs. Emigració.....	59
5.3.1	Estructura general per sexe i edat	59
5.3.2	Evolució de l'estructura per edats	60
5.3.3	Distribució per sexe segons origen concret	63
5.3.4	Procedència i destí dels fluxos migratoris.....	65
5.3.5	Origen segons destí i procedència	68
5.3.6	Moviments interns	72

5.4	Conclusions	74
6	Conclusions Generals	76
7	Possibles estudis de continuïtat	80
8	Fitxes municipals	81
9	Annex	111

1. Introducció

Des de l'Observatori del Consell comarcal del Baix Llobregat l'estudi de la immigració sempre ha estat una de les principals prioritats donat el seu pes i evolució recent a la comarca. Aquesta prioritat es materialitza en la creació de l'Observatori de la Immigració del Baix Llobregat per part del Consell comarcal del Baix Llobregat l'any 2002. Aquest Observatori realitza una tasca constant de prospecció i distribució de dades contextuais del col·lectiu immigrant a nivell de comarca i municipi a més de prestar un servei d'assessorament i recolzament als municipis del Baix Llobregat.

El present informe elaborat des de l'Àrea de Desenvolupament Estratègic del Consell comarcal del Baix Llobregat vol recolzar aquesta tasca analítica, de recolzament i difusió de l'Observatori de la Immigració aportant un estudi sobre pautes de distribució territorial, mobilitat residencial de les persones estrangeres i característiques demogràfiques d'aquestes a partir de la combinació de diverses fonts estadístiques i estudi d'indicadors.

Aquest estudi es justifica per la constatació, a diversos estudis i anàlisi del fenomen migratori elaborats tant de manera interna com per altres organitzacions, del següent context: el ràpid increment de la població d'origen estranger en termes absoluts i relatius registrat a la comarca del Baix Llobregat (i resta del país) genera diversos contextos canviants als que les administracions locals que reben aquest flux de població en un primer terme s'han de readaptar constantment si el que es vol és evitar situacions de marginalitat, desigualtats econòmiques i socials als seus territoris. S'han d'adaptar, per exemple, els termes, objectius, recursos i plantejament dels serveis municipals, veritables eines d'intervenció de les administracions locals al territori, ja que les necessitats del col·lectiu nouvingut també són canviants. Aquesta generació de noves necessitats o contextos de gestió de polítiques públiques municipals poden estar associades a les també canviants característiques demogràfiques i estructura demogràfica del col·lectiu nouvingut, ja que cada franja d'edat específica o origen requereix uns serveis i recursos determinats que s'han de planificar en funció dels recursos municipals disponibles.

L'objectiu del present informe és el de dimensionar i elaborar una retrospectiva del col·lectiu de persones nouvingudes, acotar i comparar el perfil demogràfic general (col·lectiu agregat) i específic (per nacionalitats i lloc de naixement), identificar i analitzar la seva distribució territorial així com identificar properes tendències de canvi

a curt/mig termini per tal d'aportar instruments útils a la gestió de polítiques públiques municipals per a que aquestes puguin avançar-se a les necessitats futures.

Per altra banda també s'analitzarà la composició de fluxos migratoris en el territori de la comarca per identificar quina és l'evolució i composició d'aquesta tendència (de quin context territorial arriba la població estrangera? arriben directament de l'estranger? arriben d'Espanya, de Catalunya,? Quina edat tenen? Evoluciona l'estructura d'edats dels nouvinguts? És intensa o poc intensa aquesta evolució? hi ha mobilitat interna a la comarca de persones d'origen estranger? L'objectiu en aquest cas, és el d'intentar identificar les pautes de mobilitat residencial de la població estrangera que arriba o marxa de la comarca per tal de, igual que en el cas anterior, aportar eines i diagnòstic d'utilitat per al bon plantejament de polítiques públiques municipals capaces d'avançar-se a les necessitats futures.

2. Metodologia i Fonts

El següent informe incorpora informació estadística extreta del padró municipal d'habitants. Les raons de perquè s'ha emprat aquesta font per a l'estudi són les següents:

- El padró municipal d'habitants permet analitzar el fenomen de la immigració extensament degut a que incorpora les variables lloc de naixement i nacionalitat i a més permet creuar-les amb altra informació bàsica per a l'estudi de qualsevol col·lectiu com és l'edat i el sexe.
- Per altra banda, el padró municipal d'habitants està disponible per una sèrie temporal extensa i és de caràcter anual, des de 2000 fins 2008. Aquesta característica permet elaborar una retrospectiva del fenomen de la immigració.
- El padró municipal d'habitants i les variables que incorpora són disponibles des de diversos accessos com és la web de [l'Institut d'Estadística de Catalunya](#), la del [Instituto Nacional de Estadística](#) o des de la [Base de dades Hermes](#) de la Diputació de Barcelona.

Per altra banda el Padró municipal d'habitants i la informació que conté dona lloc a altres fonts estadístiques com és l'Estadística de Variacions Residencials (EVR). Aquesta estadística, elaborada per l'Instituto Nacional de Estadística, conté totes les altes i baixes padronals, i informació associada¹, que s'han realitzat en territori espanyol de manera anual. Aquesta informació es desagrega en municipis majors de 10.000 habitants, fet que ens permet l'anàlisi comarcal a partir de l'agregació de municipis de la comarca. Aquesta font s'ha emprat en el següent informe per tal d'analitzar els fluxos migratoris de la comarca des de l'any 2000 fins el 2007 (darrer any disponible durant l'elaboració de l'informe).

¹ Aquesta informació s'especifica en profunditat en el Bloc III

El present informe està estructurat en tres blocs. Cada bloc concret aborda una temàtica d'anàlisi:

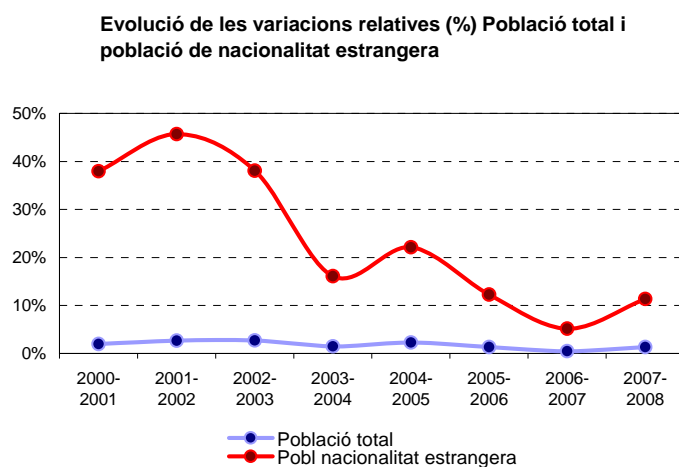
- Bloc I: "Evolució de la població de nacionalitat estrangera resident i principals característiques demogràfiques (2000-2008)". En aquest bloc s'analitza quina ha estat la darrera evolució del col·lectiu de persones de nacionalitat estrangera i principals característiques demogràfiques d'aquest col·lectiu i subcol·lectius que el formen. En aquest bloc i el següent s'utilitza la variable "nacionalitat" per a definir el col·lectiu objecte d'estudi ja que es tenen en compte totes aquelles persones que posseeixen una nacionalitat diferent a l'espanyola degut a que aquest criteri és el que segueix l'Observatori de la Immigració del Baix Llobregat en aquest tipus d'anàlisi. D'aquesta manera les dades d'aquest apartat seran comparables i coherents amb els informes i dades que distribueix el citat Observatori.
- Bloc II: Distribució territorial: Aquest segon bloc de l'estudi tractarà la distribució de la població estrangera (segons nacionalitat) als municipis i a la comarca del Baix Llobregat. Aquesta anàlisi tindrà en compte els anys 2000 - 2008 i el nivell de desagregació és el municipal.
- Bloc III: "Anàlisi i composició dels fluxos migratoris". En aquest bloc s'analitza la composició dels fluxos migratoris de la comarca i les principals característiques demogràfiques d'aquests així com l'origen i destí de les persones estrangeres que es donen d'alta o de baixa a la comarca. En aquest bloc s'ha emprat la variable "lloc de naixement" per a definir el concepte de persona estrangera. Si ha nascut fora de les fronteres de l'estat espanyol es considera a l'individu com d'origen estranger independentment de la nacionalitat que posseeixi.
- Per últim s'inclou un apartat de fitxes municipals on es dona informació específica sobre estructura i evolució de la població de nacionalitat estrangera així com diversos indicadors demogràfics que contribueixen a dimensionar i relativitzar el col·lectiu de persones de nacionalitat estrangera residents al municipi.

3. BLOC I: Evolució de la població de nacionalitat estrangera resident i principals característiques demogràfiques (2000-2008).

En el següent bloc s'entra a analitzar les principals característiques de l'evolució absoluta i relativa de la població de nacionalitat estrangera resident a la comarca del Baix Llobregat així com les principals característiques demogràfiques d'aquesta. El període contemplat en aquesta anàlisi comprèn els anys del 2000 al 2008.

3.1 Evolució de la població estrangera. Baix Llobregat

La comarca del Baix Llobregat ha experimentat un creixement del 15,2% en el nombre d'habitants des de l'any 2000, que equival a 103.025 persones més. D'aquest volum, el 66,8% és població de nacionalitat estrangera; aquest col·lectiu ha passat de 16.501 persones l'any 2000, a un total de 85.336 el 2008, fet que ha suposat un augment en els darrers anys de més del 400% de la població estrangera resident a la comarca.

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

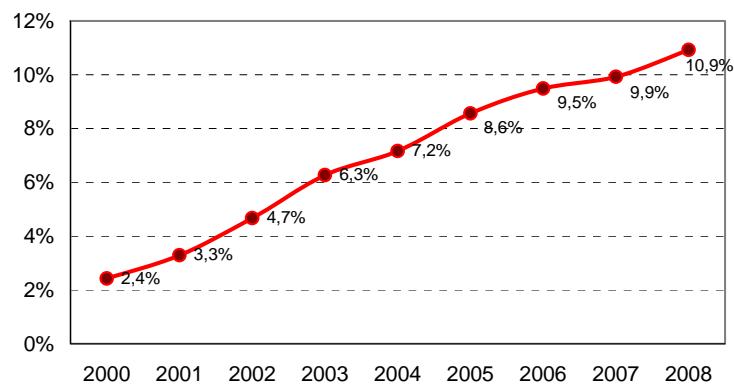
En l'anterior gràfic es poden observar els ritmes de creixement anuals comparats per a la població de nacionalitat estrangera i total.

- La població estrangera incrementa amb major intensitat que la població de la comarca en general.
- Des de l'any 2000 fins el 2003, els ritmes de creixement anuals de la població estrangera són molt més elevats que els registrats entre el total de la població; arriba al seu màxim creixement el 2002, on incrementen en 46,7% respecte l'any anterior.

- És a partir del 2003 quan la intensitat del ritme de creixement de la població de nacionalitat estrangera comença a descendir fins arribar al seu mínim valor en aquest període, situant-se en un 5,2% interanual.
- Tot i així, els increments experimentats entre la població de nacionalitat estrangera són superiors que els registrats entre la població total en tots els anys observats.

Al mateix temps que la població de nacionalitat estrangera augmenta en número, també incrementa el seu pes sobre el total de la població; és a dir, a més d'incrementar el seu volum absoluts també incrementa el seu volum relatiu ja que mentre que l'any 2000, el col·lectiu observat representava el 2,4% de la població total de la comarca, al 2008, ha passat a representar pràcticament l'11% del total.

Evolució de la proporció de població de nacionalitat estrangera sobre el total de població resident al Baix Llobregat. 2000-2008

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.2 Principals característiques de la població de nacionalitat estrangera

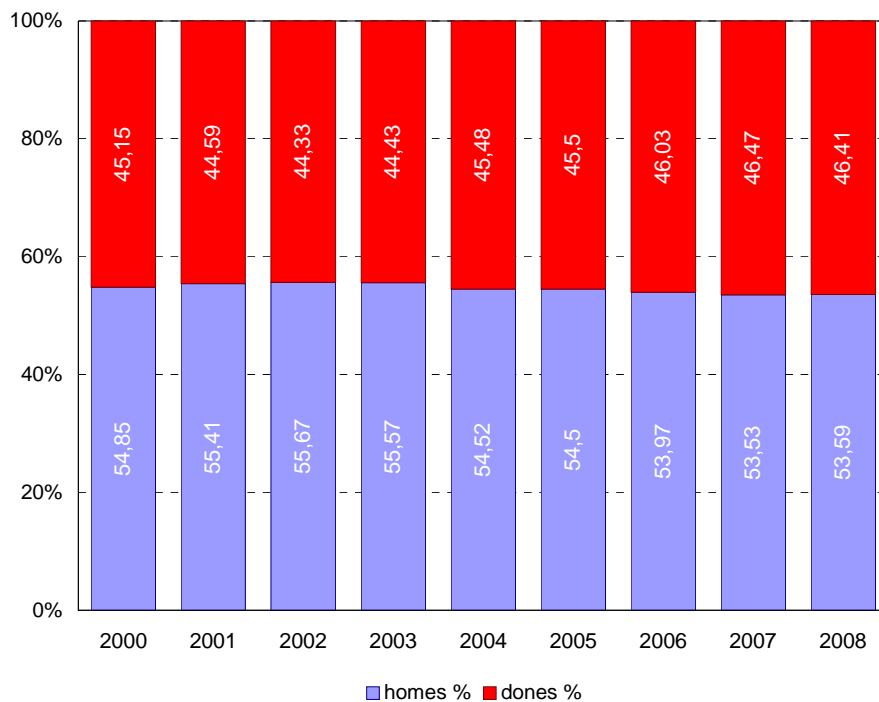
El següent apartat analitzarà en profunditat algunes de les característiques demogràfiques principals (sexe, edat, població activa potencial...) del col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera resident al Baix Llobregat posant l'accent en els contrastos entre aquest col·lectiu, el col·lectiu de persones amb nacionalitat espanyola i el conjunt de la població per tal de relativitzar i objectivar les característiques demogràfiques de les persones de nacionalitat estrangera. De la mateixa manera en alguns punts també es farà referència a contextos territorials supracomarçals per tal de relativitzar i situar el context del Baix Llobregat en termes de característiques demogràfiques del col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera resident i contrastos amb el col·lectiu autòcton.

3.2.1 Evolució del perfil demogràfic de la població: Variable sexe

Pel que respecta les variables demogràfiques principals (sexe i edat), durant el període analitzat no s'observen grans diferències en el perfil de la persona de nacionalitat estrangera que resideix a la comarca.

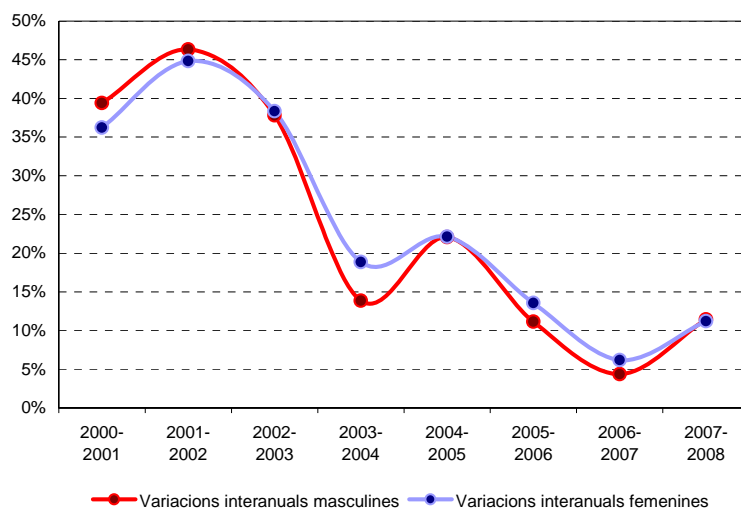
Des de l'any 2000, la proporció d'homes de nacionalitat estrangera que resideix a la comarca és superior a la de les dones. Tot i així, des de l'any 2003, aquests percentatges han començat a ser més equitatius, fins arribar al 2008 a un 46,4% de dones entre el col·lectiu de població de nacionalitat estrangera.

Distribució % de la població estrangera per sexe Baix Llobregat

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Evolució (%) de les variacions interanuals de la població estrangera per sexe.Baix Llobregat

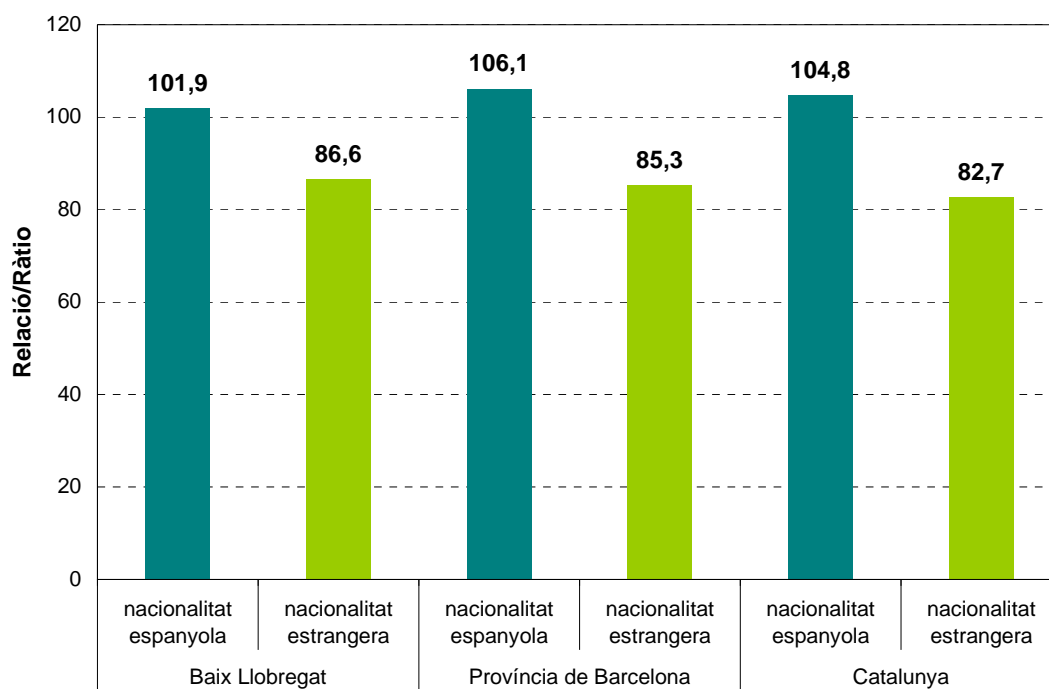
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Pel que respecta a l'indicador de relació de feminitat², no hi ha grans diferències entre els tres àmbits territorials contemplats al gràfic; on els nivells de feminitat entre la

² La relació de feminitat és la divisió entre població femenina i masculina. Una relació superior a 100 significa que hi ha més dones que homes, mentre que una relació inferior a 100 significa que hi ha més homes que dones en una població.

població autòctona són molt més elevats que entre la població estrangera. Tots tres àmbits coincideixen en quant al nivell de masculinització que existeix entre aquest darrer col·lectiu.

Comparativa territorial de l'indicador: Rel. Feminitat (%). 2008

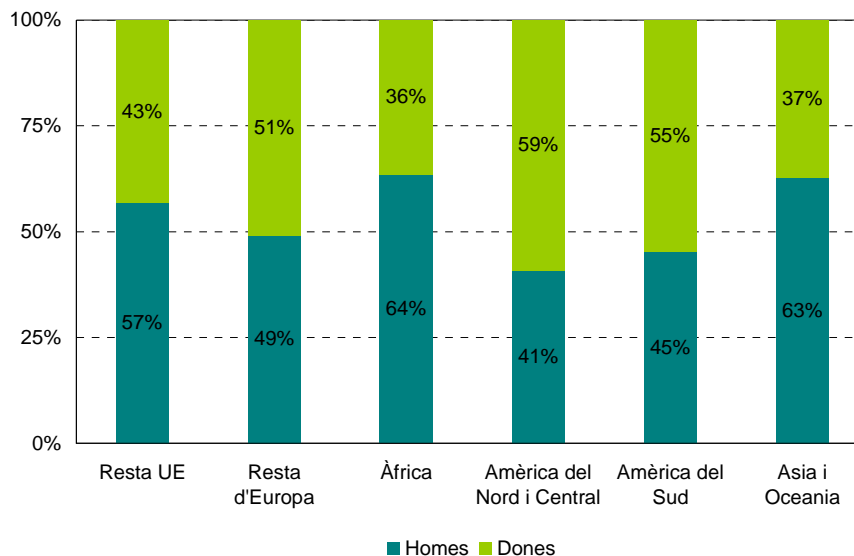

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.2.2 Distribució per sexe segons nacionalitat específica

Aquest tipus d'anàlisi pormenoritzat és necessari en tant que el col·lectiu de persones de nacionalitat estrangera és un col·lectiu prou heterogeni com per requerir una anàlisi detallada de cada procedència:

**Distribució de la població de nacionalitat estrangera per sexe i nacionalitat.
Baix Llobregat. 2008**

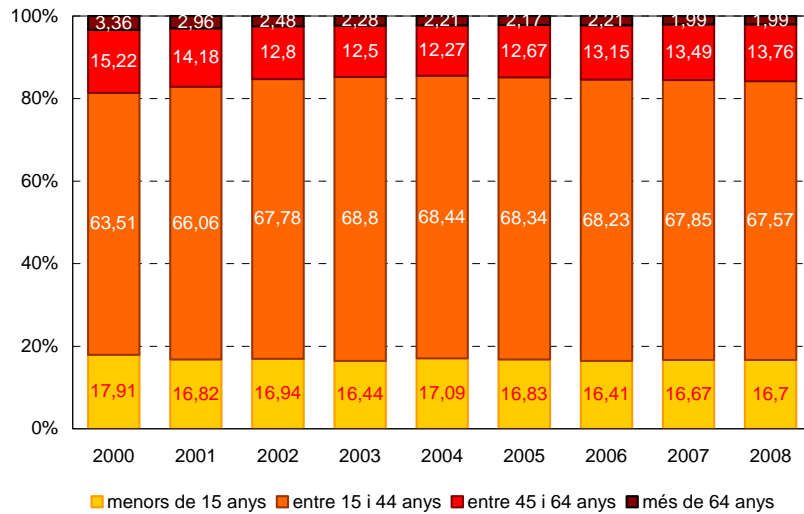
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- Amb excepció de la població estrangera amb nacionalitat americana, on hi ha una major feminització de la població que ha vingut a la comarca, la resta de nacionalitats registren un major grau de masculinització.
- Les nacionalitats on hi ha un major percentatge d'homes per sobre de les dones és a la població africana i la població d'Àsia i Oceania.
- És entre la població amb nacionalitat dels països de la Resta d'Europa sense incloure els de la Unió Europea, on hi ha una major equitat entre tots dos sexes (el 49% homes i el 51% dones).

3.2.3 Evolució del perfil demogràfic de la població: Variable Edat

El grup d'edat majoritari de la població estrangera és la franja d'edat entre els 15 i els 44 anys, rang d'edat contemplat més ampli i que es caracteritza per ser el grup de població potencialment activa. Aquest percentatge s'ha anat mantenint amb certa tendència a créixer, des de l'any 2000, fins a situar-se l'any 2008 en el 67% del col·lectiu observat.

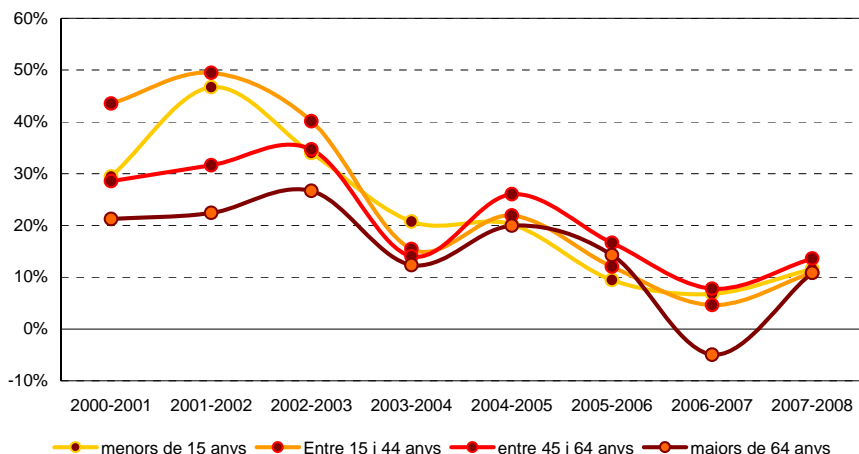
Evolució (%) dels grups d'edat. Població de Nacionalitat estrangera. Baix Llobregat.

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- Els menors de 15 anys representen entre el 16% i el 17% de la població de nacionalitat estrangera; aquest percentatge s'ha mantingut estable amb tendència a decreixer, degut als creixements experimentats pel grup d'edat 15-44 anys. Tot i així, la població estrangera més jove ha experimentat importants creixements absoluts durant els anys observats, que ha suposat un increment, en termes absoluts, de més de 380% entre 2000 i el 2008.
- Respecte la població estrangera major de 64 anys, aquest és el col·lectiu que registra menors creixements durant el període observat. A més a més, aquest grup no representa més del 3,5% del total de la població de nacionalitat estrangera, percentatge que, en els darrers anys, ha descendit fins el 2%. Això posa de manifest trets diferencials de la població estrangera respecte el total de la població, on els majors de 64 anys representen més del 12% de l'estructura demogràfica poblacional de la comarca.

**Evolució de la var. (%) interanual de població estrangera per grup d'edat.
Baix Llobregat**

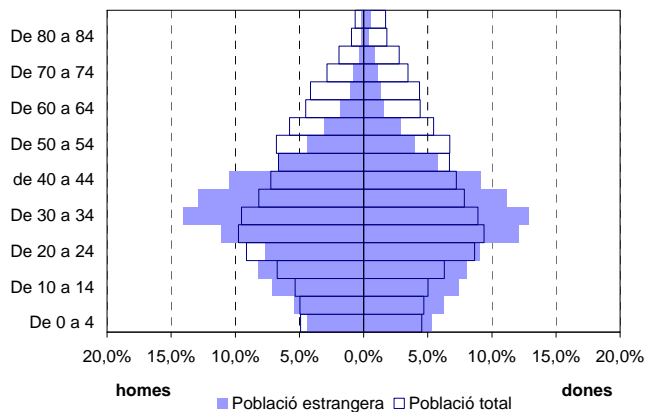

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

En l'anterior gràfic es pot observar com:

- Durant tot el període observat (2000-2008), la població absoluta de nacionalitat estrangera ha seguit una tendència creixent a tots els grups d'edats, amb excepció dels majors de 65 anys, que l'any 2007 van experimentar una disminució en el seu volum respecte l'any anterior.
- Fins l'any 2003, els ritmes de creixement interanual de la població de nacionalitat estrangera estaven per sobre del 20%, va ser a partir del 2004 quan els increments interanuals van disminuir a tots els grups d'edat. A partir del 2004, la tendència general ha estat la pèrdua d'intensitat en el creixement de la població de nacionalitat estrangera any rere any; tot i així el ritme es manté en termes positius.

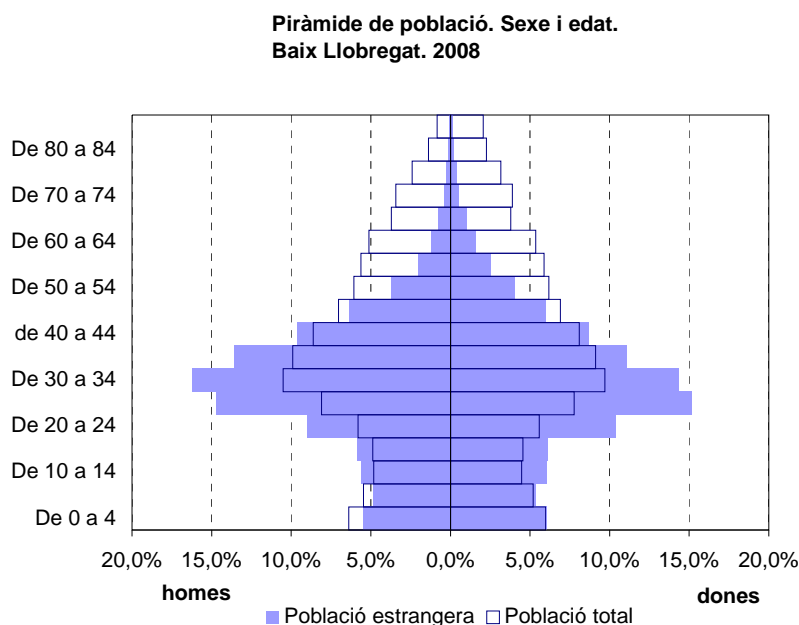
**Piràmide de població. Sexe i edat.
Baix Llobregat. 2000**

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

L'estructura de la població que hi resideix al Baix Llobregat ha anat variant durant el període observat:

- L'any 2000, la tendència de l'estructura poblacional total³ de la comarca era regressiva, que equival a una base piramidal (formada pels grups d'edats més joves) relativament estreta i una cima ampla (formada per la població de més edat).
- En canvi, la població estrangera resident a la comarca, presenta una cima de la piràmide molt més estreta que la població total; que indica que població d'origen estranger presenta una estructura de població molt més jove que la que presenta el conjunt de població total.

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

L'any 2008 es poden observar diversos canvis en relació al 2000:

- S'observa que la base de la piràmide de la població total s'ha ampliat lleugerament, tal i com passa a la població estrangera.
- Tot i així, la franja d'edat entre els 15 i els 64 anys és la que més ha incrementat la seva proporció a l'estructura demogràfica de població estrangera, on passa de representar el 78,7% l'any 2000 a un 81,3% al 2008.

³ Inclou població de nacionalitat estrangera

- En canvi, el grup d'edat més jove i els majors de 65 han descendit proporcionalment entre la població estrangera durant aquest període.
- Pel contrari, la tendència de la població total de la comarca ha estat a descendir la proporció de població entre els 15 i els 64 anys i incrementar la proporció de població més jove i major de 64 anys.

Distribució segons grups d'edat de la població de nacionalitat estrangera

Grups d'edat	2000			2008		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Menors de 15	17,00%	19,00%	17,90%	16,00%	17,50%	16,70%
Entre 15 i 64 anys	80,40%	76,70%	78,70%	82,40%	80,10%	81,30%
Majors de 64	2,60%	4,30%	3,40%	1,60%	2,40%	2,00%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

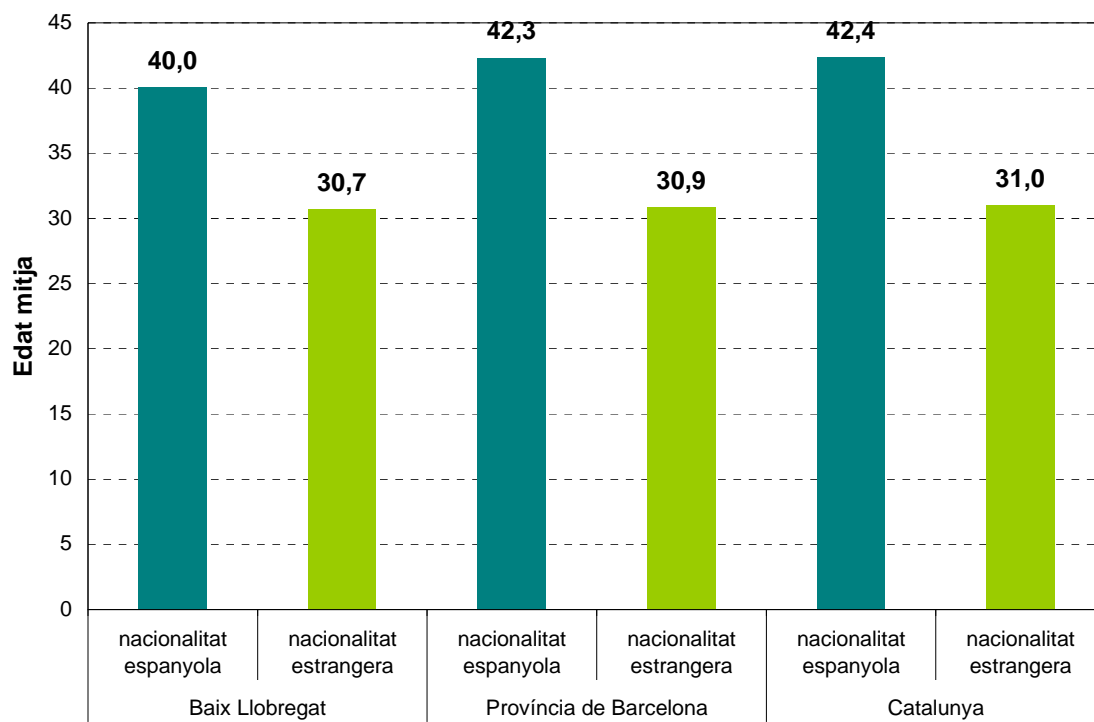
Distribució segons grups d'edat de la població de nacionalitat

Grups d'edat	2000			2008		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Menors de 15	15,20%	14,20%	14,70%	16,70%	15,70%	16,20%
Entre 15 i 64 anys	74,30%	71,60%	72,90%	71,60%	69,20%	70,40%
Majors de 64	10,50%	14,10%	12,30%	11,70%	15,20%	13,40%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

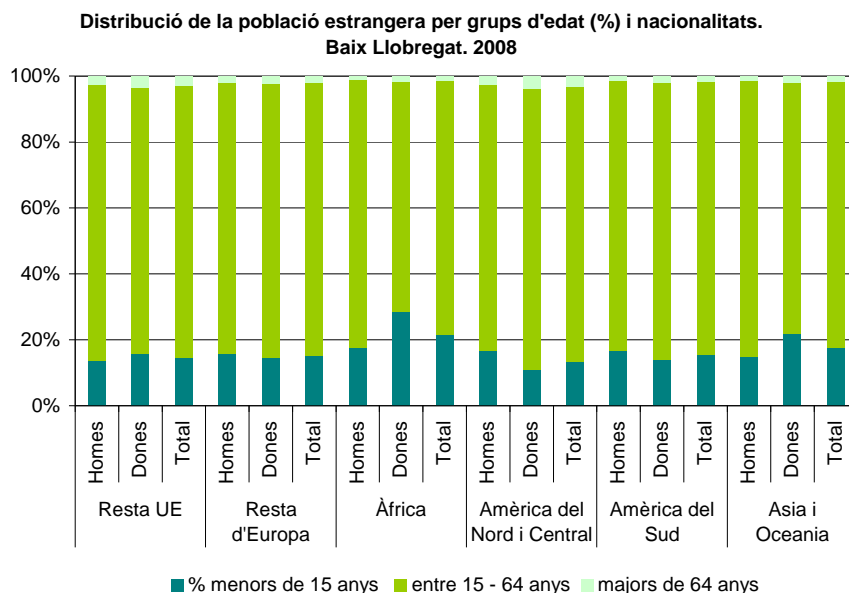
De fet podríem resumir totes aquestes diferències d'estructura per edats en la següent dada: El conjunt de població de nacionalitat estrangera és gairebé 10 anys més jove de mitjana que el col·lectiu de persones amb nacionalitat espanyola. Aquesta tendència també es pot observar en el cas dels altres dos contextos territorials (Catalunya i Província de Barcelona) que es mostren al següent gràfic tot i que en aquests les diferències d'edat són més àmplies.

Comparativa territorial de l'indicador: Edat mitjana. 2008

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Pel que respecten els grups d'edat i les nacionalitats continentals:

- S'observa com el col·lectiu amb un perfil més jove és l'africà. Els menors de 15 anys d'aquest col·lectiu superen en el 20%, factor que no passa a la resta de les nacionalitats observades. Concretament en aquesta nacionalitat, les dones són les que major percentatge de població menor de 15 anys hi presenten, per sobre del col·lectiu masculí. El col·lectiu africà també presenta un menor percentatge de població en edat de treballar que la resta, un 77,2%.
- Pel contrari, són els individus amb nacionalitat americana del Nord i Centre Amèrica els que major percentatge de població en edats actives presenten (el 83,5% de la població del col·lectiu).

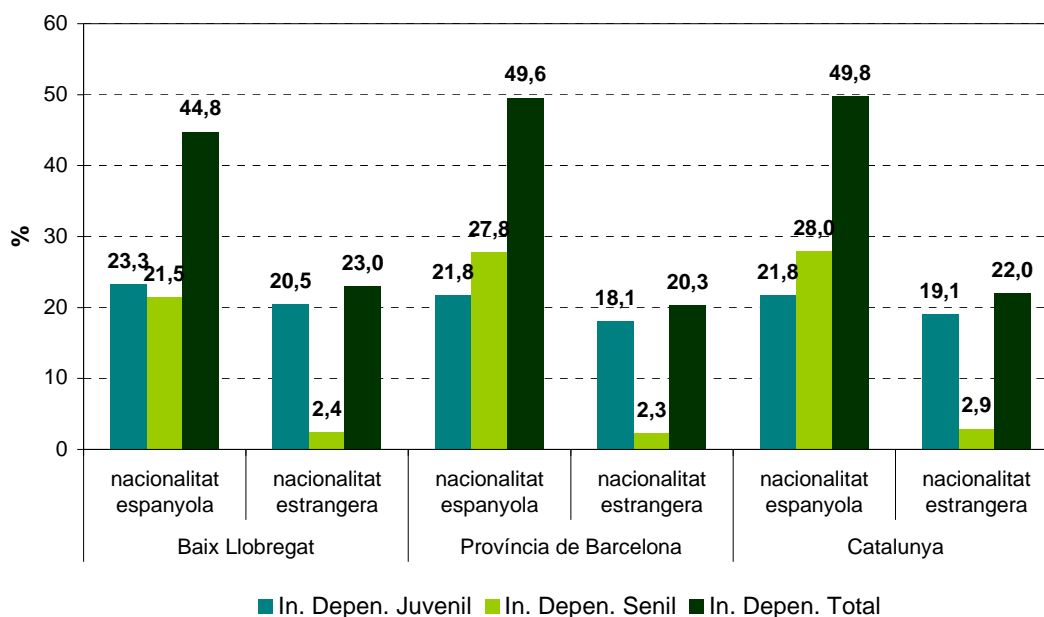
3.2.4 Indicadors demogràfics associats a l'edat

A nivell demogràfic, a més de la variable edat podem recórrer a diferents indicadors estructurals (de dependència, envelliment...) que aborden aquesta variable i que ens poden ajudar a relativitzar, almenys en termes d'edat, el col·lectiu de nacionalitat espanyola i estrangera.

Indicadors de dependència demogràfica

Els índexs de dependència demogràfica observats als diferents àmbits territorials varien segons la nacionalitat i el tipus de dependència que s'analitza.

Comparativa territorial de l'indicador: Índex de dependència (%). 2008

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- Respecte la resta d'àmbits territorials, l'índex de dependència juvenil de la població estrangera és lleugerament més elevat a la comarca que a altres àmbits; aquest índex posa en relació els joves menors de 15 anys respecte la població entre els 15 i 64 anys. Quant més elevat sigui, més dependència. En el cas de la comarca suposa que la població estrangera en edat de treballar s'ha de fer càrrec d'una major proporció de joves estrangers dependents demogràficament que a la resta d'àmbits territorials. El mateix passa en el cas de la població autòctona.
- En canvi, l'índex de dependència senil en el cas de la població estrangera es situa als mateixos nivells que la població estrangera a la província i al total de Catalunya; són índexs molt baixos comparats amb els de la població autòctona. Aquest índex posa en relació el volum de majors de 65 anys i la població entre els 15 i 64 anys. A l'igual que amb l'índex de dependència juvenil, quan més elevat sigui l'índex, més dependència. Per tant, en el cas de la població autòctona hi ha molt més dependència senil que en el cas de la població estrangera, per als tres àmbits observats. Tot i així, a la comarca l'índex de dependència senil entre la població autòctona, és més baix que en el cas de la població autòctona de la província i Catalunya.
- Entre els indicadors de dependència juvenil, on es calcula el pes de la població

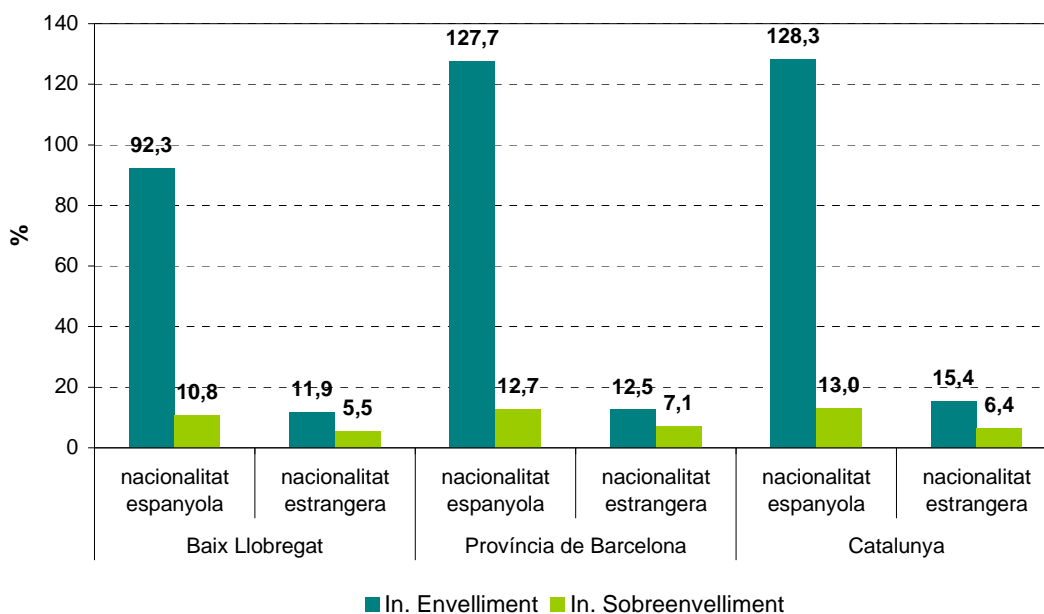
menor de 15 anys sobre la població entre 15 i 64 anys, no s'observen grans diferències entre les dues nacionalitats observades.

- Pel contrari, els indicadors de dependència senil reflecteixen la diferència dels perfils demogràfics entre la població estrangera i la població autòctona. Aquesta última presenta un elevat índex de dependència entre la població potencialment activa, amb edats compreses entre els 15 i 64 anys, i la població major de 65 anys, que és un col·lectiu demogràficament dependent. Aquest índex es situa en un 21,5%, el que equival a que hi ha 21 persones amb 65 anys i més per cada 100 persones entre els 15 i 64 anys, en edat de treballar mentre que la població estrangera, presenta un índex de dependència senil pràcticament inexistent, situat en un 2,4%. Això és degut a la gran concentració que hi ha de la població estrangera en edat de treballar i la poca població estrangera que resideix a la comarca major de 64 anys. D'aquesta manera, l'índex de dependència senil del total de la població de la comarca (inclou les dues nacionalitats) es situa en un 19,1%, per sota del total de la província de Barcelona que arriba fins a un 23,9% i el del conjunt de Catalunya (23,5%)
- En darrer terme, l'índex de dependència total relaciona tots dos grups demogràficament dependents en conjunt amb la població en edat de treballar. Per tant, per a cada cent persones autòctones en edat de treballar hi ha pràcticament 45 persones demogràficament dependents. En el cas de la població estrangera, hi ha 23 persones dependents (menors de 15 anys o major de 64 anys) per cada cent persones amb edats compreses entre els 15 i 64 anys.

Indicadors d'envelliment

Tant en el cas de la població autòctona com en el cas de la població estrangera, els índexs d'envelliment i sobreenvelliment de la població de la comarca són més baixos que en l'àmbit de la província i en el conjunt de Catalunya.

Comparativa territorial de l'indicador: Índex d'envelliment (%). 2008

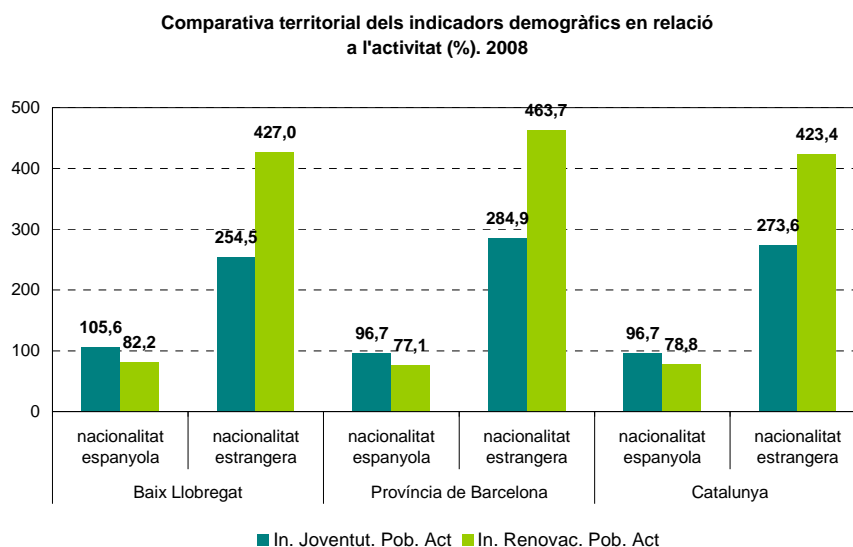
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- Concretament, l'índex d'envelliment de la població estrangera se situa entorn el 12% i 15% als tres àmbits territorials, sent la comarca on es registra el grau d'envelliment de la població estrangera més baix. Això, representa que hi ha més equilibri entre la població estrangera de la comarca major de 65 anys i la població menor de 15 anys, que als a la província i Catalunya.
- Tot i així, la proporció de població longeva estrangera respecte a la població més jove és molt petita; ja que en el cas de la comarca, tan sols hi ha 12 persones estrangeres majors de 65 anys per cada cent menors de 15 anys estrangers.
- El mateix passa amb l'índex de sobreenvelliment. Aquest és inferior entre la població estrangera de la comarca que a la resta de territoris. Concretament, aquest índex calcula la proporció de persones majors de 85 anys sobre el total de població major de 64 anys. En aquest cas, les diferències entre la població autòctona i la població estrangera no varia tant com a l'índex d'envelliment. Tot i així, el grau de sobreenvelliment de la població autòctona és més elevat que en el cas de la població estrangera a tots els àmbits territorials observats.

3.2.5 Indicadors d'activitat

A continuació passem a analitzar alguns indicadors relacionats amb l'activitat com

l'índex de joventut⁴ de la població activa, l'índex de renovació de la població activa⁵ i l'edat mitjana de la població en edat activa.

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

A l'anterior gràfic podem observar:

- La població amb nacionalitat estrangera en edat de treballar és més jove que l'autòctona, ja que el grup de població estrangera entre 15 i 39 anys supera en un 254% el volum de població entre els 40 i 65 anys. En canvi, en el cas de la població autòctona tots dos grups són més equitatius.
- Pel que respecta l'índex de renovació de la població estrangera se situa en un 427%, molt més elevat que a la població amb nacionalitat espanyola, situat en un 82,2%. Per tant, en el cas de la població estrangera de la comarca menor de 15 anys representa més d'un 400% el volum de població entre 55 i 65 anys.

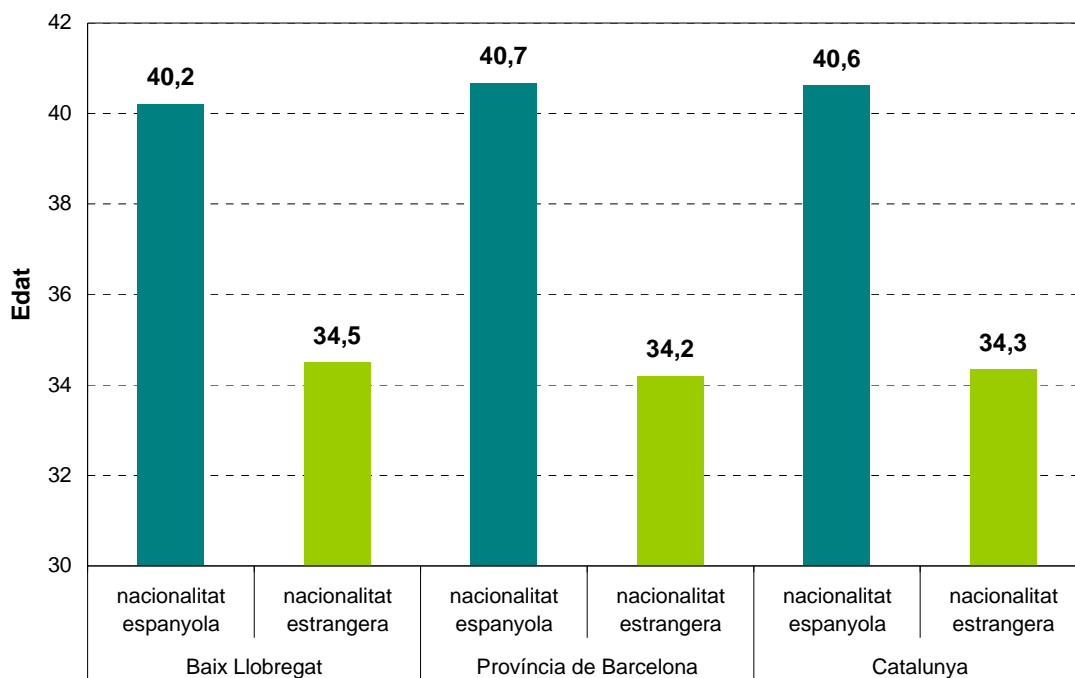
Tots indicadors demogràfics relacionats amb l'activitat posen de manifest les diferències de perfils demogràfics entre les dues nacionalitats. Concretament, les diferències més rellevants són el perfil jove del col·lectiu estranger i el major grau d'envelliment per part de la població autòctona de la comarca. Per tant, l'edat mitjana de la població amb edat de treballar (entre els 15 i 64 anys) és molt més primerenca

⁴ Amb l'índex de joventut de la població activa fracciona la població amb edats compreses entre els 15 i 65 anys i el resultat és la relació existent entre el volum de gent entre els 15 i 39 anys i la població entre 40 i 65 anys. D'aquesta manera es calcula el grau de joventut del col·lectiu amb edat de treballar.

⁵ Aquest índex calcula el pes de la població menor de 15 anys, futures generacions de relleu de la població activa, sobre la població entre 55 i 65 anys, la darrera generació amb edat de treballar.

(34,5) que en el cas de la població amb nacionalitat espanyola de la comarca (40,2).

Comparativa territorial de l'indicador: Edat mitjana de la població en edat activa. 2008

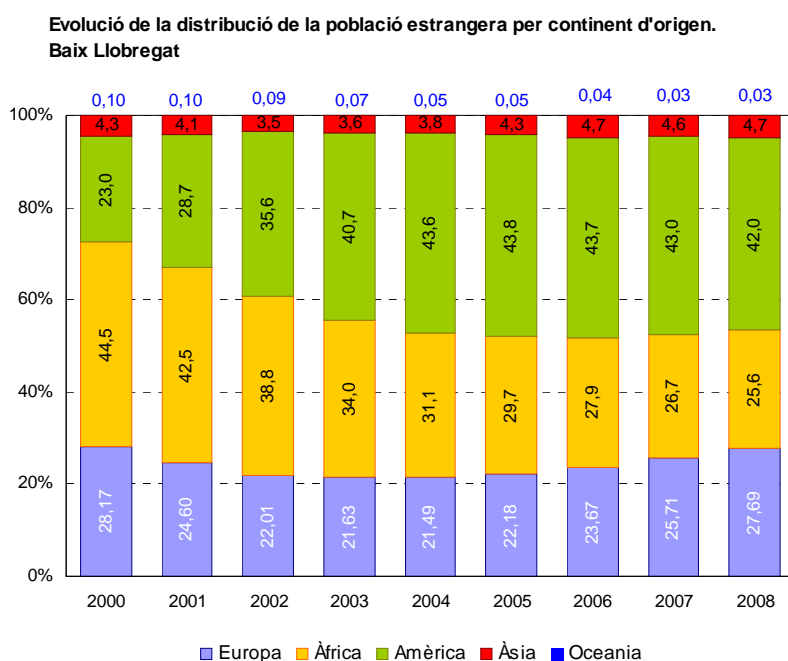

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

A tots tres territoris observats, l'edat mitjana de la població en edat activa en el cas de la població estrangera és més baixa que en la població autòctona, seguint uns mateixos paràmetres; ja que a tots tres àmbits territorials contemplats, l'edat mitjana de la població en edat activa de la població amb nacionalitat espanyola se situa per sobre dels 40 anys, mentre que en el cas de la població estrangera, es situa entorn els 34 anys.

3.3 Evolució de les diferents nacionalitats estrangeres

Pel que respecta als continents d'origen del col·lectiu estranger, es pot afirmar que la població majoritària és la població procedent d'Amèrica, els quals representen el 42% de la població de nacionalitat estrangera total al 2008. Aquests percentatges han variat en el temps, ja que l'any 2000 el 44,5% del col·lectiu estranger a la comarca procedia d'Àfrica; mentre que la població americana representava el 23% del total.

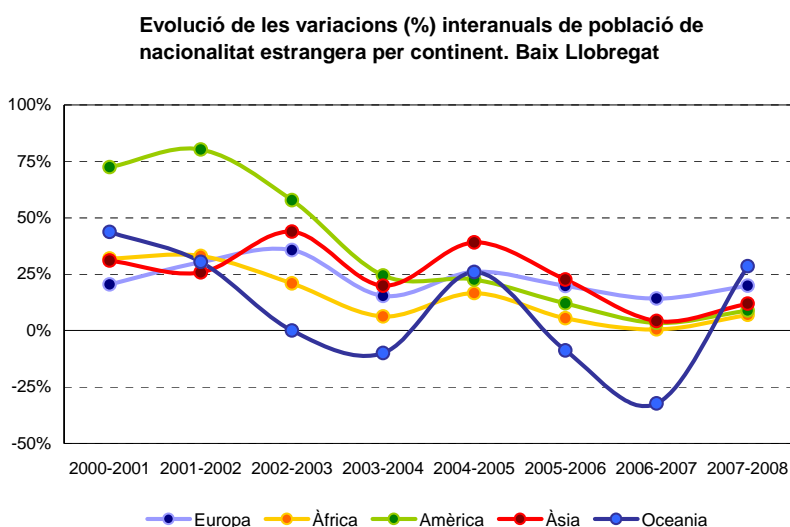

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- Degut a que la població africana ha continuat venint a la comarca, es pot afirmar que aquest increment del percentatge de la població procedent d'Amèrica és degut a que hi ha hagut una important onada d'immigració per part d'aquest origen concret durant els darrers anys.
- Aquesta afirmació pot corroborar-se amb l'anàlisi de les variacions interanuals de la població de nacionalitat estrangera per continent d'origen on s'observaran els creixements o decreixements any a anys dels diferents subcol·lectius.
- La proporció de població estrangera procedent d'Europa ha oscil·lat entorn el 21% i el 28% sobre la població estrangera total de la comarca; tot i que en els darrers anys, aquest percentatge tendeix a incrementar.
- En canvi la població estrangera procedent d'Àsia i d'Oceania han mantingut una mateixa proporció en el temps pel que respecta el total de població

estrangera de la comarca; el primer col·lectiu s'ha mantingut al voltant del 4% i la població oceànica, entorn el 0,1%.

Tot seguit, es procedeix a analitzar l'evolució de les variacions relatives (%) interanuals des de l'any 2000 segons el continent de procedència de la població estrangera que resideix al Baix Llobregat:

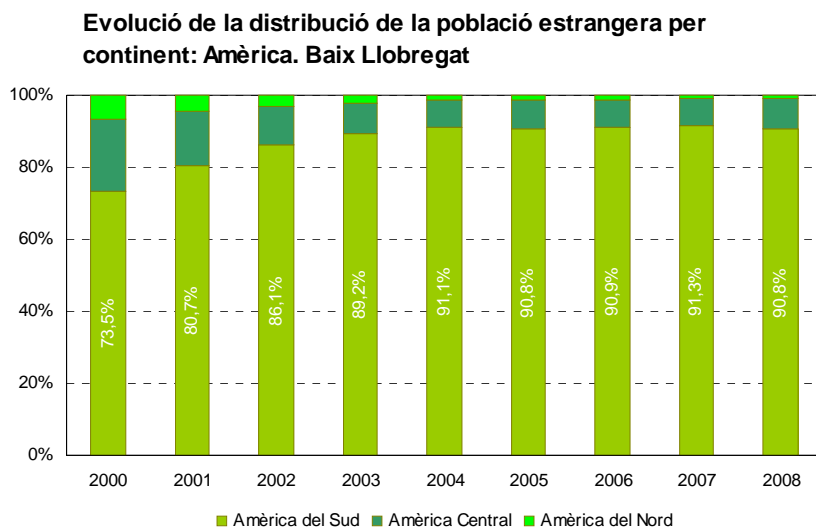
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Evolució general

- Entre el 2000 i el 2003, s'experimenten els majors increments de població de nacionalitat estrangera en termes generals.
- A partir del 2003, la intensitat de les variacions comença a decreïxer.
- Tot i així, els ritmes de creixement són positius, a excepció de la població procedent d'Oceania.
- En el primer període (2000-2003), els majors creixements s'experimenten entre la població estrangera procedent d'Amèrica; la qual creix a ritmes entorn el 70% any rere any fins el 2003. Aquests increments provenen en la seva majoria de la població d'Amèrica del Sud, la qual arriba a ritmes de creixement entorn el 90% entre l'any 2000 i el 2002.

3.3.1 Evolució de població amb nacionalitat americana⁶

- La població sud-americana representa més del 90% de la població estrangera procedent d'Amèrica des l'any 2004.

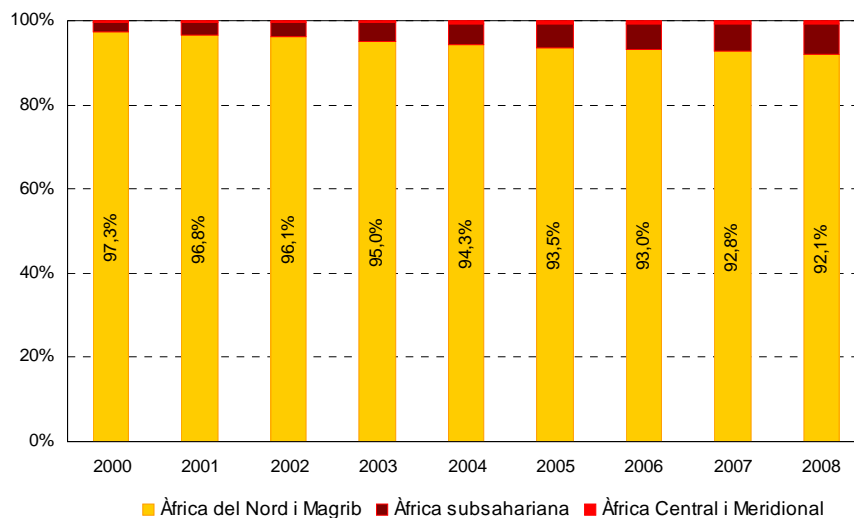
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.3.2 Evolució de la població amb nacionalitat africana

- Pel que respecta la població procedent del continent africà, s'observa una tendència demogràfica diferent a la de la població americana. Als primers anys del període analitzat, la població africana era la població estrangera majoritària que hi residia als municipis de la comarca. Aquesta hegemonia canvia al 2003, on Amèrica passa a ser el continent amb procedència majoritari. Això es degut a que, tot i que la població procedent d'Àfrica continua venint, els ritmes de creixement any rere any són inferiors als presentats per la població americana.
- Entre el 2000 i el 2002, anys de màxim creixement, la població africana incrementa a ritmes entorn el 30% respecte l'any anterior. A partir del 2003, els nivells de creixement comencen a descendir fins arribar al seu nivell mínim, experimentat entre el 2006 i el 2007, que es va situar per sota de l'1%.
- La subzona principal de procedència per part de la població africana és Àfrica del Nord i el Magrib, que ha representat més del 90% del col·lectiu africà de la comarca durant tots els anys del període analitzat. En els darrers anys, el percentatge de població sudsahariana ha començat a créixer lleugerament degut a un increment en el nombre de població procedent d'aquesta regió.

⁶ A l'Annex I es pot consultar quins països aglutina cada continent

Evolució de la distribució de la població estrangera per continent: Àfrica. Baix Llobregat

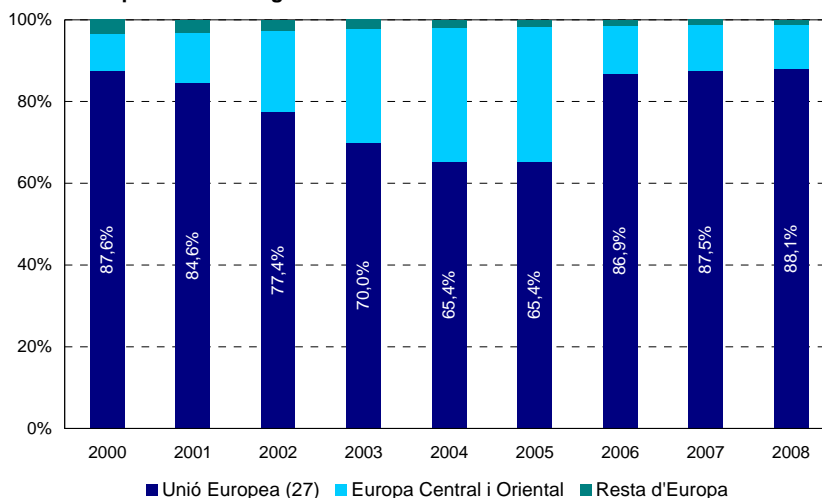

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.3.3 Evolució de la població amb nacionalitat europea

- La població que prové d'Europa ha mantingut creixements més constants entre el 2000 i el 2008, que la resta de població estrangera procedent d'altres continents. Això ha permès que l'any 2008, sigui el segon continent majoritari de procedència a la comarca, amb un 27,7% del total de la població estrangera, per sobre de la població africana (25,6%).
- Pel que respecta aquest col·lectiu, la procedència majoritària del continent europeu correspon a la població estrangera de l'Europa dels 27, la qual ha mantingut ritmes de creixement constants durant el període observat. En aquest cas, cal destacar la població procedent d'Europa Central i de l'Est, la qual ha estat la població estrangera europea que ha experimentat els increments interanuals més intensos, sobre tot entre els anys 2002 i 2005. Aquests creixements van suposar un increment en el pes d'aquesta població sobre la població estrangera de la comarca.
- Dita tendència es trenca al 2006 on s'experimenta un fort decreixement (-57,4%), això pot ser degut a l'entrada d'alguns països de l'est i centre d'Europa a la Unió Europea. D'aquí que en aquest mateix any, la població procedent d'Europa dels 27 experimenta un creixement d'intensitat similar al decreixement de la població del centre i est d'Europa.

**Evolució de la distribució de la població estrangera per continent:
Europa. Baix Llobregat**

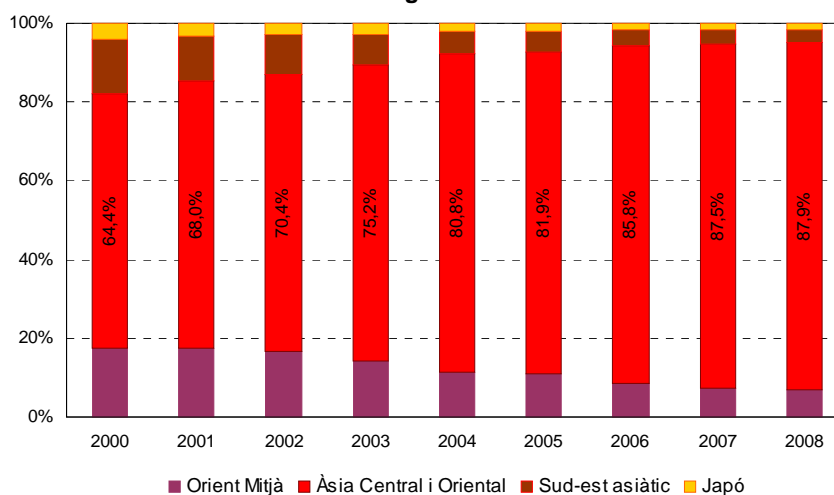

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.3.4 Evolució de la població amb nacionalitat asiàtica

- El col·lectiu asiàtic representa entorn el 4% de la població estrangera de la comarca; percentatge que ha mantingut de manera constant entre el 2000 i el 2008. Tot i així, és una població que no ha aturat el seu creixement al territori, generalment amb increments interanuals per sobre dels creixements experimentats al conjunt de població estrangera.
- La subzona principal de procedència per part de la població asiàtica ha estat l'Àsia central i Oriental, la qual ha anat incrementant progressivament en els darrers anys, representant casi un 90% de la població estrangera del procedent del continent asiàtic. Aquest col·lectiu és el que majors increments ha experimentat any rere any, respecte la resta de regions asiàtiques.

**Evolució de la distribució de la població estrangera per continent:
Àsia. Baix Llobregat**

3.3.5 Evolució de la població amb nacionalitat oceànica

En darrer terme, la població procedent d'Oceania no ha representat més del 0,1% de la població estrangera de la comarca durant tot el període observat; això ocasiona grans oscil·lacions en els ritmes de creixement d'aquesta població. En resum es pot dir que l'any 2001, la població procedent d'aquest continent era un total de 16 persones i al 2008, són 27, que en termes percentuals no suposa grans canvis demogràfics.

3.3.6 Principals nacionalitats específiques i evolució

Fraccionant les zones geogràfiques observades fins arribar a divisions territorials per països, les nacionalitats principals de la població estrangera empadronada als municipis de la comarca seria el Marroc, com a país amb la nacionalitat majoritària (23%), seguit d'Equador, Romania, Colòmbia i Bolívia. Aquestes cinc nacionalitats principals de la població estrangera del Baix Llobregat representen el 49% del total del col·lectiu estranger.

Distribució de les principals nacionalitats (per països) al Baix Llobregat. 2008

Població del país	Absoluts	% respecte el total de la pobl. estrang. a la comarca	% respecte el total de la pobl. del país a Catalunya
Marroc	19.813	23,22	9,48
Equador	8.153	9,55	10,07
Romania	5.610	6,57	6,37
Colòmbia	4.302	5,04	9,29
Bolívia	3.841	4,50	6,32
Total principals nacionalitats	41.719	48,9	8,6

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

- La població marroquina empadronada a la comarca representa el 9,5% del total de la població del Marroc que hi viu a Catalunya.
- Tot i no ser la nacionalitat principal de la comarca, la població equatoriana que

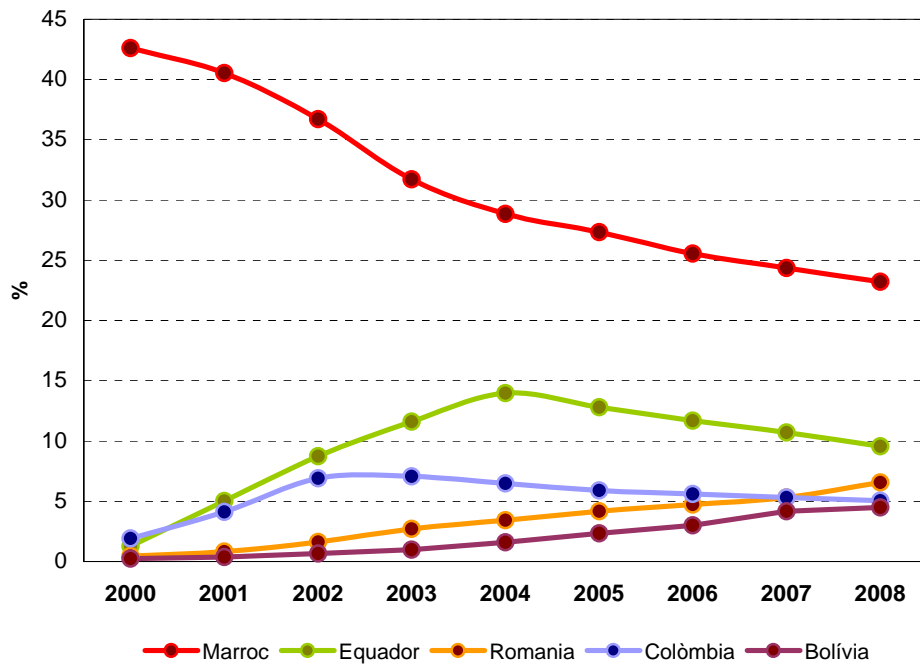
resideix a la comarca representa més d'un 10% de la població total equatoriana empadronada als municipis de Catalunya. Això representa una important concentració del col·lectiu al Baix Llobregat.

- El mateix passa amb la quarta nacionalitat principal de la població estrangera de la comarca, el col·lectiu colombià, el qual representa el 9,3% de la població colombiana del conjunt de Catalunya.
- Totes aquestes dades posen de manifest el gruix important de població amb nacionalitat estrangera que es concentra als municipis del Baix Llobregat, respecte resta de territoris de Catalunya. La població estrangera de la comarca representa el 8,6% del total de la població estrangera de Catalunya. Després de la comarca del Barcelonès, que concentra el 34,5% de la població estrangera resident al total de Catalunya, el Baix Llobregat és la segona comarca que major concentració de població estrangera presenta al territori català.

En termes d'evolució, des de l'any 2000, la població marroquina ha estat la nacionalitat principal de la població estrangera resident a la comarca. De fet, en aquest any, aquest col·lectiu representava més del 42% de la població estrangera de la comarca. Fins el 2008, aquest grup ha mantingut una tendència a créixer, però hi ha hagut d'altres nacionalitats que han mantingut ritmes de creixement més intensos entre el 2000 i el 2008 (com les d'origen llatinoamericà), factor que ha ocasionat que el percentatge de població de nacionalitat marroquina a la comarca descendeixi fins el 23,22% sobre la població estrangera al 2008. Malgrat els decreixements, continua sent la nacionalitat majoritària a la comarca a l'actualitat.

Les altres quatre nacionalitats principals són Equador, Romania, Colòmbia i Bolívia; totes elles, van presentar els majors creixements entre el 2000 i el 2003, any a partir del qual els increments van descendir el seu ritme.

Evolució de la var. (%) interanual de població estrangera per a les nacionalitats principals (sobre total del col·lectiu). Baix Llobregat

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

3.3.7 Conclusions

Evolució del col·lectiu de població amb nacionalitat estrangera

- A la comarca del Baix Llobregat s'observa un increment del 400% del col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera entre els anys 2000 i 2008. En termes absoluts aquest col·lectiu ha passat en aquest període de representar 16.500 al 2001 individus a 85.300 al 2008.
- Aquest creixement s'ha donat de manera més intensa (de manera relativa) entre els anys 2000 i 2003 i es pot observar, als darrers anys, una davallada d'aquesta intensitat.
- Actualment aquest col·lectiu significa el 11% del total de la població empadronada a la comarca.

Distribució per sexe

- En termes generals el col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera es troba lleugerament masculinitzat tot i que si s'analitza de manera desagregada

(per nacionalitats continentals) aquest col·lectiu es poden observar diverses situacions depenent de la nacionalitat continental.

- En aquest sentit el col·lectiu de persones amb nacionalitat llatinoamericana està feminitzat i l'africà i asiàtic són els més masculinitzats i els europeus són els més propers a una situació de paritat.

Distribució per edat

- La població de nacionalitat estrangera es concentra en edats actives joves. Podem delimitar aquest ventall d'edat entre els 25 i 44 anys.
- La diferència d'edat entre població amb nacionalitat espanyola autòctona i estrangera és d'aproximadament 10 anys. Mentre els espanyols registren una mitjana d'edat de 40 anys, el col·lectiu estranger registra una mitjana de 30,7.
- En qüestió d'estructura per edats també es pot observar una diferència important entre espanyols i estrangers degut a que entre aquests últims hi ha una presència molt baixa de població per sobre dels 65 anys degut a que la principal causa d'immigració és l'econòmica.
- La mitjana d'edat del col·lectiu estranger resident a la comarca és inferior a la que es registren els col·lectius estrangers residents al conjunt de la Província de Catalunya. Aquest fet es pot corroborar també a través d'altres indicadors relacionats amb l'edat com l'índex d'envelliment i de sobreenvelliment.

Distribució per nacionalitats continentals

- El col·lectiu estranger majoritari és el llatinoamericà ja que representa (2008) el 42% de total del col·lectiu.
- Val a dir que aquest col·lectiu és el majoritari des de l'any 2003, ja que anteriorment el col·lectiu que presentava un major percentatge era l'africà.
- Aquest canvi de situació s'ha donat més per un increment molt important de la població amb nacionalitat americana que per a un decreixement de l'arribada de població amb nacionalitat africana.

Distribució per nacionalitats principals

- La nacionalitat estrangera concreta amb un major pes a la comarca (23%) és la marroquina que actualment aglutina a uns 20.000 individus a la comarca. Aquesta xifra indica que el 9,5% de la població marroquina resident a Catalunya està empadronada al Baix Llobregat.

- Una situació semblant podem observar entre les nacionalitats Equatorianes i Colombianes ja que aproximadament el 10% de les persones d'aquesta nacionalitat residents a Catalunya estan empadronades al Baix Llobregat.
- Aquests fets indiquen una concentració d'aquestes tres nacionalitats concretes (marroquina, colombiana i equatoriana) a la comarca.

4 BLOC II: Distribució territorial

Aquest segon bloc de l'estudi tractarà la distribució de la població estrangera (segons nacionalitat) als municipis i a la comarca del Baix Llobregat. Aquesta anàlisi tindrà en compte els anys 2000 - 2008 i el nivell de desagregació és el municipal.

La població estrangera ha estat agrupada en les següents categories per tal de minimitzar l'efecte distorsionador que causa l'heterogeneïtat interna del col·lectiu de persones estrangeres a causa de les diferents característiques dels subcol·lectius que el formen. Així doncs es tindrà en compte els següents col·lectius de nacionalitat estrangera: Nacionalitat Unió Europea 27 , Resta d'Europa, Africana, d'Amèrica del Nord i Central, d'Amèrica del Sud i Àsia i Oceania,.

També es calcularà del Quocient de Localització o Concentració, a fi de conèixer i relativitzar la concentració territorial de les nacionalitats continentals respecte a la distribució de població als diferents municipis i de la comarca en el Baix Llobregat. L'objectiu és el d'analitzar si la distribució dels diferents col·lectius estrangeres es troben sub-representada o super-representada entre els diferents municipis del Baix Llobregat. Així doncs, el Quocient de Localització és un càlcul estadístic que relaciona un grup de població en un espai determinat.

4.1 Distribució de la població de nacionalitat estrangera

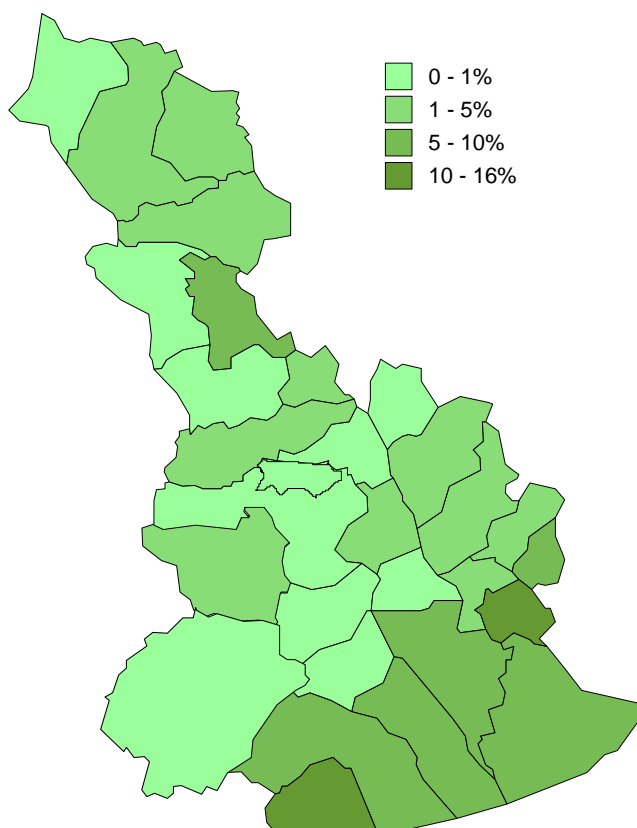
A continuació presentarem les taules de distribució municipal de població de nacionalitat estrangera. En la següent taula podem observar quina és la distribució en números absoluts i relatius dels residents de nacionalitat estrangera a cada municipi del Baix Llobregat en relació al conjunt de la comarca i l'evolució entre dos anys concrets, el 2000 i el 2008.

Proporció del col·lectiu de persones estrangeres que resideixen als municipis del Baix Llobregat. 2008

Municipis	2000	%	2008	%	Var 2000 – 2008 (%)
Abrera	229	1,39	1.068	1,25	-9,8
Begues	92	0,56	435	0,51	-8,6
Castelldefels	3.021	18,31	13.307	15,59	-14,8
Castellví de Rosanes	23	0,14	90	0,11	-24,3
Cervelló	147	0,89	542	0,64	-28,7
Collbató	61	0,37	230	0,27	-27,1
Corbera de Llobregat	294	1,78	1.405	1,65	-7,6
Cornellà de Llobregat	1.613	9,78	13.383	15,68	60,4
Esparreguera	364	2,21	1.826	2,14	-3,0
Esplugues de Llobregat	1.026	6,22	6.080	7,12	14,6
Gavà	698	4,23	4.875	5,71	35,1
Martorell	923	5,59	4.488	5,26	-6,0
Molins de Rei	133	0,81	1.314	1,54	91,0
Olesa de Montserrat	628	3,81	2.194	2,57	-32,4
Pallejà	82	0,50	785	0,92	85,1
Palma de Cervelló, la	75	0,45	244	0,29	-37,1
Papiol, el	48	0,29	291	0,34	17,2
Prat de Llobregat, el	1.182	7,16	5.633	6,60	-7,8
Sant Andreu de la Barca	557	3,38	3.059	3,58	6,2
Sant Boi de Llobregat	1.367	8,28	7.171	8,40	1,4
Sant Climent de Llobregat	18	0,11	99	0,12	6,4
Sant Esteve Sesrovires	220	1,33	461	0,54	-59,5
Sant Feliu de Llobregat	386	2,34	3.625	4,25	81,6
Sant Joan Despí	334	2,02	2.311	2,71	33,8
Sant Just Desvern	711	4,31	1.725	2,02	-53,1
Sant Vicenç dels Horts	545	3,30	2.161	2,53	-23,3
Sta. Coloma de Cervelló	55	0,33	287	0,34	0,9
Torrelles de Llobregat	80	0,48	299	0,35	-27,7
Vallirana	250	1,52	922	1,08	-28,7
Viladecans	1.339	8,11	5.026	5,89	-27,4
Baix Llobregat	16.501	100	85.336	100	-

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Proporció del col·lectiu de persones estrangeres del Baix Llobregat que resideix a cada municipi. 2008

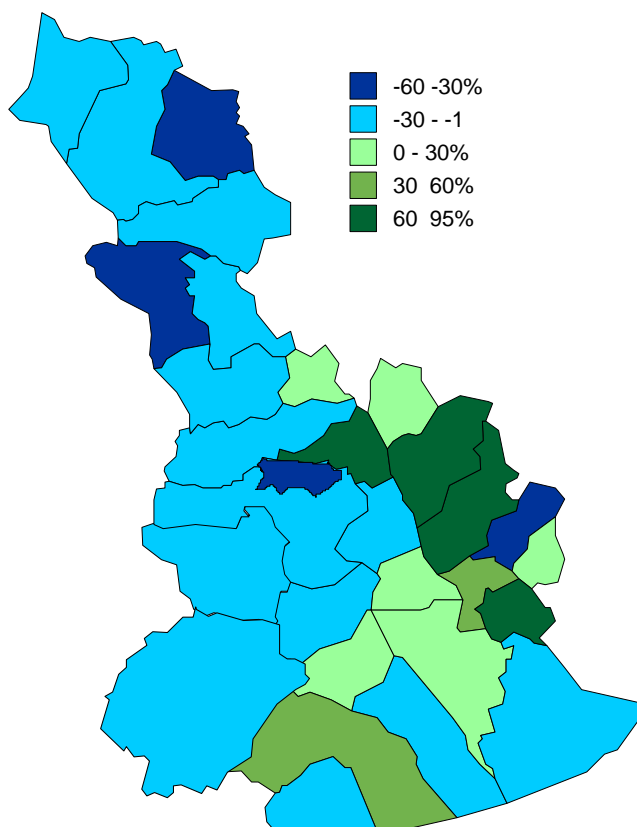
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Tal i com s'ha expressat en apartats anteriors la taxa de persones de nacionalitat estrangera resident a la comarca del Baix Llobregat és del 10,9%. Aquest volum de població de nacionalitat estrangera s'assenta sobre el territori en diferents intensitats:

- Els municipis de Castelldefels i Cornellà de Llobregat aglutinen el 31% del col·lectiu de persones de nacionalitat estrangera resident a la comarca del Baix Llobregat. Cadascun dels dos municipis aglutina el 15% del total del col·lectiu estranger
- Altres municipis que cal desatacar pel que fa al volum total de població de nacionalitat estrangera que concentra al respecte del total de la comarca són Esplugues de Llobregat (amb un 7%), El Prat de Llobregat (amb un 6,6%), Viladecans (5,89%), Gavà (5,71%) i Martorell (5,26%). Aquest fet apunta una tendència clara en el sentit que són els municipis del sud de la comarca els que aglutinen una major proporció del col·lectiu de persones d'origen estranger resident a la comarca.

- Per contra s'observa com els municipis de l'interior de la comarca com Begues, Torrelles de Llobregat, Cervelló i la Palma de Cervelló presenten taxes molt baixes en aquest sentit.

Evolució de la distribució municipal (%) del col·lectiu total de persones estrangeres residents a la comarca del Baix Llobregat. 2000-2008

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

En analitzar el mapa d'evolució podem afirmar que:

- La gran majoria de municipis del Baix Llobregat perden pes relatiu pel que fa al volum relatiu de població de nacionalitat estrangera que aglutinen respecte a la comarca⁷. De manera especial s'observen decreixements (relatius, no absoluts) importants als municipis de Olesa de Montserrat (-32%), La Palma de Cervelló (37,1%), Sant Esteve de Sesrovires (-59%) i Sant Just Desvern (-53%).
- Aquest darrer cas, el de Sant Just Desvern contrasta amb la resta de municipis del seu voltant, ja que en tots els casos, el percentatge de distribució del col·lectiu estranger augmenta. Sembla doncs que aquells municipis que són veïns del Barcelonès han vist incrementada la proporció de la població

⁷ En aquest cas s'ha tingut en compte l'evolució del volum relatiu que aglutina cada municipi respecte del col·lectiu estranger total resident a la comarca.

estrangera del Baix Llobregat que hi resideix. Els casos més evidents de creixement són els municipis Molins de Rei, Pallejà, Sant Feliu de Llobregat i Cornellà de Llobregat.

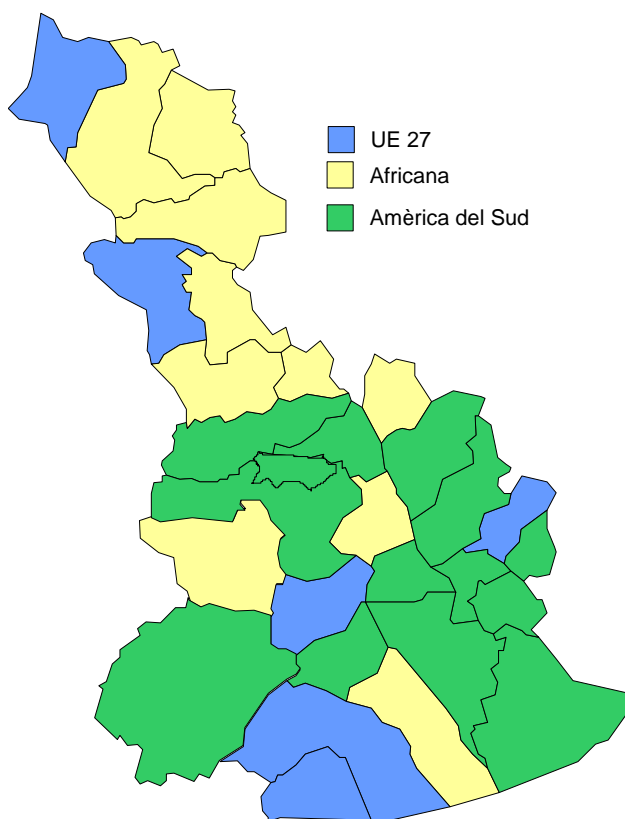
- Val a dir que dos dels tres pols tradicionals d'atracció de població estrangera⁸ a la comarca com són Castelldefels i Martorell perden pes relatiu pel que fa al col·lectiu de persones de nacionalitat estrangera. Aquest fet potser esta indicant un canvi de tendència pel que fa a l'assentament de la població estrangera a la comarca en el sentit que, s'estarien desconcentrant aquests pols tradicionals en favor d'altres zones geogràfiques de la comarca com són, en aquest cas, els municipis de la comarca limítrofs del Barcelonès. Potser aquest conjunt de municipis veurà, en propers anys, com el seu volum de persones estrangeres absolut i relatiu creix. Les raons poden ser diverses:
 - o Habitatge més assequible que a Barcelona ciutat.
 - o Municipis millor comunicats i més propers a Barcelona.
 - o Assentament al territori per part del col·lectiu estranger després d'una primera fase residencial a la ciutat de Barcelona.

⁸ Castelldefels, Martorell i Cornellà de Llobregat

4.2 Distribució de la població estrangera segons nacionalitat

En el següent subapartat es tractarà la distribució territorial de les diferents nacionalitats continentals contemplades, és a dir, s'analitzarà quin percentatge de cada col·lectiu estranger resideix a cada municipi de la comarca així com la distribució absoluta del col·lectiu de nacionalitat estrangera sobre el territori del Baix Llobregat.

Nacionalitat estrangera majoritària per municipi (2008)

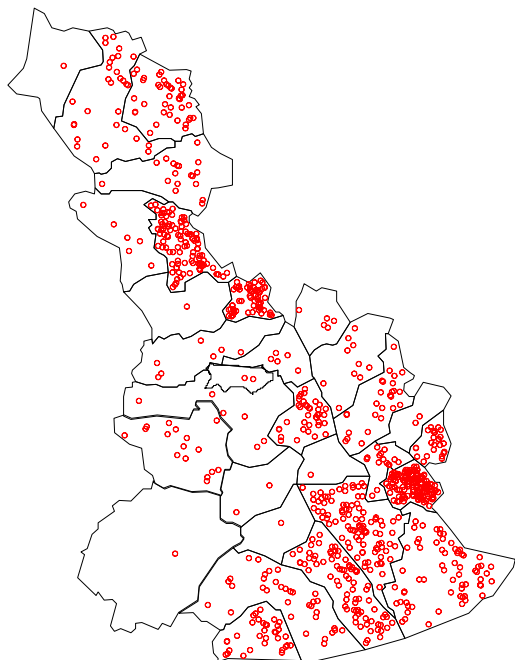
Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

En l'anterior mapa podem observar quina és la distribució municipal segons nacionalitat estrangera majoritària resident al municipi. S'observa com:

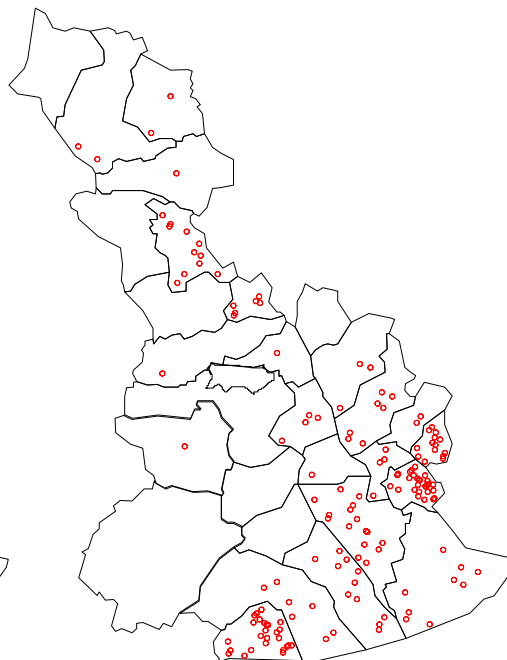
- A molts municipis del nord de la comarca, veïns del Vallès Occidental, la nacionalitat predominant és l'Africana.
- Al sud-est de la comarca, als municipis veïns del Barcelonès, podem observar un predomini del col·lectiu de nacionalitats d'Amèrica de Sud
- Al sud-oest podem observar com a Castelldefels i al municipi veí de Gavà el col·lectiu estranger predominant és el conformat per persones amb nacionalitat UE27.

Dispersió dels diferents col·lectius estrangers

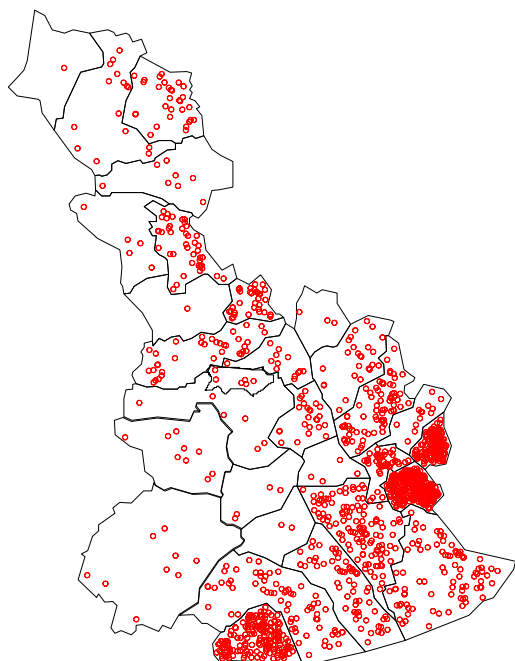
Distribució de la població de nacionalitat Africana per municipi (2008)

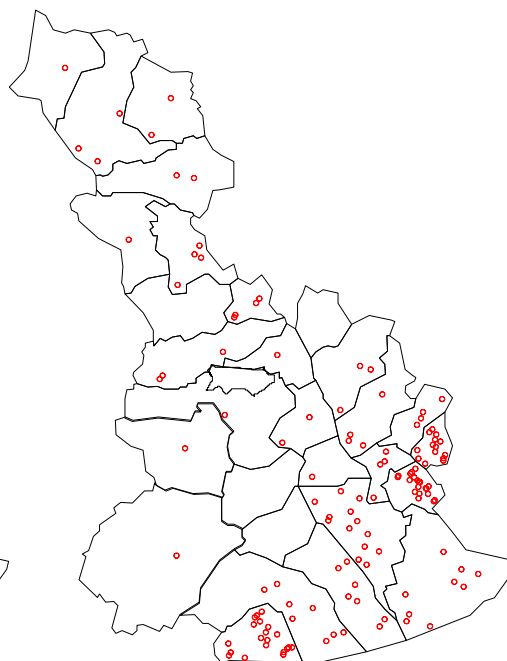
Distribució de la població de nacionalitat Àsia/Oceania per municipi (2008)

Distribució de la població de nacionalitat Amèrica del Sud per municipi (2008)

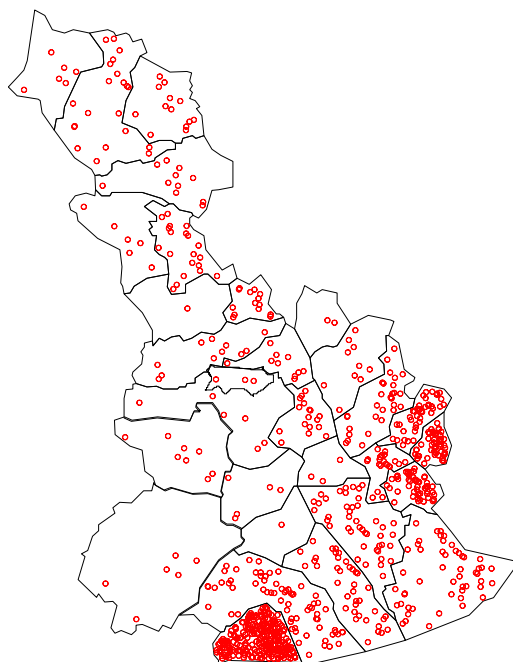
Distribució de la població de nacionalitat Amèrica del Nord i Central per municipi (2008)

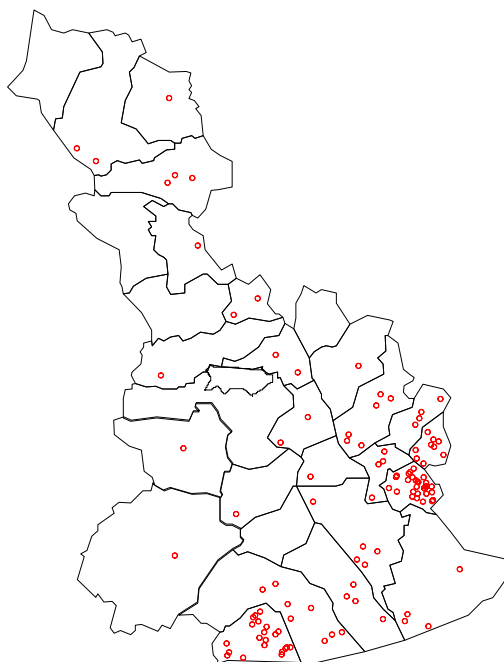
1 punt = 25 individus

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

Distribució de la població
de nacionalitat UE
per municipi (2008)

Distribució de la població
de Resta Europa
per municipi (2008)

1 punt = 25 individus

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

La distribució de la població de nacionalitat estrangera al territori del Baix Llobregat presenta les següents característiques:

Distribució de les nacionalitats africanes:

- Es pot observar com aquest origen és el que més presència té al nord de la comarca per sobre del col·lectiu estranger majoritari a la comarca, que són els nacionals de països d'Amèrica del Sud. Els municipis del nord de la comarca on s'observen majors concentracions de persones del col·lectiu africà són Martorell i Sant Andreu de la Barca tot i que en d'altres municipis propers com Abrera o Olesa de Montserrat també s'observen concentracions importants d'aquest col·lectiu concret.
- El col·lectiu Africà és el segon col·lectiu estranger en importància a la comarca del Baix Llobregat, fet que comporta que estigui bastant estès al territori comarcal, per aquest motiu també s'observen concentracions importants d'aquest col·lectiu específic a municipis com Cornellà de Llobregat, Sant Boi, Viladecans o Sant Vicenç dels Horts.
- El col·lectiu africà no s'ha assentat a Castelldefels amb la mateixa intensitat

que altres nacionalitats majoritàries com les procedents d'Amèrica del Sud o les de els països del Est. Es fa menció a aquest municipi concret ja que sembla que, com es pot observar als mapes, és un pol d'atracció importat de població de totes les nacionalitats.

Distribució de les nacionalitats asiàtiques:

- Les nacionalitats asiàtiques no tenen un pes específic important comparat amb les altres nacionalitats contemplades, tot i així, al mapa de distribució que fa referència a aquest subcol·lectiu es poden observar algunes pautes clares com és una major presència als municipis del sud de la comarca així com a municipis concrets, veïns de Barcelona, com Cornellà de Llobregat o Esplugues de Llobregat.
- En un segon terme es pot observar una presència residual d'aquest col·lectiu entre alguns municipis del Nord de la comarca (Martorell, Abrera, Esparreguera i Olesa de Montserrat)

Distribució de les nacionalitats d'Amèrica del Sud:

- Aquest col·lectiu estranger és el més estès i nombrós de la comarca. Val a dir però que s'observa de manera clara una pauta de distribució territorial concreta com és l'assentament majoritari als municipis del sud de la comarca (especialment a Castelldefels) així com als municipis de Cornellà de Llobregat i Esplugues de Llobregat.

Distribució de les nacionalitats d'Amèrica Central i del Nord:

- Aquest col·lectiu estranger actualment és el menys nombrós de la comarca i novament sembla que els municipis del Sud de comarca, Esplugues i Cornellà de Llobregat formen el principal territori d'assentament d'aquest col·lectiu.

Distribució de les nacionalitats de la Unió Europea (27):

- El municipi amb una concentració major de persones amb nacionalitat UE27 és Castelldefels. Aquest municipi concret aglutina per si mateix el 31% d'aquest subcol·lectiu.
- Altres localitzacions importants d'aquest col·lectiu és el conjunt de municipis format per Cornellà de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i

Esplugues.

Distribució de les nacionalitats de la Resta d'Europa:

- Igual que en casos anteriors, en el cas d'aquest conjunt de nacionalitats s'aprecia una concentració d'aquest col·lectiu a Castelldefels i al conjunt de municipis assenyalat en el cas dels Europeus de la UE27, és a dir, Cornellà de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i Esplugues de Llobregat.

4.3 Quocient localització

El Quocient de localització o concentració (QL), relaciona la proporció d'una població en un espai determinat amb la del total de tot el grup en un territori major aportant una primera visió de la distribució espacial d'un col·lectiu.

Per aquest cas, es calcularà el quocient de localització per a cadascuna de les nacionalitats dels col·lectius agrupats en continents agafant com a espais determinats els municipis del Baix Llobregat en relació amb el total de les nacionalitats en el conjunt de la comarca del Baix Llobregat, com a unitat espacial major.

4.3.1 Metodologia

En aquest apartat veurem quina és la concentració o dispersió dels següents perfils: residents amb nacionalitat de la Unió Europea (27), de la resta d'Europa, d'Amèrica del Nord i Central, d'Amèrica del Sud, d'Àsia i Oceania i d'Àfrica per al 2008.

Per a calcular el quocient de localització s'ha tingut en compte que els grups de nacionalitat estrangera tinguessin una representació a cada municipi de com a mínim l'1%

A tots els municipis de la comarca i per al total del Baix Llobregat, el càlcul de residents per a cada nacionalitat supera aquest 1%, exceptuant els residents del Baix Llobregat amb nacionalitat de la resta d'Europa en els municipis de: Martorell, La Palma de Cervelló i Martorell on no arriben a representar aquest percentatge i per tant no es calcularà el quocient de localització.

Pel que fa a la interpretació de les dades, quan les xifres del quocient de localització als municipis sobrepassen l'1, podem parlar de sobrerrepresentació del col·lectiu al municipi (en relació a la distribució d'aquest col·lectiu al conjunt de la comarca del Baix Llobregat). Quan les xifres que s'obtenen del quocient de localització són més baixes que 1, la concentració es considera baixa i el col·lectiu està infrarepresentat.

A continuació introduïrem dues taules, una primera amb el quocient de localització de les nacionalitats agrupades en continents per a cada municipi i una segona amb el quocient de localització del grup de nacionalitats estrangeres en general també

calculat per a cada municipi.

4.3.2 Resultats obtinguts

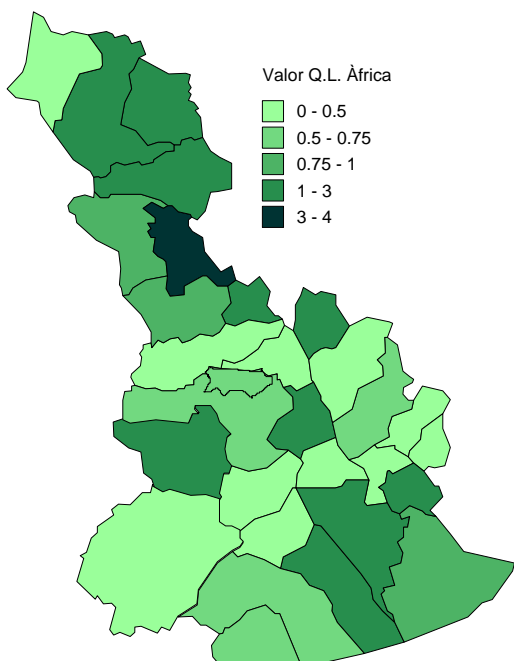
A continuació es mostren els resultats obtinguts a partir del Q.L. per a cada nacionalitat i municipi concret del Baix Llobregat:

Quocient de localització de les nacionalitats als municipis del Baix Llobregat

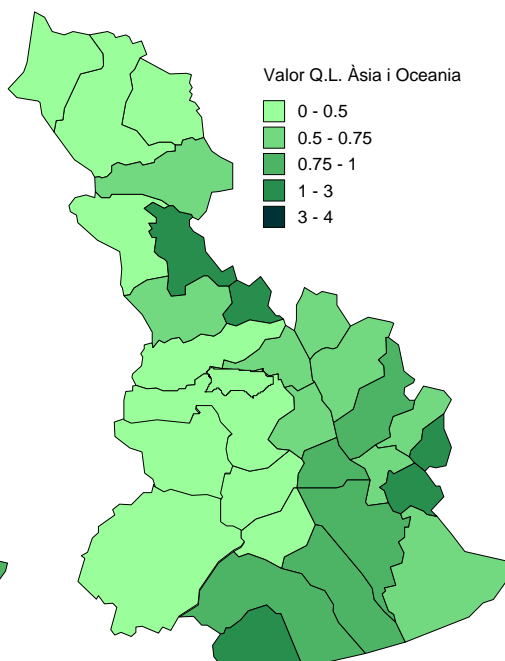
Municipis	Q.L. Unió Europea	Q. L. Resta d'Europa	Q.L. Amèrica del Nord i Central	Q.L. Amèrica del Sud	Q.L. Àsia i Oceania	Q.L. Àfrica
Abdera	0,89	1,8	0,86	0,42	0,54	1,46
Begues	0,96	0,69	0,55	0,85	0,22	0,16
Castelldefels	4	2,46	1,93	1,72	2,1	0,5
Castellví de Rosanes	0,48	0,34	0,43	0,35	0,59	0,75
Cervelló	0,78	0,37	0,38	0,52	0,29	0,69
Collbató	1,33	0,21	0,78	0,19	0,29	0,32
Corbera de Llobregat	0,77	0,35	1,17	1,51	0,45	0,46
Cornellà de Llobregat	0,57	2,38	1,42	1,88	1,61	1,46
Esparreguera	0,92	0,61	0,74	0,42	0,35	1,29
Esplugues de Llobregat	1,01	1,3	1,73	1,69	1,43	0,49
Gavà	1,44	1,17	1,11	0,91	0,78	0,68
Martorell	0,71	0,32	0,85	0,98	2,01	3,46
Molins de Rei	0,4	0,38	0,82	0,64	0,56	0,36
Olesa de Montserrat	0,52	0,33	0,57	0,78	0,49	1,55
Pallejà	0,84	1,09	0,67	0,7	0,5	0,38
Palma de Cervelló, la	0,61	0,18	0,39	1,09	0,32	0,54
Papiol, el	0,52	0,07	0,31	0,53	0,61	1,26
Prat de Llobregat, el	0,77	0,44	0,81	0,83	0,67	0,94
Sant Andreu de la Barca	0,52	0,45	0,87	0,79	1,07	2,12
Sant Boi de Llobregat	0,51	0,43	0,92	0,82	0,99	1,07
Sant Climent de Llobregat	0,21	0,91	0,39	0,25	0,05	0,19
Sant Esteve Sesrovires	0,87	0,32	0,45	0,45	0,25	0,75
Sant Feliu de Llobregat	0,64	0,98	0,61	1,01	0,84	0,55
Sant Joan Despí	0,63	0,89	0,82	0,82	0,57	0,44
Sant Just Desvern	2,68	1,83	1,5	0,49	0,74	0,14
Sant Vicenç dels Horts	0,58	0,51	0,49	0,53	0,63	1,22
Santa Coloma de Cervelló	0,43	0,87	0,59	0,32	0,76	0,11
Torrelles de Llobregat	0,97	0,75	0,55	0,41	0,3	0,29
Vallirana	0,57	0,32	0,6	0,4	0,47	1,05
Viladecans	0,59	0,39	0,64	0,59	0,89	1,13

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

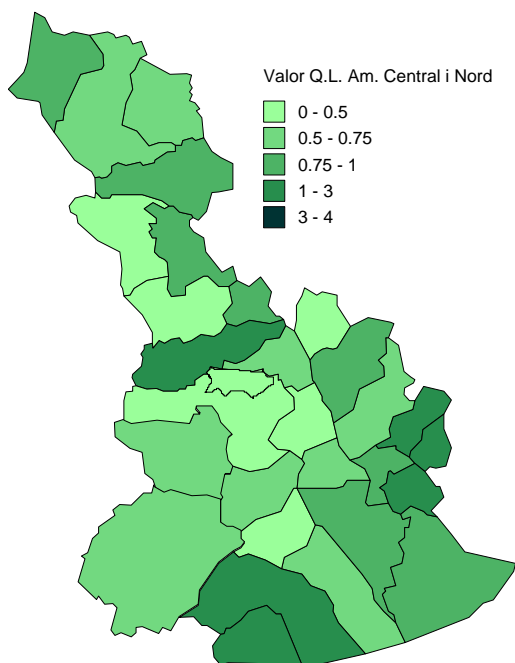
QL. nacionalitat Africana
per municipi (2008)

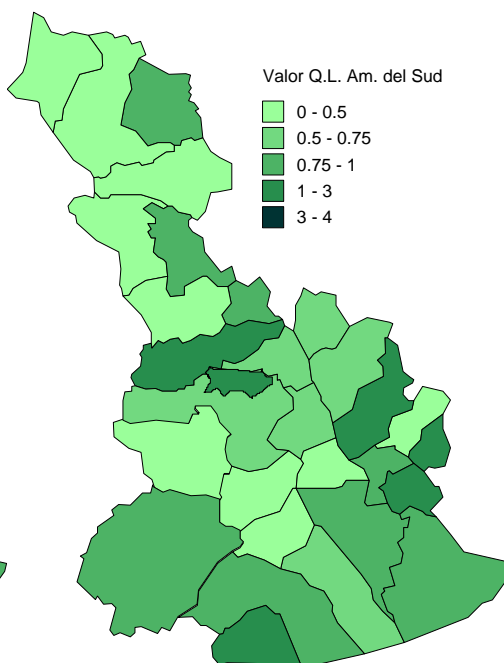
QL. nacionalitat Asiàtica
per municipi (2008)

QL. nacionalitat Am. Central i Nord
per municipi (2008)

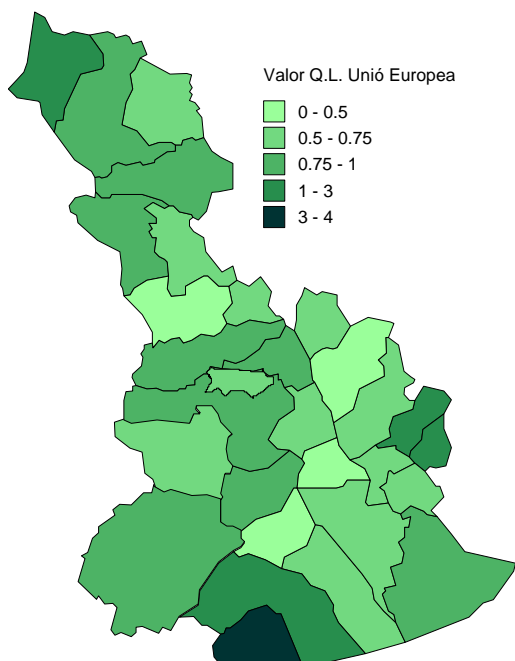

QL. nacionalitat Am. del Sud
per municipi (2008)

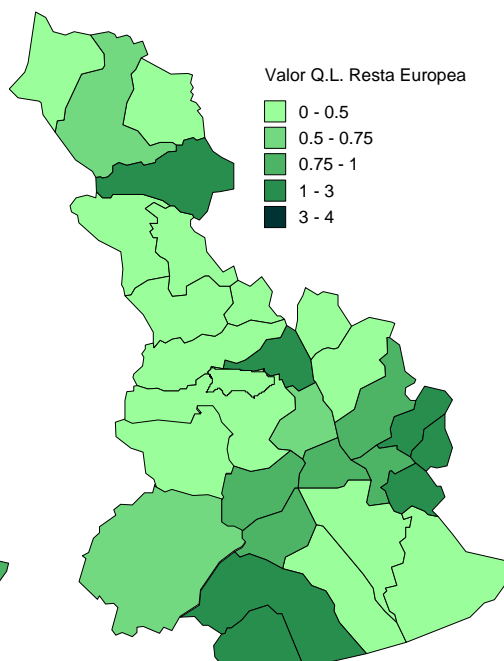

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

QL. nacionalitat UE 25
per municipi (2008)

QL. nacionalitat Resta Europa
per municipi (2008)

Font: OPMT-BL a partir de dades del Padró municipal

QL. població Africana

- A Sant Andreu de la Barca i Martorell, trobem una forta concentració de població africana, amb un quocient de localització superior a dos i fins i tot a tres en el cas de Martorell. Als municipis d'Abrera, Esparreguera, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Olesa de Montserrat, El Papiol, El Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Vallirana i Viladecans també trobem concentració de població africana, encara que els índex són més baixos (superen la unitat)

Q.L població Europea UE 27

- Els municipis on trobem concentració o sobrerrepresentació de la nacionalitat de la resta de la Unió Europea són cinc: Castelldefels, Collbató, Esplugues, Gavà i Sant Just Desvern. A Castelldefels amb un quocient de 4,00 i a Sant Just Desvern amb un 2,68 és on trobem dades més elevades de totes les nacionalitats a tots els municipis.
- Els municipis amb menys concentració i per tant amb uns quocients inferiors a

0,5 són: Sant Climent de Llobregat (0,21), Molins de rei (0,40) Santa Coloma de Cervelló (0,43) i Castellví de Rosanes (0,48)

Q.L població Resta d'Europa

- Pel que fa al grup de població amb nacionalitat a la resta d'Europa trobem concentració als municipis d'Abrera (1,80), Castelldefels (2,46),
- Gairebé la meitat dels municipis del Baix Llobregat tenen una baixa concentració de població de la Resta d'Europa (Castellví de Rosanes, Cervelló, Collbató, Corbera de Llobregat, Martorell, Molins de Rei, Olesa de Montserrat, El Papiol, El Prat de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Vallirana i Viladecans).

Q.L. població Amèrica Central i Nord

- Quant a la població d'Amèrica del Nord i Central els quocients de localització més alts els trobem als municipis de Castelldefels (1,93), Sant Just Desvern (1,50). El major número de municipis tenen un coeficient de localització entre 0,5 i 1, per tant sense sobrerrepresentació ni infrarepresentació.
- Trobem set municipis amb baixa concentració d'aquesta població: Castellví de Rosanes, Cervelló, La Palma de Cervelló, El Papiol, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires i Sant Vicenç dels Horts. Les concentracions més altes per a la població amb nacionalitat d'Amèrica del Nord i Central la trobem a Corbera de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà i Sant Just Desvern.

Q.L població Amèrica Sud

- Per a la distribució d'Amèrica del Sud a sis municipis trobem una alta concentració amb valors del quocient per sobre d'1: Castelldefels, Corbera de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, La Palma de Cervelló i Sant Feliu de Llobregat.
- Trobem que a 14 municipis, gairebé la meitat, no trobem ni dispersió ni concentració d'aquesta població en el territori, es tracta dels municipis amb un quocient de localització d'entre 0,5 i 1. Els municipis amb menor concentració són: Abrera, Castellví de Rosanes, Collbató, Esparreguera, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Vallirana.

Q.L Població Àsia i Oceania

- Trobem concentracions de població d'Àsia i Oceania a quatre municipis: Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat i Martorell. Els municipis amb menys concentració són: Begues, Cervelló, Collbató, Corbera de Llobregat, Esparreguera, Olesa de Montserrat, La Palma de Cervelló, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Torrelles de Llobregat i Vallirana.

Si observem aquestes dades per municipis, trobem que diversos municipis tenen sobrerepresentació o concentració de diverses nacionalitats.

- A Castelldefels cinc col·lectius estan sobrerepresentats: Resta de la Unió Europea, la resta d'Europa, Amèrica del Nord i Central, Amèrica del Sud, Àsia i Oceania.
- Cornellà de Llobregat amb concentracions de població de les següents nacionalitats: Resta d'Europa, Amèrica del Nord i Central, Amèrica del Sud, Àsia i Oceania i Àfrica.
- A Esplugues de Llobregat trobem concentracions de població: Resta d'Europa, Amèrica del Nord i Central, Amèrica del Sud, Àsia i Oceania.

Per altra banda, els municipis amb menys representació de col·lectius, és a dir que tenen 4 o més poblacions amb quocients més baixos de 0,5 són:

- Castellví de Rosanes amb infrarepresentació de la Unió Europea, la Resta d'Europa, Amèrica del Nord i Central, Amèrica del Sud, Àsia i Oceania.
- Sant Climent de Llobregat amb infrarepresentació d'Amèrica del Nord i Central, Amèrica del Sud, Àsia i Oceania.

4.4 Conclusions

- S'aprecien diverses pautes de distribució territorial depenent del conjunt de nacionalitats que observem.
 - o Així per exemple al nord de la comarca és el territori on resideix gran part de la població d'origen africà.
 - o Altre nacionalitats com les Sud Americanes o Europees opten en la seva majoria per fixar la seva residència a municipis col·lidants amb el Barcelonès.
- Al llarg de tot el Bloc II s'ha pogut observar com existeixen tres pols d'atracció de població de nacionalitat estrangera. Aquest són els municipis de Castelldefels (on majoritàriament hi ha europeus), Cornellà de Llobregat (on majoritàriament hi resideixen nacionals d'Amèrica del Sud) o Martorell (on majoritàriament resideixen persones amb nacionalitat africana).
- Els municipis veïns d'aquests pols d'atracció al seu torn són un reflex de la situació de cada pol concret, formant així una "àrea d'influència". D'aquesta manera les tendències apuntades no només es poden observar únicament als pols mencionats sinó que també es pot observar a nivell de "territori" o de conjunts o grups de municipis.
- Aquest fet ha de tenir relació amb l'estructura productiva i mercat de treball dels pols i les zones limítrofs ja que la primera causa d'immigració a la comarca és econòmica. Així per exemple tenim que:
 - o La zona del Vallès ha estat sempre una zona més industrialitzada que la mitja de comarques a més de tenir un sector construcció més ampli que la mitja. Potser la població africana resident al nord de la comarca s'han "especialitzat" en aquest tipus de treball i ha aconseguit establir una xarxa capaç d'introduir en aquest mercat laboral a compatriotes seus .
 - o Alguna cosa semblant podria estar passant a Castelldefels, on el sector de l'Hosteleria és més potent en aquesta zona del Baix Llobregat que a la resta del territori. Aquesta circumstància estaria atraient a mà d'obra Sud americana (especialment argentins i no tant Equatorians o Colombians) i a població dels nous països membres de la UE27 i resta d'Europa. Igual que en el cas anterior aquests col·lectius poden haver establert una xarxa social i d'informació capaç d'ocupar als seus compatriotes en aquest sector.

- Cornellà de Llobregat i voltants estan molt ben situats (geogràficament i en termes d'infraestructures de transport públic i rodat) de cara a accedir a Barcelona diàriament i el preu i accés a l'habitatge és més "assequible" que a Barcelona ciutat. Es podria donar el cas que el gruix del col·lectiu sudamericà estigués més ocupat/especialitzat en el sector serveis que l'Àfrica, fet que és coherent amb l'estructura productiva de la comarca del Barcelonès i rodalies.
- Sembla que el factor "comunicacions terrestres" pot guardar relació amb el fet que els municipis de l'interior de la comarca (Begues, Torrelles de Llobregat, Cervelló i La Palma de Cervelló, Vallirana) registrin les taxes més baixes de concentració i presència de col·lectius estrangers. Aquest fet també pot estar degut per un nivell de renda superior d'aquest territoris al respecte, per exemple, de Martorell o Cornellà de Llobregat.

5 BLOC III: Anàlisi i composició dels fluxos migratoris

El següent bloc té com objectiu desenvolupar una anàlisi actual i retrospectiva (2000-2007) de l'evolució i composició dels fluxos de població de la comarca del Baix Llobregat. De manera més concreta s'analitzarà quin ha estat el paper de la població d'origen estranger (nascuda fora de les fronteres de l'estat espanyol) en aquest fluxos i també s'entrarà a analitzar diverses característiques demogràfiques d'aquest col·lectiu, emigrants o immigrants d'origen estranger, per tal d'identificar tendències que ens permetin avançar sobre les característiques de la immigració que rebrà la comarca a curt / mig termini.

5.1 Fonts

La font emprada per tal d'elaborar aquest tipus d'anàlisi ha estat l'Estadística de Variacions Residencial (EVR). Aquesta estadística, elaborada per l'INE⁹, recull totes les altes i baixes padronals dels municipis de l'estat espanyol en un any de referència concret.

Avantatges d'emprar aquesta font:

- L'EVR no només recull el volum brut total de moviments residencials que es desenvolupen a l'estat espanyol sinó que a més, també recull una sèrie de característiques demogràfiques de cadascuna de les persones protagonistes d'aquests fluxos, fet que permet realitzar diverses anàlisis des de diverses perspectives i per a diferents col·lectius de persones.
- Aquestes dades són accessibles en format microdades a web del INE i els anys disponibles van des de 1998 fins al 2007¹⁰.
- La informació que es pot extreure d'aquestes microdades accessibles des de la web del INE permeten l'estudi detallat dels fluxos migratoris per a tots els municipis majors de 10.000 habitants, fet que situa aquesta font com a una potent eina de cara a elaborar diverses anàlisis i estudis a nivell municipal i comarcal a partir de l'agregació de municipis.

⁹ Instituto Nacional de Estadística www.ine.es

¹⁰ A data de publicació les microdades de la EVR per al 2008 ja han estat publicades a la web de l'INE.

Inconvenients d'emprar aquesta font:

- Tal i com es comenta en l'anterior epígraf l'EVR permet l'anàlisi pormenoritzat dels fluxos migratoris dels municipis majors de 10.000 habitants, o el que és el mateix, no permet l'anàlisi pormenoritzat dels municipis menors de 10.000 habitants. La causa és la protecció del secret estadístic.
- Aquest fet afecta al present informe en el sentit que el conjunt de la comarca del Baix Llobregat s'ha elaborat partint de l'agregació de municipis que formen la comarca. De manera particular aquest fet afecta a l'explotació en el sentit que, a nivell municipal, no es poden detectar els fluxos migratoris amb origen o destí als municipis del Baix Llobregat amb una població total menor de 10.000 habitants. L'any 2007, al Baix Llobregat hi ha 10 municipis¹¹ de 30 amb una població inferior als 10.000 habitants i, representen de manera conjunta, el 6,3% de la població total resident al Baix Llobregat.
- Val a dir però que l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) presenta algunes dades agregades per comarca (contemplant tots els municipis de la comarca) elaborats a partir de la EVR.

Variables que contempla la EVR

Les variables que contempla l'Estadística de Variacions Residencials són les següents:

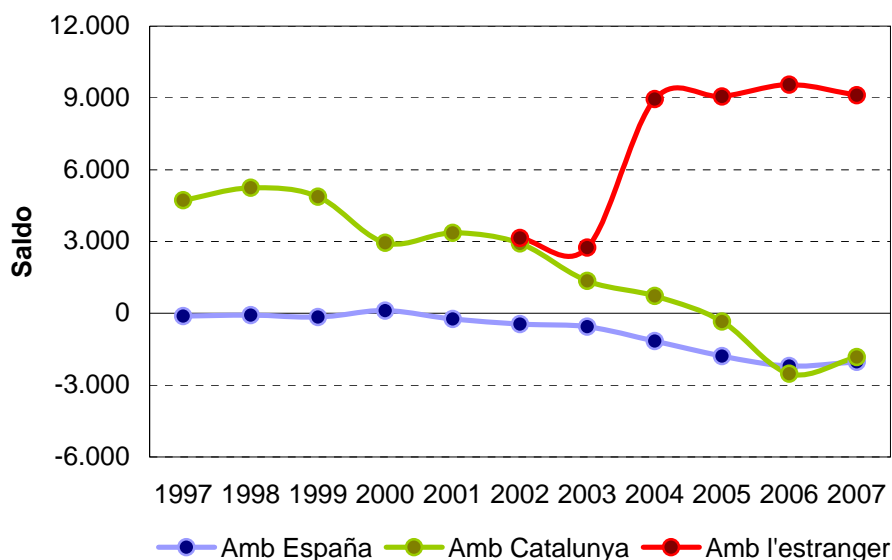
- Sexe
- Província de Naixement (codi)
- Municipi o país de Naixement (codi)
- Data de Naixement (DD/MM/AAAA)
- Nacionalitat (codi)
- Província d'alta (codi)
- Municipi o país d'alta (codi)
- Municipi o país de baixa (codi)
- Data de Variació residencial (MM/AAAA)
- Província de Baixa (codi)
- Municipi o País de Baixa (codi)
- Habitants del municipi d'alta (escala)
- Habitants del municipi de baixa (escala)

¹¹ Begues, Castellví de Rosanes, Cervelló, Collbató, Palma de Cervelló, El Papiol, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat.

5.2 Descripció general dels Saldos Migratoris

Abans d'entrar a definir de manera detallada el perfil de les persones d'origen estranger que participen dels fluxos migratoris del Baix Llobregat es presenta una descripció dels saldos migratoris de la comarca per tal de justificar i entendre l'anàlisi del col·lectiu de persones d'origen estranger que es desenvoluparà en següents punts.

Saldos migratori segons contextos territorials de referència 1997-2007

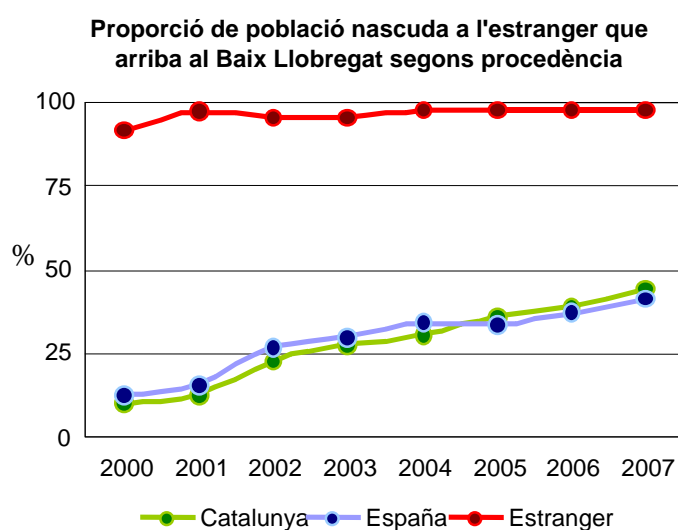
Font: OPMT-BL a partir de dades del padró

Al gràfic s'observa com:

- Al final de la dècada dels 90 el saldo migratori positiu amb Catalunya era el motor del creixement demogràfic de la comarca.
- Aquesta tendència canvia clarament a partir de l'any 2003 on podem observar com el saldo migratori positiu amb Catalunya està finalitzant un procés de declivi que el portarà a un canvi de signe mentre que el saldo migratori amb l'estranger, de signe positiu, inicia un increment notable que el situa al voltant de +9.000 persones a l'any 2004 i fins l'actualitat.
- Podem observar també com el saldo migratori amb la resta d'Espanya havia estat gairebé nul des de 1997 fins 2001, moment en que comença a ser negatiu.
- Aquest context genera que el Baix Llobregat estigui perdent habitants respecte a Catalunya i la Resta d'Espanya (se'n van més que en venen) mentre que, de

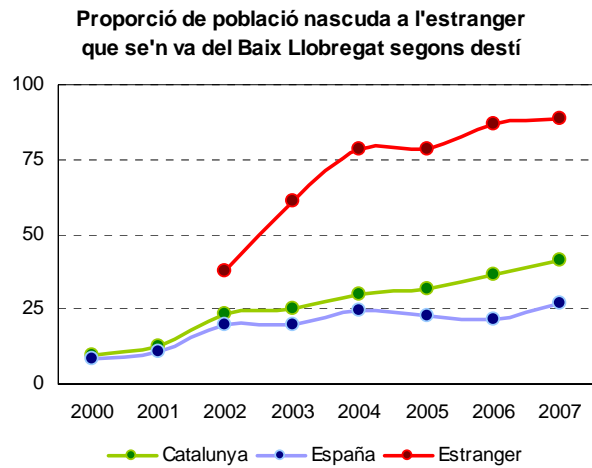
manera relativa, s'està donant un saldo migratori positiu elevat respecte l'estranger.

- Aquest darrer fet, l'increment del saldo migratori positiu procedent de l'estranger compensa amb escreix la sortida de població amb destí Catalunya o Espanya fins al punt que el saldo migratori absolut resulta positiu.
- Un cop exposat aquests fets podem afirmar que el Baix Llobregat basa el seu creixement demogràfic actual en l'arribada de població procedent de l'estranger. D'aquí la importància d'analitzar aquest flux compost majoritàriament per persones nascudes a l'estranger tal i com es pot observar al següent gràfic.

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

- A l'anterior gràfic s'observa com gairebé el 100% de persones procedents de l'estranger han nascut a l'estranger. Aquest fet dista molt dels casos de fluxos procedents de Catalunya i Espanya que se situen propers al 50% tot i que sembla que aquesta proporció augmentarà en anys propers. Aquestes dades ens indiquen que, molt possiblement, a curt termini, els fluxos migratoris procedents d'Espanya i Catalunya estaran composts en més d'un 50% per persones d'origen estranger, fet que fins l'actualitat no s'ha donat en cap període.

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

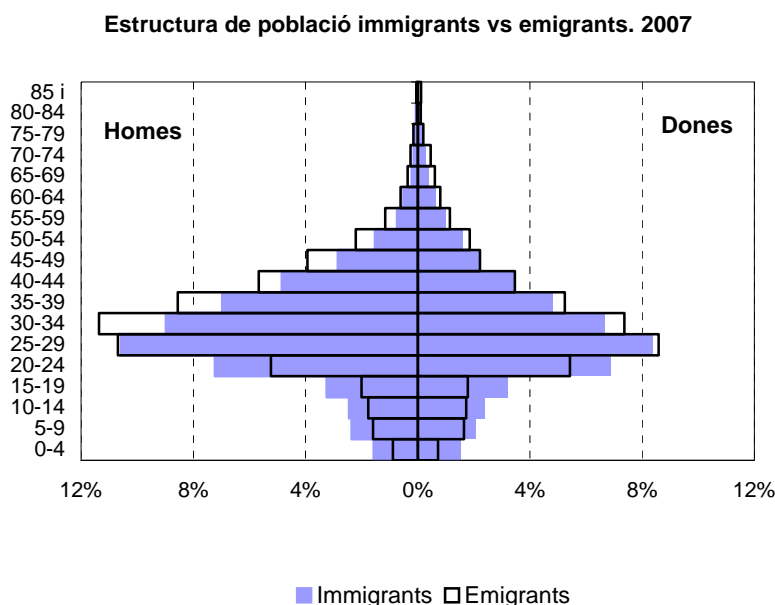
- Al gràfic situat sobre aquestes línies podem observar quin percentatge de població estrangera compon els fluxos migratoris que surten del Baix Llobregat. En el cas de les emigracions aquest percentatge és inferior que en el cas de les immigracions independentment del context territorial que observem.

5.3 Característiques demogràfiques: Immigració vs. Emigració

En el següent apartat es tractaran diverses variables sociodemogràfiques referents tant al col·lectiu de persones estrangeres que immigren cap al Baix Llobregat com de persones estrangeres que emigren del Baix Llobregat. L'objectiu d'aquest tipus d'anàlisi és el d'identificar pautes demogràfiques d'ambdós col·lectius així com establir tendències envers aquests.

5.3.1 Estructura general per sexe i edat

A la següent piràmide de població es pot observar l'estructura per edat i sexe comparada del **col·lectiu estranger** (nascuts fora de l'estat espanyol) immigrant i emigrant.

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

Dimensió fluxos migratoris de persones estrangeres per sexe. Baix Llobregat. 2007

	Homes	Dones	Total (dimensió total del flux de persones estrangeres)
Volum Immigrants estrangers	11.299	9.486	20.785
Volum Emigrants estrangers	6.622	5.099	11.721
Total moviments	17.921	14.585	32.506

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

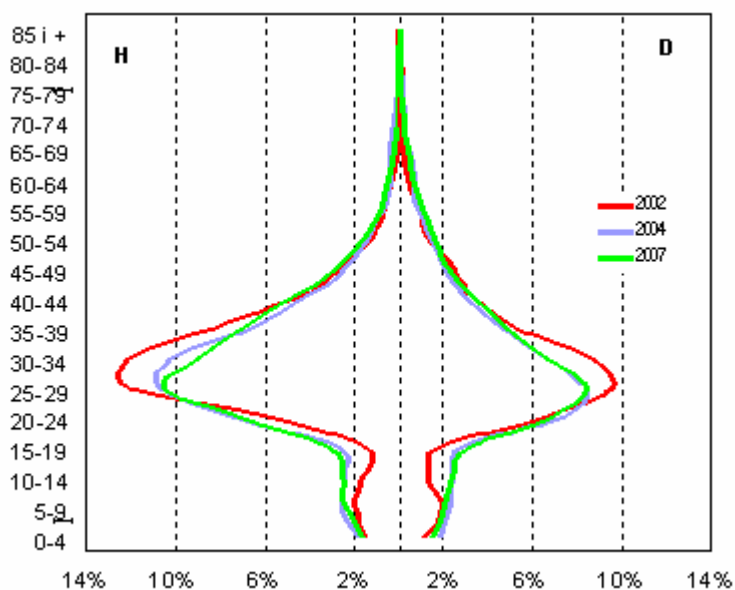
A la piràmide de població podem observar com:

- L'estructura per edats del col·lectiu immigrant és més jove que la que registra el col·lectiu emigrant. En part degut a la major presència de menors d'edat entre els primers. aquest fet fa suposar que entre els immigrants hi ha una major presència de famílies amb fills que entre els emigrants.
- Els grups d'edat que més efectius agrupen tant en el cas dels immigrants com emigrants són els que van dels 25 a 39 anys.
- Els homes predominen tant entre el col·lectiu immigrant com emigrant.
- Cal destacar que el numero absolut de persones d'origen estranger immigrants gairebé dobla al d'emigrants.

5.3.2 Evolució de l'estructura per edats

Una de les característiques de la població que pot arribar a ser més dinàmica és l'estructura per edats. Val a dir que la majoria de la immigració que arriba a Catalunya és de tipus econòmic, amb el que els individus d'aquest col·lectiu es concentren a les edats laboralment actives, i de manera més concreta, a les edats actives joves. Tot i així, al següent gràfic podem observar com poc a poc, l'estructura per edat i sexe de la immigració d'origen estranger que rep el Baix Llobregat es va modificant lentament.

Evolució de l'estructura per sexe i edat. Població nascuda a l'estranger. Baix Llobregat

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

A l'anterior gràfic podem observar una sèrie de tendències

- Per la base: El volum de població en edats infantils i adolescents augmenta període rere període. Aquest fet pot estar causat per processos de reagrupament familiar.
- Poc a poc s'observa com els individus nous no es concentren amb tanta intensitat als grups d'edat 25-39 anys.
- Tot i que no s'aprecia clarament al gràfic, el col·lectiu de nous s'està masculinitzant període de rere període com es pot observar a la següent taula

Distribució segons sexe de la població immigrant d'origen estranger

	Homes	Dones
2002	53,25	46,75
2004	56,06	43,94
2007	56,35	43,65

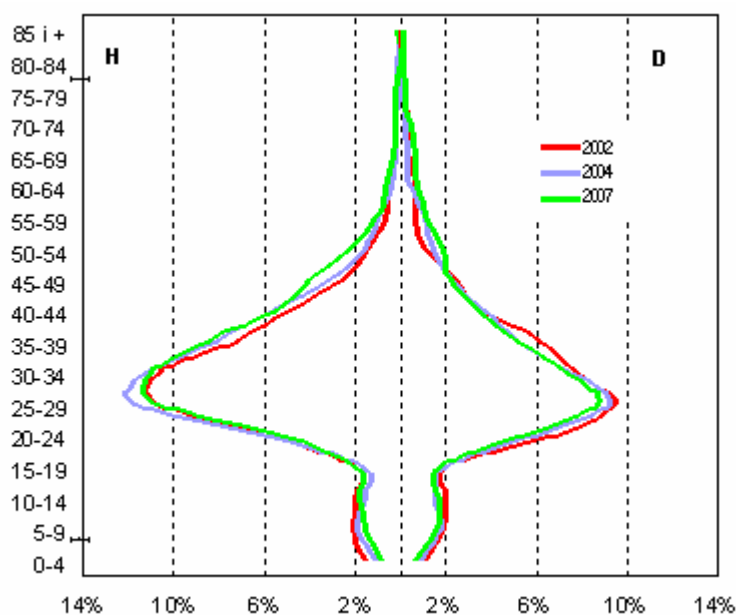
Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

- Aquest fet, la masculinització dels fluxos migratoris procedents de l'estranger, pot ser degut precisament a processos de reagrupament familiar ja que, com hem vist a punts anterior, el col·lectiu d'origen estranger més ampli és el llatinoamericà, que precisament és l'únic en el que predominen les dones.

Aquesta conjuntura podria estar provocant una arribada d'homes procedents de llatinoamèrica degut a processos de reagrupació familiar engegats per les dones llatinoamericanes des d'Espanya.

Un cop descrita l'estructura de la població immigrant d'origen estranger que arriba a la comarca del Baix Llobregat passem a descriure l'estructura de la població emigrant d'origen estranger que surt de la comarca del Baix Llobregat.

Evolució de l'estructura per sexe i edat. Població emigrant. Baix Llobregat

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

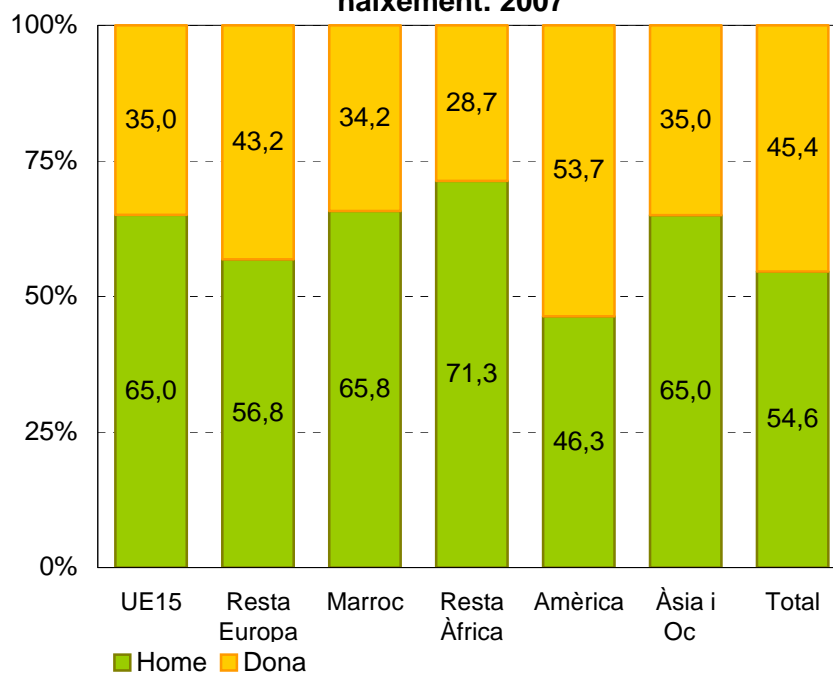
En aquest cas les tendències no són tant evidents i no s'observen canvis substancials en l'estructura per edat d'aquest col·lectiu tot i que sí que es poden destacar una sèrie d'aspectes com:

- S'observa com creix el volum de població d'origen estranger d'entre 45 i 59 anys que decideix emigrar de la comarca. Aquest fet és més evident en el cas dels homes.
- Per contra, s'observa una certa reducció del volum de població emigrant infantil i adolescent.

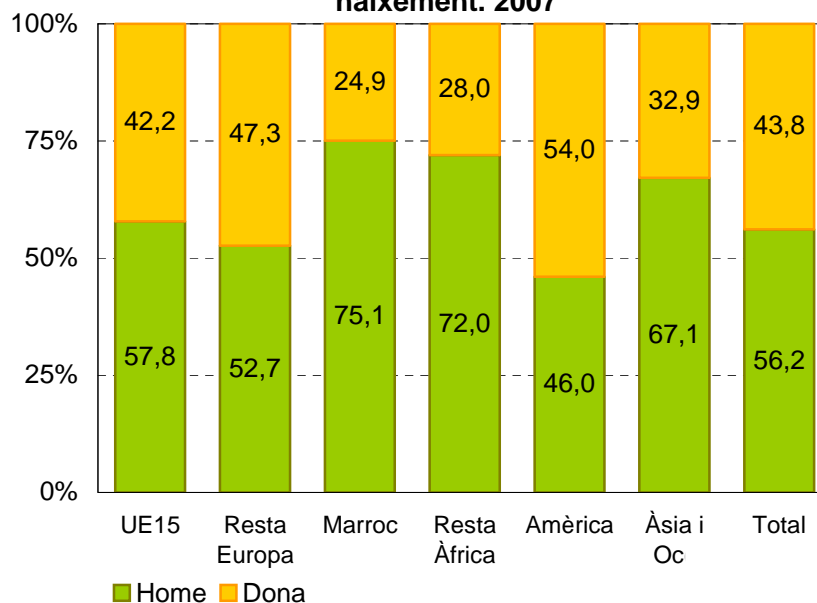
5.3.3 Distribució per sexe segons origen concret

Els següents gràfics mostren la distribució per sexe segons origen continental i tipus de moviment migratori (immigració o emigració).

Immigrants: Distribució per sexe segons lloc de naixement. 2007

Emigrants: Distribució per sexe segons lloc de naixement. 2007

Font: OPMT-BL a partir de dades de la EVR

A partir dels anteriors gràfics podem afirmar que:

- L'únic origen en que predominen les dones és l'Amèrica (Nord, Centre i Sud) mentre que podem observar situacions properes a la paritat en el cas dels originaris del col·lectiu "Resta d'Europa". Per altra banda observem com els homes predominen de manera molt àmplia entre els col·lectius africans i

asiàtics. Aquestes dades concorden amb la distribució per sexe del col·lectiu total resident a la comarca.

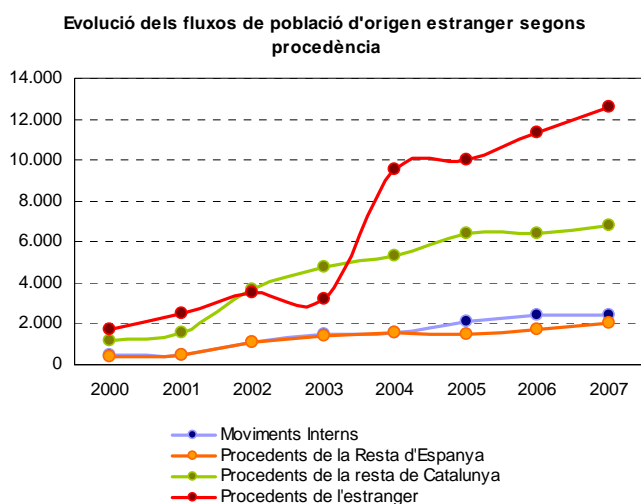
- En comparar la distribució per sexe entre el col·lectiu estranger immigrant i emigrant només s'observen diferències importants entre els orígens concrets de UE15 i Marroc tot i que en sentit contrari: Mentre que en el cas dels originaris de UE15 es registra un volum major d'homes en el cas de les immigracions, els originaris de Marroc registren un major volum d'homes en els cas de les emigracions.

5.3.4 Procedència i destí dels fluxos migratoris

El present apartat entrarà a analitzar de manera particular d'on arriben els fluxos d'immigració i quin és el destí dels d'emigració. En aquest sentit s'han establert tres categories:

- Els que procedeixen / tenen com a destí la Resta de Catalunya
- Els que procedeixen / tenen com a destí la Resta d'Espanya
- Els que procedeixen / tenen com a destí l'Estranger

També s'ha tingut en compte el col·lectiu de persones d'origen estranger que realitzen moviments interns, el que significa que ha canviat de residència dintre del conjunt de municipis que integren la comarca del Baix Llobregat.

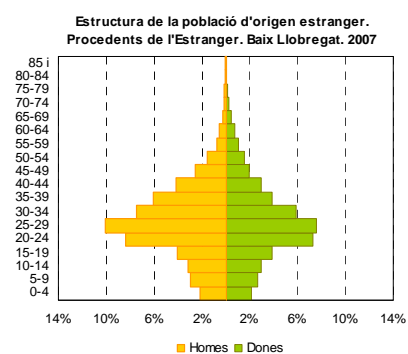
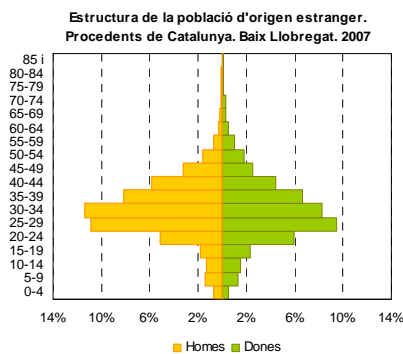
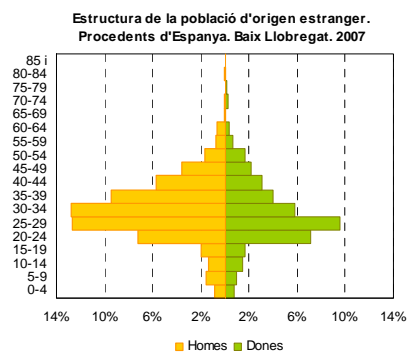
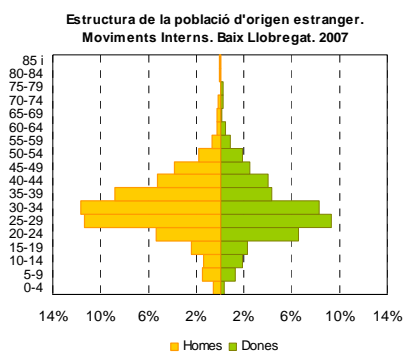

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

En relació als contextos territorials d'origen de la immigració es destaca, en primer terme, els procedents de l'Estranger i en segon els procedents de la Resta de Catalunya (en especial de la resta de la província de Barcelona). També es poden

destacar altres aspectes com:

- Els fluxos d'immigració estrangera (segons naixement) comencen a prendre importància a partir de l'any 2004, moment en que aquests es disparen i inicien un ascens continuat.
- En el cas dels fluxos d'immigració procedents de la Resta de Catalunya, aquests estan estancats en 6.000 efectius des de 2005.
- En relació als fluxos procedents de la resta d'Espanya, aquests són els de menys importància tot i que des del 2003 representa un volum de població de prop de 2.000 individus.

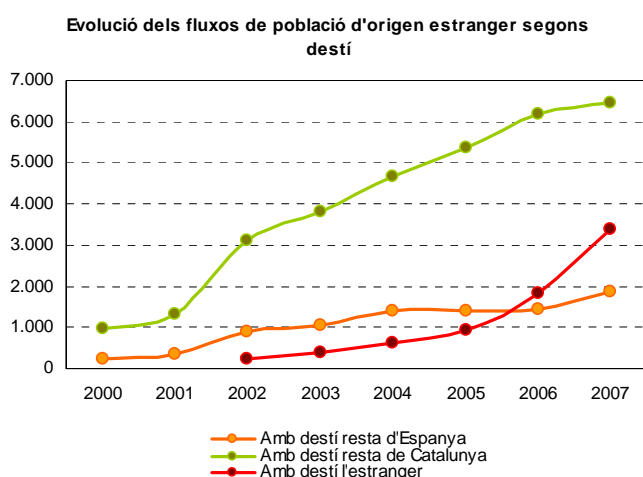
Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

L'anterior conjunt de piràmides de població mostra l'estructura per edats segons la procedència del flux d'immigració (Resta Catalunya, Resta d'Espanya, Estranger i moviments interns). S'observa una estructura per edats i sexe molt similar en els casos dels procedents d'Espanya, Catalunya i migracions interiors. Aquesta situació es caracteritza per:

- Una concentració de població molt important, per a ambdós sexes, als grups d'edat que van dels 25 als 39 anys essent el més poblat el grup d'edat 30-35.
- Base i cúspide molt estreta.
- En relació amb l'equilibri entre sexes, aquest es decanta envers els homes.

Per una altra banda podem observar que l'origen que mostra una estructura per edats més heterogènia en comparació, és el procedent de l'estranger. En aquest cas s'observa una presència més important de població adolescent i infantil per a ambdós sexes. Una altra característica que defineix l'estructura per edats i sexe d'aquest origen concret és una major desigualtat de volum entre sexes. Es pot observar com de l'estranger arriben molts més homes que dones i més infants. Aquesta tendència reforça el context assenyalat en anteriors punts en que s'afirma que el reagrupament familiar estaria sent un dels causants de la transformació de la piràmide de població dels fluxos d'immigració.

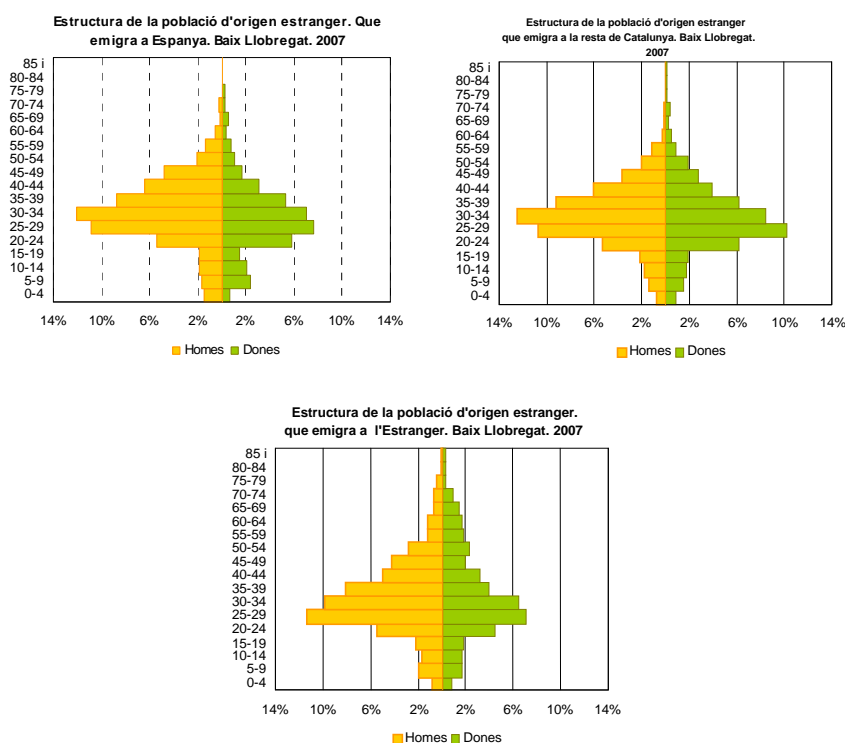
Respecte al destí de la població d'origen estranger que emigra de la comarca es pot observar com el destí principal és la resta de Catalunya i en especial la resta de la província de Barcelona.

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

Al gràfic també es pot observar un altre fet interessant i que es pot subjectar a diverses

interpretacions. Aquest fet és l'augment de població estrangera que emigra a l'estranger. Aquest col·lectiu ha augmentat de manera molt important a partir del 2005.

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

En observar les estructures per sexe i edat dels tres destins d'emigració contemplats, es pot concloure que aquestes són molt semblants però amb matisos com:

- S'observa una base més àmplia en el cas dels emigrants que opten pel destí de la resta d'Espanya. Aquest fet pot indicar que, entre aquest col·lectiu, hi ha una major presència relativa de famílies amb fills que en el cas de la població que opta per emigrar a la resta de Catalunya o a l'Estranger
- Mentre que l'estructura per sexe i edat del col·lectiu de persones que emigra a la resta de Catalunya i Espanya és similar, l'estructura de la població que emigra a l'estranger presenta algunes característiques diferencials envers les dos primeres. Una comparació bastant destacable és el fet que es pot observar un cert volum de població entre els 55 i 74 anys que emigra a l'estranger. Aquests grups d'edat, en el cas dels emigrants dintre del territori estatal, és molt reduït o nul. Altre fet destacable en comparació és la major masculinització de l'emigració estrangera, bastant evident entre els grups d'edat 25-34 anys.

5.3.5 Origen segons destí i procedència

Al següent apartat s'analitzarà la composició dels fluxos d'immigració i emigració

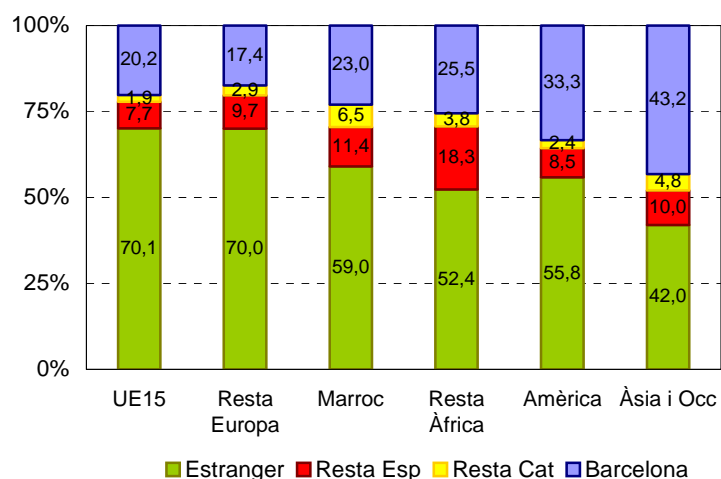
segons indret de procedència i regió de naixement per al 2007. Per a tal efecte es realitzarà la mateixa anàlisi per als fluxos immigratoris o emigratoris diferenciant-los en subapartats específics.

Composició dels fluxos immigratoris

L'objectiu d'aquesta anàlisi és detectar si la immigració que rep en l'actualitat el Baix Llobregat és de tipus directe (novinguts que procedeixen de l'Estranger, molt probablement del seu país de naixement) o indirecte (la persona d'origen estranger ja porta un temps indeterminat resident a en algun territori de l'estat espanyol), entenent que, probablement, les necessitats d'un i altre col·lectiu poden ser diferents en funció de les necessitats que poden sorgir d'un procés d'adaptació (cultural, lingüístic, habitatge, recerca de feina i documentació) d'una persona que acaba d'arribar a l'estat espanyol o que ja porta un temps residint-hi.

Al següent gràfic es pot observar, segons regió de naixement, quin és el context territorial de referència (procedència física).

Procedència segon lloc de Naixement (%). 2007

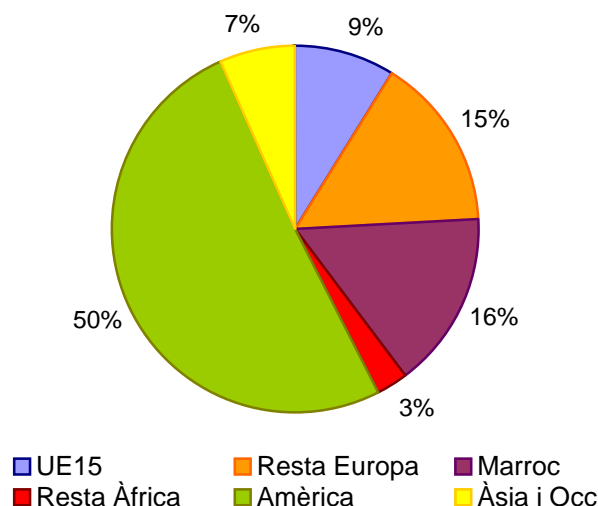
Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

Algunes tendències que es poden apuntar a partir d'aquest gràfic són:

- Els europeus, tant procedents de UE15 com de la resta d'Europa, són els col·lectius que de manera relativa procedeixen en major mesura de l'estranger. En concret un 70% dels Europeus que van arribar al Baix Llobregat al 2007 procedia l'estranger. Aquesta mateixa proporció per a la resta de col·lectius contemplats se situa entre el 59% (Marroc) i 42% (Àsia i Oceania).

- La següent procedència pel que fa al volum de persones que significa és la resta de la província de Barcelona. Aquesta procedència és especialment significativa entre el col·lectiu d'origen americà (33%) i asiàtic (43%), per contra els valors més baixos per a aquesta procedència concreta els registren els Europeus.
- Els percentatges de població procedents de la Resta d'Espanya són, comparativament, baixos i semblen situar-se al voltant del 10% excepte en el cas dels originaris de la "Resta d'Àfrica", on la procedència concreta "Resta d'Espanya", significa el 18% del total del col·lectiu.
- Els procedents de la Resta de Catalunya (Tarragona, Lleida i Girona) representen un volum bastant ínfim en comparació amb la resta d'orígens.

Distribució de la immigració d'origen estranger segons continent de naixement. 2007

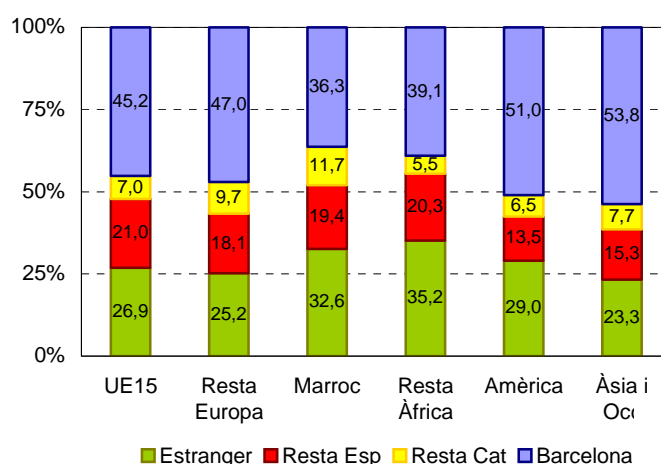
Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

En l'anterior gràfic es pot observar la distribució segons origen (naixement) del flux de persones estrangeres immigrants que han fixat la residència al Baix Llobregat durant l'any 2007. Com es pot observar clarament, entre aquest col·lectiu predominen les persones nascudes a Amèrica en un 50% mentre que el següent col·lectiu en importància, el marroquí, se situa en el 16%, percentatge molt similar al que presenta el col·lectiu nascuts a la "Resta d'Europa" (15%). Així doncs els restants orígens contemplats (UE15, Àsia Oceania i Resta Àfrica) no arriben a significar per separat el 10% del volum total de població nouvinguda estrangera el 2007.

Composició dels fluxos emigratoris

L'objectiu de la següent anàlisi és el d'identificar quin és el context de referència a l'hora d'emigrar per part de les persones d'origen estranger residents a la comarca del Baix Llobregat. Aquesta anàlisi també ens mostrarà si aquests emigrants emigren a algun altre territori de l'estat espanyol o marxen a l'estranger. En aquest darrer cas probablement l'individu pot estar retornant al seu país d'origen o optant per residir en un altre país que pugui oferir a l'individu majors possibilitats de prosperar econòmicament.

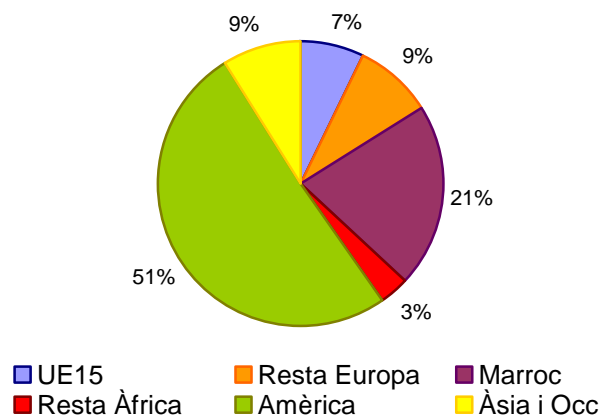
Lloc de Destí segons procedència (%). 2007

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

- De manera general es pot observar com el context territorial de referència de les persones d'origen estranger a l'hora d'emigrar és la resta de la província de Barcelona. Aquest destí és especialment important entre els col·lectius de persones nascudes a Àsia i Oceania (53%), Amèrica (51%), Resta Europa (47%) i UE15 (45%). Per a la resta de col·lectius aquest destí se situa entre el 36% i el 39% del total.
- El següent destí en importància pel que fa al volum de persones emigrades és l'Estranger. Els valors més elevats envers aquest destí els presenten els col·lectius "Resta d'Àfrica" (35%).

Distribució de l'emigració segons continent de naixement. 2007

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

Les dades que mostra aquest gràfic per al col·lectiu emigrant són molt similars a les presentades pel col·lectiu immigrant, és a dir, predomina amb diferència el col·lectiu de persones nascudes a Amèrica (51%) seguit del col·lectiu "Marroc".

5.3.6 Moviments interns

A la següent taula podem observar amb detall quins han estat els moviments interns de persones d'origen estranger a la comarca del Baix Llobregat.

Moviments interns de població d'origen estranger (municipis de més de 10.000 hab.). Baix Llobregat. 2007

MUNICIPI DE DESTÍ																						
	Abrera	Castelldefels	Corbera de Llobregat	Cornellà de Llobregat	Esparreguera	Esplugues de Llobregat	Gavà	Martorell	Molins de Rei	Olesa de Montserrat	Pallejà	Prat de Llobregat	St Andreu de la Barca	St Boi de Llobregat	St Feliu de Llobregat	St Joan Despí	Sant Just Desvern	St Vicenç dels Horts	Vallirana	Viladecans	Total	
M U N I C I P I O R I G E N	Abrera	0	1	0	7	12	0	1	17	1	11	0	0	5	0	2	2	1	2	2	1	65
	Castelldefels	0	0	3	18	1	6	97	1	0	0	0	14	3	35	7	3	1	3	0	34	226
	Corbera de Llobregat	0	5	0	2	0	1	1	0	3	0	0	0	5	7	4	1	0	3	3	3	38
	Cornellà de Llobregat	7	9	6	0	1	74	15	6	1	2	2	13	3	33	14	62	5	7	0	16	276
	Esparreguera	8	0	0	2	0	1	2	18	1	25	0	0	5	3	1	4	0	0	0	4	74
	Esplugues de Llobregat	3	6	2	62	0	0	4	5	1	4	0	1	4	10	6	8	18	3	0	4	141
	Gavà	0	160	2	8	0	4	0	0	0	1	1	19	1	14	2	2	1	0	0	67	282
	Martorell	17	0	0	4	22	1	3	0	0	10	0	0	29	4	4	0	1	12	1	3	111
	Molins de Rei	0	0	10	1	0	2	0	1	0	1	4	0	2	1	14	5	0	2	5	2	50
	Olesa de Montserrat	7	0	0	4	10	4	0	23	0	0	0	1	3	1	2	1	0	3	0	0	59
	Pallejà	0	3	4	8	0	3	1	3	5	0	0	0	10	2	0	1	0	3	3	0	46
	Prat de Llobregat	1	24	0	9	1	5	7	0	3	0	0	0	3	9	3	3	1	2	1	21	93
	St Andreu de la Barca	4	1	14	10	1	10	1	23	2	8	8	4	0	7	10	4	0	9	1	1	118
	St Boi de Llobregat	0	36	2	52	1	8	23	0	1	1	8	20	11	0	5	8	0	9	0	57	242
	St Feliu de Llobregat	2	5	8	20	0	5	3	10	11	3	1	6	1	5	0	12	3	3	6	2	106
	St Joan Despí	1	5	0	52	1	15	0	0	1	1	1	0	2	5	6	0	4	1	3	1	99
	Sant Just Desvern	0	0	0	13	0	22	1	0	0	0	0	0	0	1	1	4	0	0	0	0	42
	St Vicenç dels Horts	0	2	4	13	0	0	1	9	3	1	5	1	10	10	13	2	0	0	4	3	81
	Vallirana	0	1	3	6	0	1	1	1	2	0	0	4	2	3	1	5	0	1	0	0	31
	Viladecans	1	73	2	13	1	1	86	1	1	0	0	22	0	38	3	5	0	3	0	0	250
	TOTAL	51	331	60	304	51	163	247	118	36	68	30	105	99	188	98	132	35	66	29	219	2430

Elaboració pròpia a partir de dades de la EVR

5.4 Conclusions

A continuació es desenvolupa un recull de les principals tendències i conclusions detectades durant l'anterior anàlisi.

Tendència general dels fluxos de població

- **La composició interna del saldo migratori** del Baix Llobregat està variant. Si durant els anys noranta el motor de creixement demogràfic de la comarca era el saldo positiu amb Catalunya, en l'actualitat el motor de creixement demogràfic de la comarca és el saldo positiu amb l'estranger. Aquesta situació es fa més palpable si es té en compte que en l'actualitat el saldo migratori amb Espanya i Catalunya resulta negatiu, amb el que l'únic flux migratori positiu és el que es manté amb l'estranger. Tot i aquest context, el resultat final del saldo migratori total és positiu.

Estructura per sexe i edats dels fluxos de població

- Es donen **diverses diferències entre l'estructura i composició del col·lectiu estranger immigrant i emigrant:**
 - o Entre els fluxos que procedeixen de l'exterior (immigració) s'observa un volum més elevat de persones nascudes a l'estranger que entre els fluxos que surten de la comarca (emigració).
 - o L'estructura per edats de la població estrangera immigrant està més rejuvenida que l'emigrant i s'observa una major presència de població infantil i adolescent.
- **L'estructura per edats de la població immigrant** d'origen estranger està variant en els següent termes: s'amplia la base i les edats joves/adultes (20-39 anys) s'estan descongestionant. En el text s'apunta a una possible influència en aquest fet dels processos de reagrupament familiar
- **En l'estructura per sexe de la població immigrant** predominen els homes de manera general. Només predominen les dones entre el col·lectiu procedent d'Amèrica (col·lectiu majoritari).

Origen i destí dels fluxos de població

- A parir del 2004 la gran majoria de població d'origen estranger que arriba al Baix Llobregat ho fa des de l'estranger i no des de Catalunya o Espanya. Aquest fet indica que una gran proporció de població estrangera que arriba a la comarca elegeix el Baix Llobregat com a primer context de contacte amb el país.
- En canvi la major part de població d'origen estranger que se'n va de la comarca ho fa a altres punts de Catalunya tot i que en els darrers anys (2006 i 2007) s'observa un creixement molt importat de població estrangera que emigra a un altre país.

Procedència i característiques dels diferents orígens

- La majoria de la població estrangera que va arribar el 2007 a la comarca procedia d'Amèrica. Els orígens secundaris són el Marroc i "Resta d'Europa".
- Els col·lectius que presenten un percentatge més elevat de població nouvinguda (immigració directa) són els europeus (gran majoria procedeixen de l'estranger i no d'Espanya o Catalunya).
- El col·lectiu Asiàtic que opta per residir a la comarca procedeix principalment de la província de Barcelona. Aquest fet és distintiu respecte als altres orígens continentals.
- La resta d'orígens, com són el Marroc, Resta d'Àfrica i Amèrica procedeixen majoritàriament de l'estranger tot i que en menor intensitat que els col·lectius europeus. Per contra presenten una major proporció de població procedent de la resta de la província de Barcelona que els europeus.

6. Conclusions Generals

Fets objectius

La primera conclusió general que podem extreure de l'anàlisi plantejat pel present informe és que el col·lectiu estranger resident a la comarca del Baix Llobregat és un col·lectiu que **es troba en constant variació** i evolució:

- **Varien les seves xifres absolutes:** Mentre que a l'any 2.000 el col·lectiu de persones amb nacionalitat estrangera se situava en 16.500 efectius, al 2008 aquest mateix col·lectiu se situa en 85.300. Aquestes xifres suposen un augment del 400%.
- **Varia el seu pes entre la població,** ja que mentre que l'any 2.000 aquest col·lectiu significava el 2,4% de la població total, el 2008 aquesta mateixa proporció se situa en el 11%.
- **Varia la intensitat de la seva evolució:** Els ritmes d'evolució d'aquest col·lectiu també han variat entre el 2000 i el 2008 ja que la màxima intensitat de variació es va situar entre l'any 2000 i 2003. Durant aquests anys la població estrangera augmentava però del 50% de manera interanual mentre que en els darrers anys (2005, 2006, 2007, 2008) aquesta variació interanual se situa al voltant del 10%.
- **Varia la seva procedència:** les nacionalitats estrangeres amb més pes han estat, al context del Baix Llobregat, les africanes i de manera especial la marroquina. Aquest fet ha variat. Al 2003 el subcol·lectiu de persones estrangeres que passa a ser el predominant són les persones amb nacionalitats de països sud-americans. Val a dir però que de manera concreta, la nacionalitat marroquina continua predominant tot i que, de manera conjunta, les nacionalitats africanes han deixat de ser les predominants en front del conjunt de nacionals d'Amèrica del sud.

Tot i així sembla que el col·lectiu d'origen estranger, almenys en altres aspectes, no varia tant i és manté constant, aquest són:

- **Tendència de l'estructura per edats:** La principal causa d'immigració a la comarca del Baix Llobregat és econòmica, amb el que les persones immigrades es

situen en la seva gran majoria en edats actives i, de manera més concreta, en edats actives joves. Aquesta tendència es perpetua al llarg del període observat i s'aguditza (els joves immigrants cada cop tenen més pes entre el col·lectiu immigrant).

- **Tendència a l'increment:** Tot i els ritmes d'evolució variables del col·lectiu immigrant, aquest sempre evoluciona en un mateix sentit, a l'alça, aquesta tendència no es trenca en cap moment entre els anys 2000-2008. El mateix passa, en conseqüència, en el cas de la proporció que significa aquest col·lectiu concret entre el total de la població.
- **Tendència d'assentament:** Un altre fet continuat relacionat amb el fet migratori són els principals llocs d'assentament d'aquest col·lectiu a la comarca. Tal i com s'especifica al Bloc II i Bloc III es poden observar tres pols d'atracció de població estrangera, els conformats per Cornellà de Llobregat i municipis limitrofs, Castelldefels i municipis limitrofs i Martorell i municipis limitrofs.
- **Tendència a la masculinització:** El col·lectiu immigrant resident a la comarca del Baix Llobregat, i els fluxos d'immigració, es troben tradicionalment masculinitzats. Aquesta tendència s'està aguditzant degut a que entre els fluxos de població immigrant que arriba a la comarca hi ha més homes que dones. Al Bloc III es planteja la possibilitat que aquest fet s'estigui donant en l'actualitat, en part, pel fet que el subcol·lectiu majoritari, el procedent d'Amèrica del Sud, és l'únic en que predominen les dones i aquestes poden haver engegat processos de reagrupament familiar des d'Espanya, fet que es tindria que corroborar amb un altre estudi específic de gènere i immigració.

Pols i zones d'influència, establiment de xarxes

- Tal i com ja s'ha comentat al Bloc II es poden observar tres municipis del Baix Llobregat que focalitzen de manera més important el fenomen de la immigració. Aquests municipis al seu torn també marquen la tendència del fenomen migratori entre els municipis veïns. Als diferents mapes de dispersió municipal del col·lectiu estranger presentats al Bloc II es pot observar clarament aquest fet, tan pel que fa a la intensitat com procedència del col·lectiu immigrant. Al mateix Bloc II s'especifica que aquests pols s'han format molt possiblement degut a les diferents

estructures del mercat laboral de cadascun d'ells¹².

- També s'ha reflexionat sobre la causa que en cadascun dels pols mencionat hi predomini clarament un subcol·lectiu concret (a Martorell Africans, A Cornellà de Llobregat sudamericans i a Castelldefels Europeus UE27) i una conclusió plausible és el fet que aquest col·lectius ja els ha donat temps de crear una xarxa informal d'informació i xarxa de capital social capaç d'introduir a compatriotes en el mercat laboral de la zona així com facilitar l'accés a recursos i serveis de la zona d'assentament. Aquesta afirmació però s'ha de corroborar amb un estudi qualitatiu que tracti de manera específica sobre les raons per les quals els immigrants d'una o altra zona han escollit un determinat municipi per a fixar la seva residència.
- Els tres pols mencionats anteriorment quedarien definits de la següent manera:
 - o **Pol 1. Cornellà-Esplugues de Llobregat.** Conformat pels municipis de Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Joan Despí i El Prat del Llobregat. Aquests municipis són veïns del Barcelonès i a més gaudeixen de bones comunicacions amb la ciutat de Barcelona, orientada en qüestió d'activitat a tot tipus de serveis. Hi predominen els nacionals d'Amèrica del Sud. Acapara el 44,7% del col·lectiu estranger de la comarca.
 - o **Pol 2: Castelldefels-Gavà.** Conformat pels municipis de Castelldefels, Gavà. Mercat laboral on hi ha una elevada presència relativa del sector hosteler. Hi predominen els Europeus UE27. Acapara el 21,3% del col·lectiu estranger resident a la comarca.
 - o **Pol 3: Martorell-Sant Andreu de la Barca.** Conformat pels municipis de Martorell, Sant Andreu de la Barca, Esparreguera, Olesa de Montserrat i Abrera. Aquests municipis són veïns del Vallès Occidental on el pes de la Indústria i la Construcció ha acostumat a ser més important. A aquests municipis hi ha una elevada presència relativa de persones amb nacionalitat africana (principalment marroquina). Acapara el 14,8% del col·lectiu estranger resident a la comarca.

De manera conjunta aquests tres pols acaparen el 80% del col·lectiu de persones

¹² Martorell, veí a la industrialitzada comarca del Vallès, Castelldefels hostaleria i residencial i Cornellà, pròxima a Barcelona, ciutat dedicada principalment als serveis de tot tipus.

estrangeres residents a la comarca del Baix Llobregat.

Característiques dels fluxos de població

Situació general

Un cop analitzats en profunditat els fluxos migratoris de la comarca podem afirmar que el creixement demogràfic de la comarca es sustenta únicament amb població procedent de l'estranger ja que els saldos migratoris amb Espanya i Catalunya actualment són negatius. Les característiques de les persones nouvingudes són una estructura per edats molt jove i masculinitzada.

Canvi en la composició dels fluxos migratoris de persones estrangeres

Gairebé la meitat de la població procedent de Catalunya i Espanya és nascuda a l'estranger i l'evolució observada indica que aquests fluxos, a curt/mig termini, estaran formats principalment per persones d'origen estranger, fet que encara no s'ha observat mai a la comarca.

Procedència dels fluxos

Les dades indiquen que la població estrangera nouvinguda a la comarca procedeix directament de l'estranger i no de la Resta de Catalunya o Espanya. Aquest fet indica, potser, un major esforç en el treball d'acollida que en un context on els nouvinguts d'origen estranger hagin residit anteriorment en algun territori espanyol o català.

Es constaten i es reafirmen les tendències detectades als Blocs I i II

En definitiva la composició característiques dels fluxos migratoris reafirmen les tendències assenyalades tant al Bloc I com al Bloc II (veure conclusions dels apartats concrets) amb el que podem afirmar que aquestes tendències almenys a curt/mig termini es mantindran en el mateix sentit.

7. Possibles estudis de continuïtat

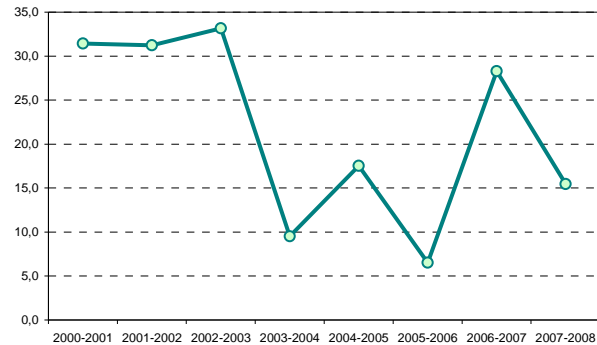
Tant en aquest estudi com en anteriors d'aquest tipus elaborats pel Consell comarcal s'han detectat, caracteritzat i dimensionat almenys tres nuclis receptors d'immigració. Cadascun d'ells amb unes característiques i tendències particulars. Aquests nuclis o pols sempre s'han abordat des d'una perspectiva quantitativa i mai qualitativa. Podem intuir que la generació d'aquests nuclis o pols no ha estat espontània i que la clara definició de les característiques particulars de cadascun obeeixen a la creació de xarxes migratòries molt concretes i amb un cert rodatge. Cal doncs arribar a les persones que conformen i han construït aquestes xarxes per tal d'identificar els factors d'atracció i elements decisius que han provocat que determinat col·lectiu o persona estrangera hagi fixat la seva residència a una zona concreta del Baix Llobregat així com les expectatives dipositades en el canvi de residència. L'objectiu d'aquest estudi seria el d'identificar i caracteritzar les xarxes socials de les persones immigrants molt menys visibles que les xarxes socials o població civil autòctona i alhora identificar quins "beneficis" s'obtenen si s'aconsegueix entrar en aquesta.

8. Fitxes municipals

Municipi: Abrera

Evolució de la població estrangera

Abrera. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

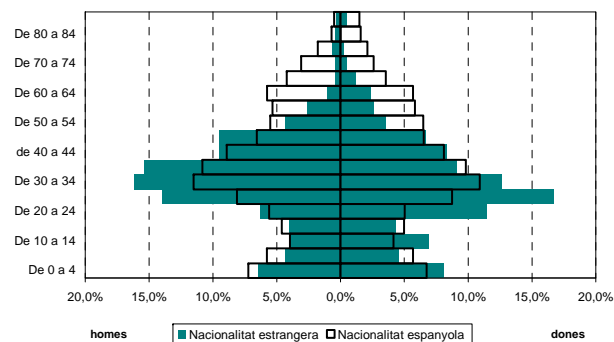

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	95,1	64,3
% Població <15	16,8	16,7
% Població 15-64	72,4	81,0
% Població >64	10,8	2,3
Edat mitjana població	37,6	31,8
In. Depen. Juvenil	23,2	20,6
In. Depen. Senil	14,9	2,9
In. Depen. Total	38,1	23,5
In. Envel·liment	64,4	14,0
In. Sobreenvelliment	9,2	16,0
In. Joventut. Pob. Act	124,1	214,5
In. Renovac. Pob. Act	89,6	295,6
Edat mitjana Pob. Act	39,4	35,7

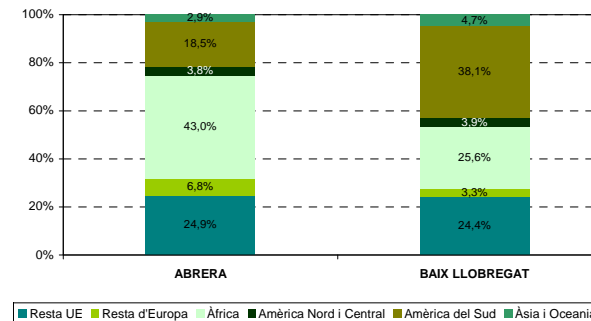
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Abrera. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

Abrera. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

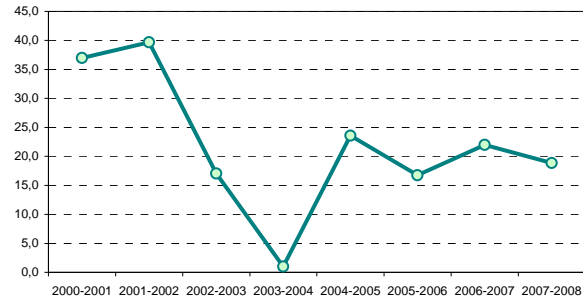

* Taxa d'estrangeria Abrera: 9,5%

Municipi: Begues

Evolució de la població estrangera

Begues. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

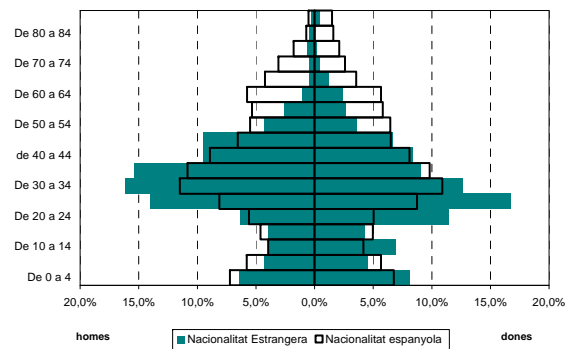

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,5	120,8
% Població <15	22,0	14,0
% Població 15-64	68,8	83,9
% Població >64	9,2	2,1
Edat mitjana població	36,3	32,3
In. Depen. Juvenil	31,9	16,7
In. Depen. Senil	13,4	2,5
In. Depen. Total	45,3	19,2
In. Envel·liment	41,9	14,8
In. Sobreenvelliment	12,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	90,1	217,4
In. Renovac. Pob. Act	110,0	312,5
Edat mitjana Pob. Act	40,2	35,4

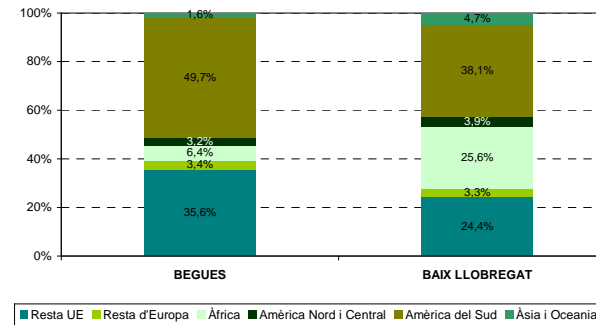
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Begues. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

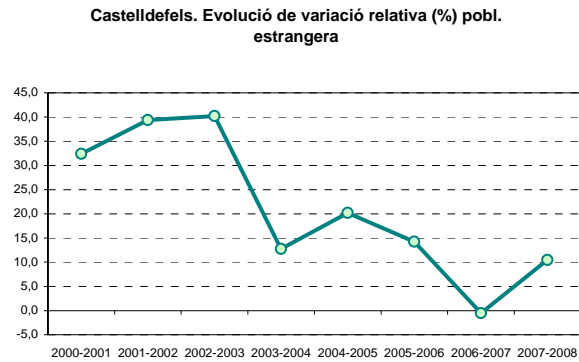
Begues. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

* Taxa d'estrangeria Begues: 7,2%

Municipi: Castelldefels

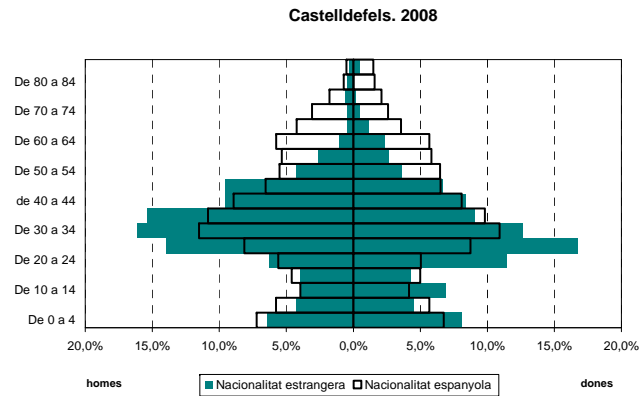
Evolució de la població estrangera

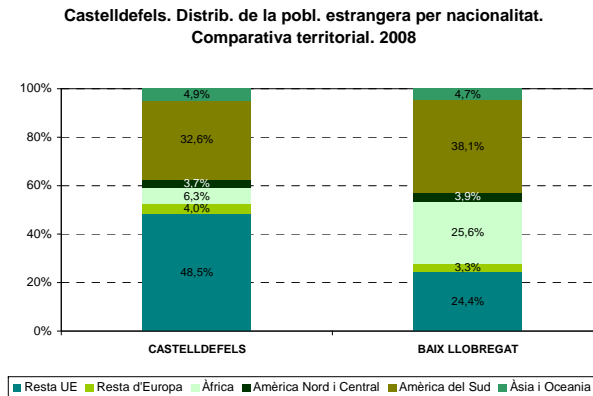
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	101,0	92,8
% Població <15	17,3	15,1
% Població 15-64	70,1	81,7
% Població >64	12,6	3,2
Edat mitjana població	38,9	32,4
In. Depen. Juvenil	24,7	18,5
In. Depen. Senil	17,9	3,9
In. Depen. Total	42,7	22,4
In. Envel·liment	72,7	20,8
In. Sobreenvelliment	10,5	7,9
In. Joventut. Pob. Act	101,3	215,9
In. Renovac. Pob. Act	80,5	291,5
Edat mitjana Pob. Act	40,4	35,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

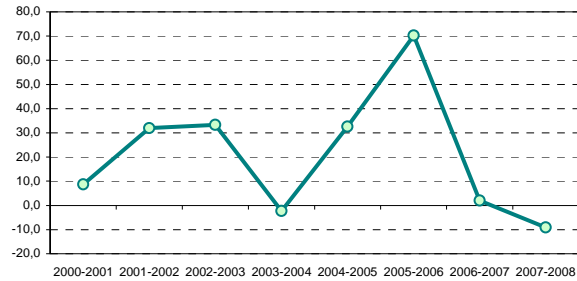

* Taxa d'estrangeria Castelldefels: 22,0%

Municipi: Castellví de Rosanes

Evolució de la població estrangera

Castellví de Rosanes. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

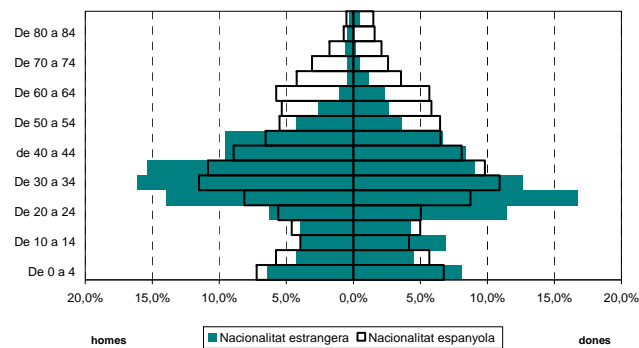

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,9	73,1
% Població <15	19,2	18,9
% Població 15-64	67,8	77,8
% Població >64	12,9	3,3
Edat mitjana població	39,2	32,3
In. Depen. Juvenil	28,4	24,3
In. Depen. Senil	19,1	4,3
In. Depen. Total	47,5	28,6
In. Envel·liment	67,2	17,6
In. Sobreenvelliment	16,7	0,0
In. Joventut. Pob. Act	83,8	159,3
In. Renovac. Pob. Act	78,8	200,0
Edat mitjana Pob. Act	41,1	36,7

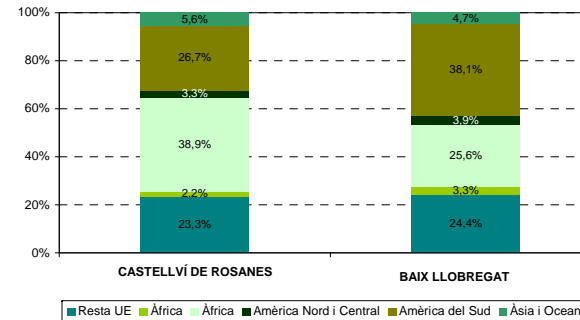
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Castellví de Rosanes. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

Castellví de R. Distrib. de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

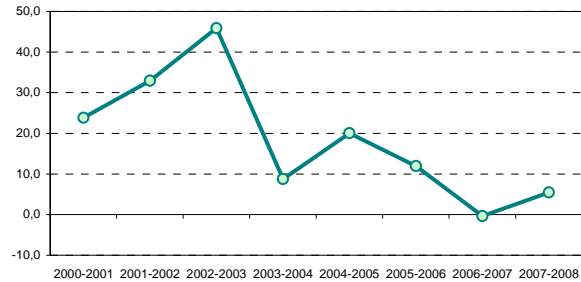

* Taxa d'estrangeria Castellví de R.: 5,4%

Municipi: Cervelló

Evolució de la població estrangera

Cervelló. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

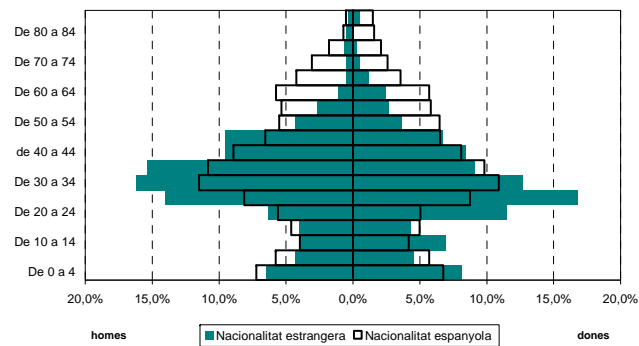

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	96,8	92,2
% Població <15	16,2	13,3
% Població 15-64	71,8	83,9
% Població >64	12,0	2,8
Edat mitjana població	39,0	32,6
In. Depen. Juvenil	22,6	15,8
In. Depen. Senil	16,7	3,3
In. Depen. Total	39,3	19,1
In. Envel·liment	74,0	20,8
In. Sobreenvelliment	12,4	6,7
In. Joventut. Pob. Act	96,5	244,7
In. Renovac. Pob. Act	96,1	270,0
Edat mitjana Pob. Act	40,2	35,3

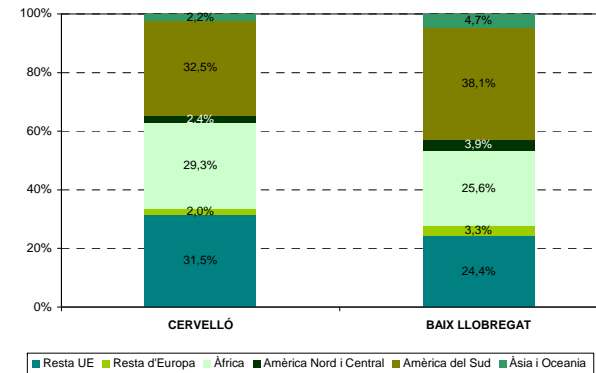
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Cervelló. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pob. estrangera

Cervelló. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

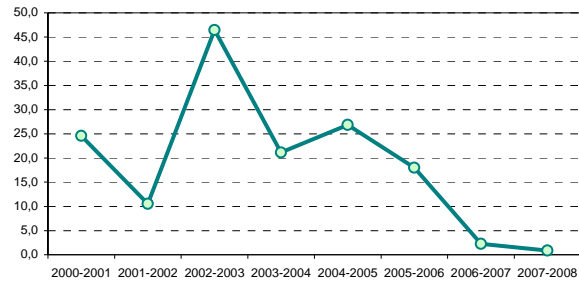

* Taxa d'estrangeria Cervelló: 6,6%

Municipi: Collbató

Evolució de la població estrangera

Collbató. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

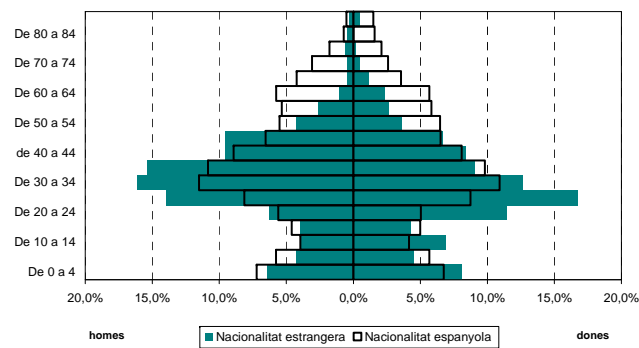

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	90,3	119,0
% Població <15	22,1	18,7
% Població 15-64	68,5	79,6
% Població >64	9,4	1,7
Edat mitjana població	36,3	32,3
In. Depen. Juvenil	32,2	23,5
In. Depen. Senil	13,8	2,2
In. Depen. Total	46,0	25,7
In. Envel·liment	42,7	9,3
In. Sobreenvelliment	14,7	50,0
In. Joventut. Pob. Act	101,9	173,1
In. Renovac. Pob. Act	86,8	250,0
Edat mitjana Pob. Act	40,4	37,3

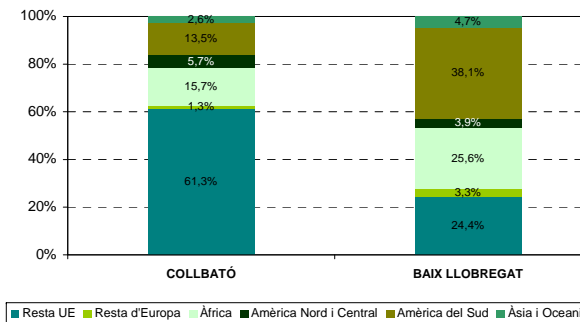
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Collbató. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

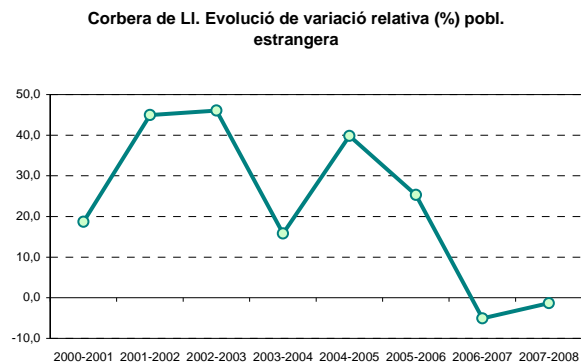
Collbató. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

* Taxa d'estrangeria Collbató: 5,8%

Municipi: Corbera de Llobregat

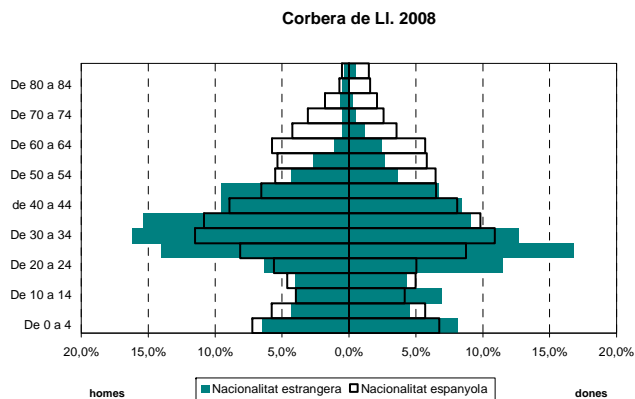
Evolució de la població estrangera

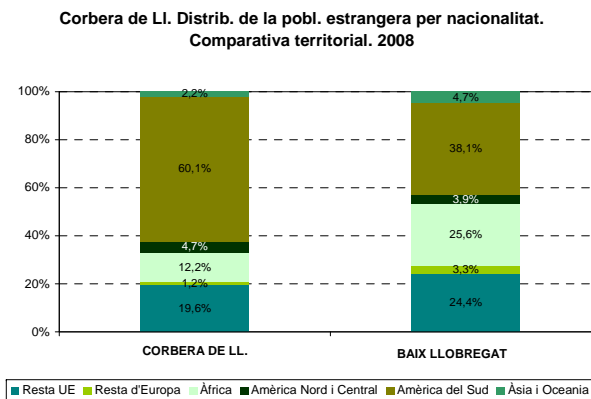
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	95,4	99,9
% Població <15	19,1	13,6
% Població 15-64	69,5	84,4
% Població >64	11,4	2,0
Edat mitjana població	37,7	32,4
In. Depen. Juvenil	27,5	16,1
In. Depen. Senil	16,4	2,4
In. Depen. Total	44,0	18,5
In. Envel·liment	59,7	14,7
In. Sobreenvelliment	16,5	3,6
In. Joventut. Pob. Act	102,3	207,3
In. Renovac. Pob. Act	100,1	400,0
Edat mitjana Pob. Act	39,9	35,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

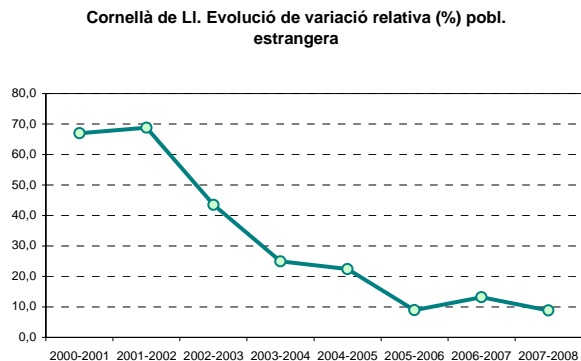
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Corbera de LI.: 10,5%

Municipi: Cornellà de Llobregat

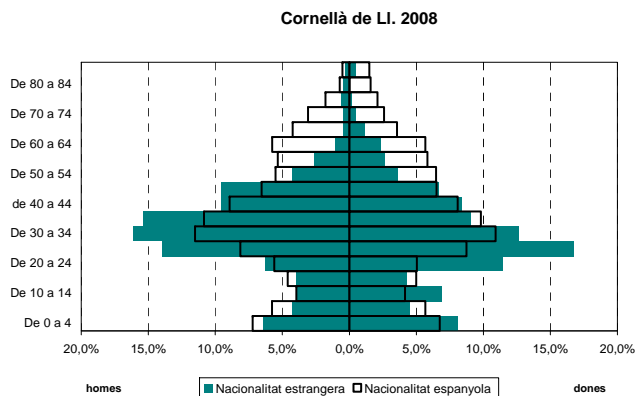
Evolució de la població estrangera

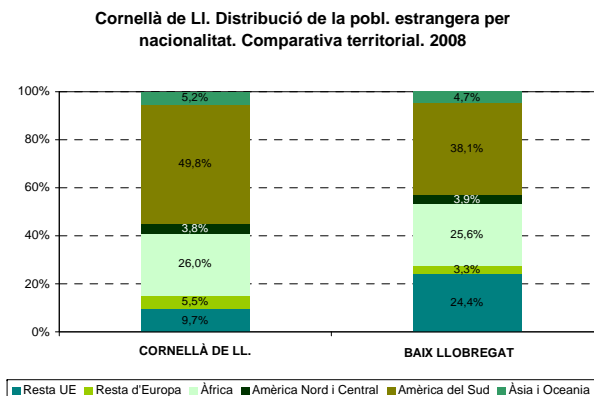
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	105,7	79,8
% Població <15	14,0	16,4
% Població 15-64	65,8	82,2
% Població >64	20,2	1,4
Edat mitjana població	43,2	30,0
In. Depen. Juvenil	21,3	20,0
In. Depen. Senil	30,7	1,7
In. Depen. Total	52,0	21,7
In. Envel·liment	144,3	8,6
In. Sobreenvelliment	10,0	2,6
In. Joventut. Pob. Act	93,9	298,7
In. Renovac. Pob. Act	66,9	684,2
Edat mitjana Pob. Act	41,1	33,7

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

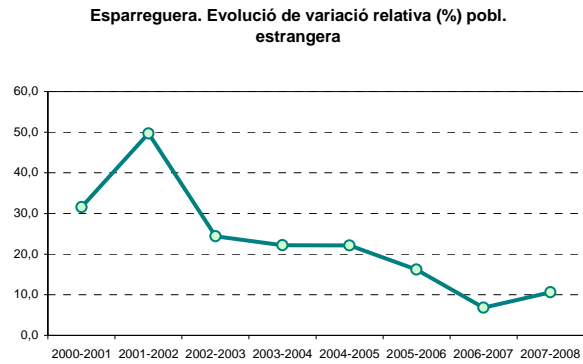
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Cornellà de Ll.: 15,7%

Municipi: Esparreguera

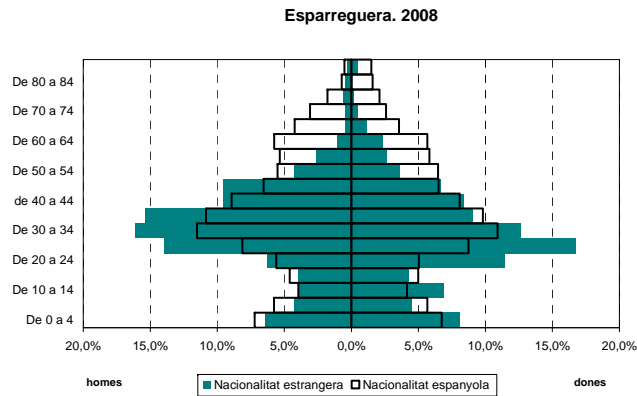
Evolució de la població estrangera

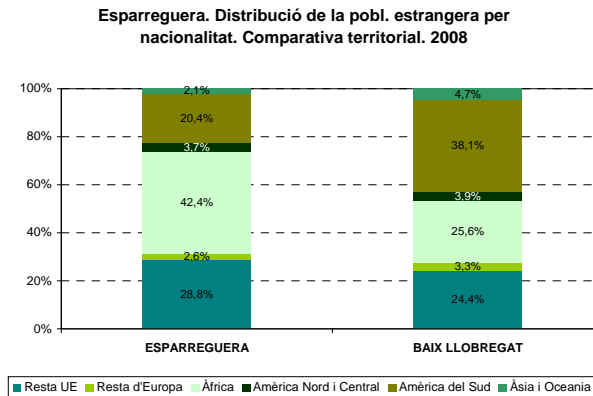
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	97,2	71,1
% Població <15	17,0	18,5
% Població 15-64	69,7	79,4
% Població >64	13,2	2,1
Edat mitjana població	38,8	30,0
In. Depen. Juvenil	24,4	23,2
In. Depen. Senil	19,0	2,7
In. Depen. Total	43,4	25,9
In. Envel·liment	77,8	11,6
In. Sobreenvelliment	11,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	114,8	264,3
In. Renovac. Pob. Act	95,8	493,4
Edat mitjana Pob. Act	39,6	34,1

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

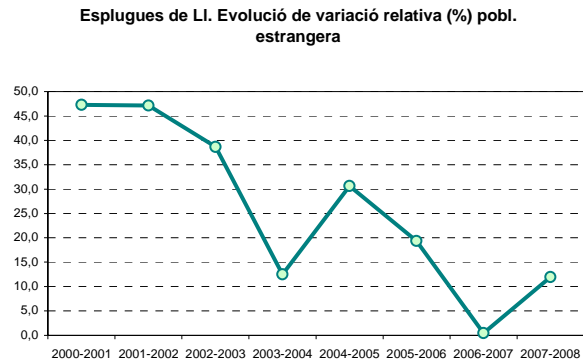
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Esparreguera: 8,5%

Municipi: Esplugues de Llobregat

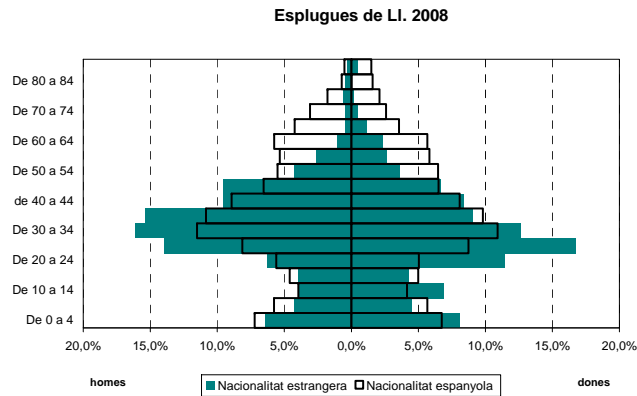
Evolució de la població estrangera

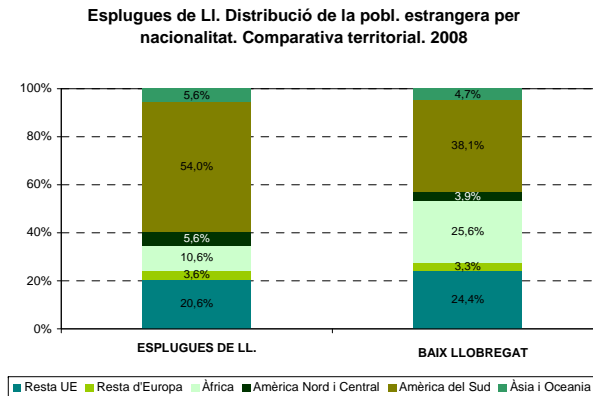
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	105,2	99,1
% Població <15	12,8	16,6
% Població 15-64	68,4	81,4
% Població >64	18,8	2,0
Edat mitjana població	43,4	30,7
In. Depen. Juvenil	18,7	20,4
In. Depen. Senil	27,5	2,4
In. Depen. Total	46,2	22,8
In. Envel·liment	146,5	11,8
In. Sobreenvelliment	9,8	1,7
In. Joventut. Pob. Act	86,4	253,8
In. Renovac. Pob. Act	69,1	463,3
Edat mitjana Pob. Act	41,5	34,3

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

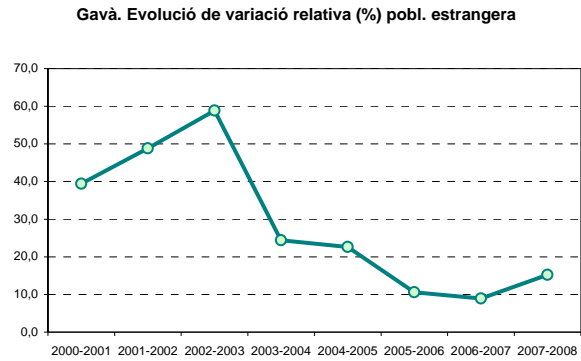
Distribució de les nacionalitats principals de la pob. estrangera

* Taxa d'estrangeria Esplugues de Ll.: 13,1%

Municipi: Gavà

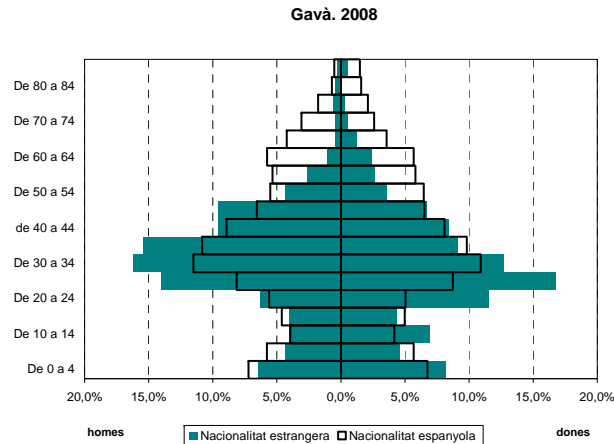
Evolució de la població estrangera

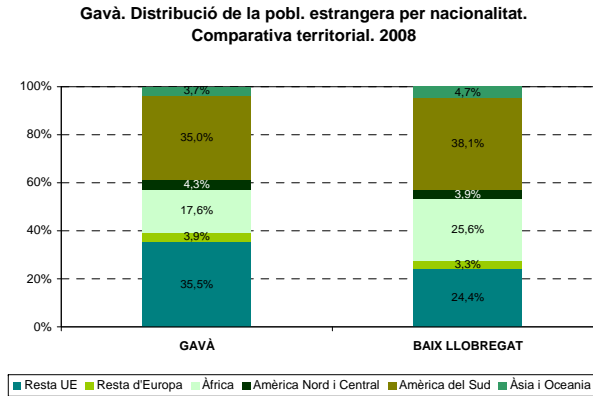
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	102,4	89,0
% Població <15	15,9	16,8
% Població 15-64	69,0	80,9
% Població >64	15,1	2,3
Edat mitjana població	40,1	31,5
In. Depen. Juvenil	23,1	20,8
In. Depen. Senil	21,8	2,9
In. Depen. Total	44,9	23,6
In. Envel·liment	94,5	13,8
In. Sobreenvelliment	10,0	6,2
In. Joventut. Pob. Act	104,9	227,5
In. Renovac. Pob. Act	88,6	371,1
Edat mitjana Pob. Act	40,1	35,2

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

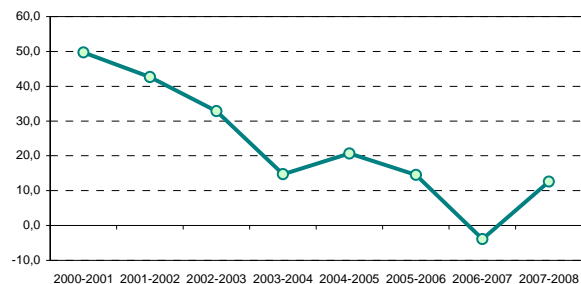

* Taxa d'estrangeria Gavà: 10,8%

Municipi: Martorell

Evolució de la població estrangera

Martorell. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

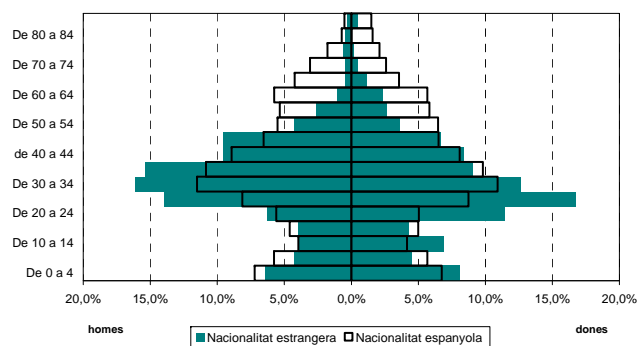

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	100,1	65,1
% Població <15	17,2	18,4
% Població 15-64	66,4	80,7
% Població >64	16,4	0,9
Edat mitjana població	40,2	29,0
In. Depen. Juvenil	25,9	22,8
In. Depen. Senil	24,7	1,2
In. Depen. Total	50,6	23,9
In. Envel·liment	95,4	5,1
In. Sobreenvelliment	11,3	2,4
In. Joventut. Pob. Act	109,5	306,9
In. Renovac. Pob. Act	78,5	711,2
Edat mitjana Pob. Act	40,2	33,7

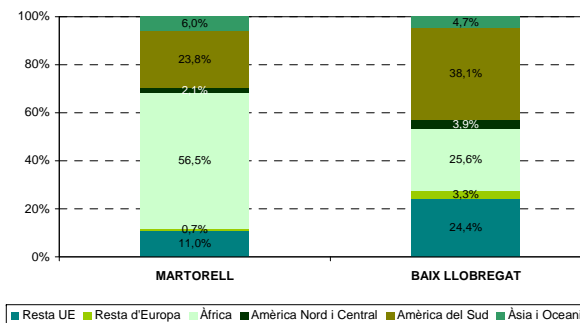
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Martorell. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

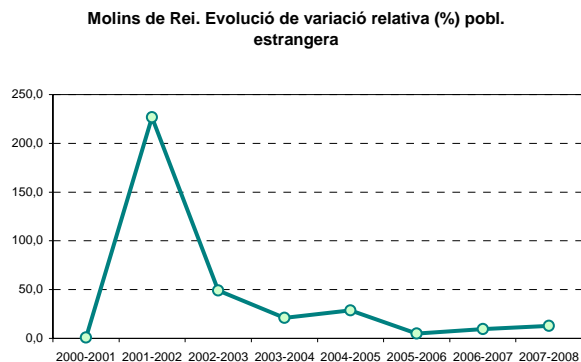
Martorell. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

* Taxa d'estrangeria Martorell: 17,2%

Municipi: Molins de Rei

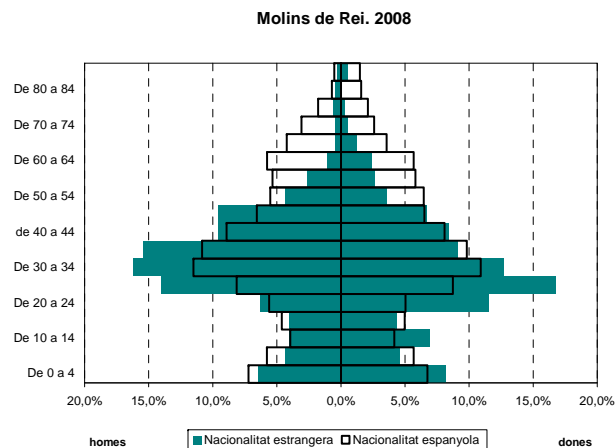
Evolució de la població estrangera

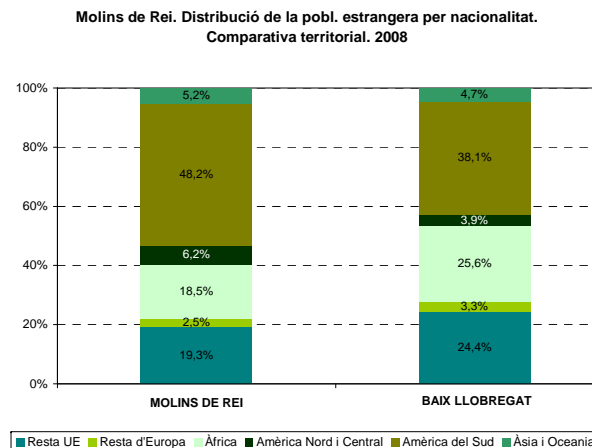
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	103,5	107,3
% Població <15	16,4	11,7
% Població 15-64	68,9	86,8
% Població >64	14,8	1,4
Edat mitjana població	39,8	31,8
In. Depen. Juvenil	23,7	13,5
In. Depen. Senil	21,4	1,7
In. Depen. Total	45,2	15,2
In. Envel·liment	90,2	12,3
In. Sobreenvelliment	11,6	0,0
In. Joventut. Pob. Act	112,6	277,8
In. Renovac. Pob. Act	81,3	442,9
Edat mitjana Pob. Act	40,0	34,3

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

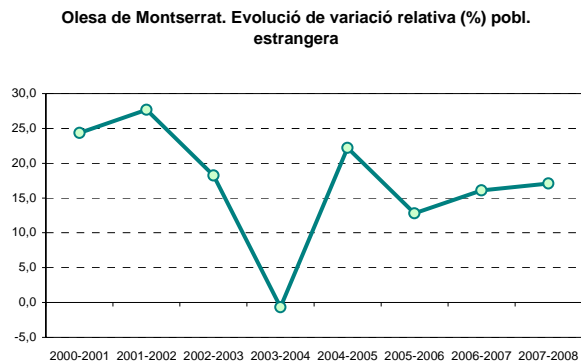
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Molins de Rei: 5,5%

Municipi: Olesa de Montserrat

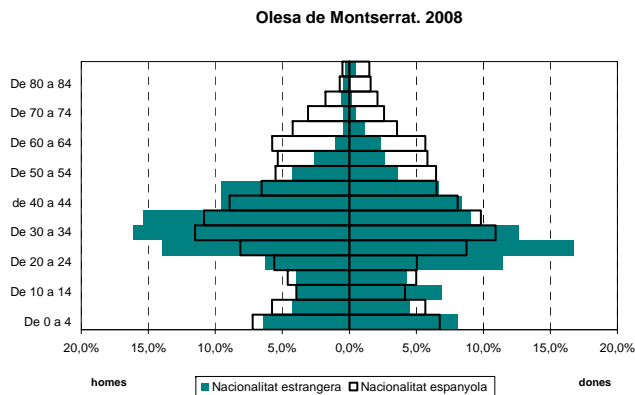
Evolució de la població estrangera

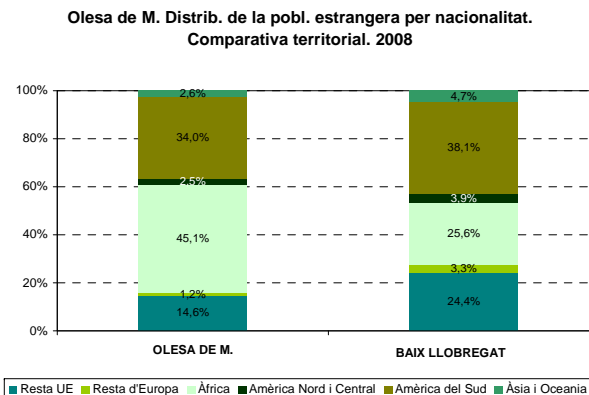
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,1	88,7
% Població <15	17,0	20,9
% Població 15-64	68,1	77,6
% Població >64	14,8	1,5
Edat mitjana població	39,2	28,5
In. Depen. Juvenil	25,0	26,9
In. Depen. Senil	21,8	1,9
In. Depen. Total	46,8	28,8
In. Envel·liment	87,1	7,2
In. Sobreenvelliment	11,8	9,1
In. Joventut. Pob. Act	126,6	334,4
In. Renovac. Pob. Act	92,3	550,7
Edat mitjana Pob. Act	39,2	33,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

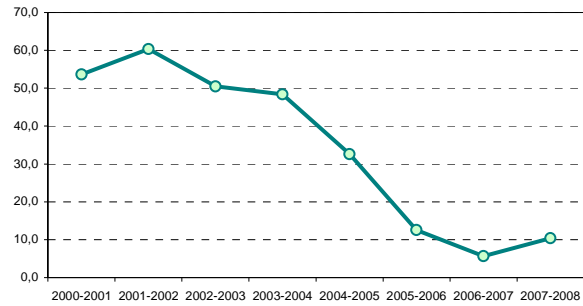

* Taxa d'estrangeria Olesa de M.: 9,6%

Municipi: Pallejà

Evolució de la població estrangera

Pallejà. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

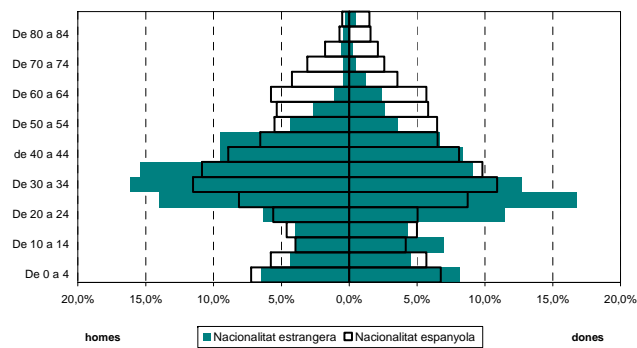

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,1	91,0
% Població <15	19,1	16,2
% Població 15-64	69,3	81,7
% Població >64	11,6	2,2
Edat mitjana població	37,5	32,2
In. Depen. Juvenil	27,5	19,8
In. Depen. Senil	16,7	2,7
In. Depen. Total	44,2	22,5
In. Envel·liment	60,8	13,4
In. Sobreenvelliment	14,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	118,7	198,1
In. Renovac. Pob. Act	94,3	221,7
Edat mitjana Pob. Act	39,5	36,0

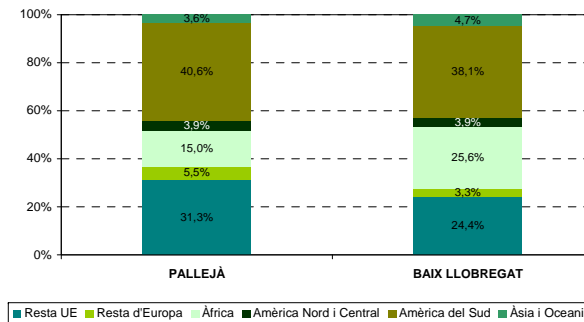
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Pallejà. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

Pallejà. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

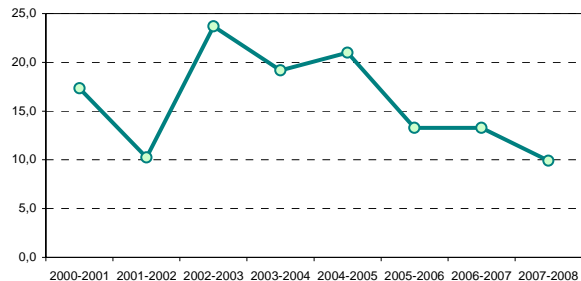

* Taxa d'estrangeria Pallejà: 7,1%

Municipi: Palma de Cervelló, La

Evolució de la població estrangera

La Palma de Cervelló. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

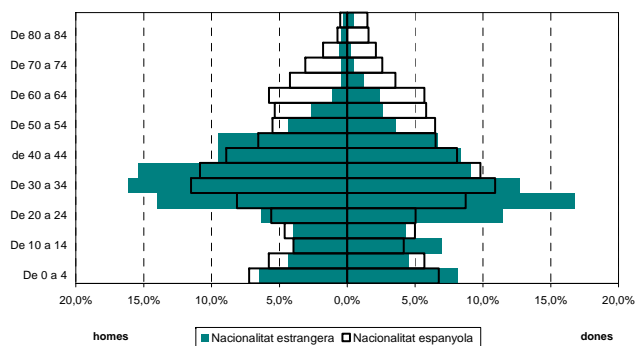

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	101,1	108,5
% Població <15	17,4	13,1
% Població 15-64	70,8	85,7
% Població >64	11,8	1,2
Edat mitjana població	38,6	31,9
In. Depen. Juvenil	24,6	15,3
In. Depen. Senil	16,6	1,4
In. Depen. Total	41,3	16,7
In. Envel·liment	67,6	9,4
In. Sobreenvelliment	15,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	98,0	231,7
In. Renovac. Pob. Act	113,7	380,0
Edat mitjana Pob. Act	39,9	35,0

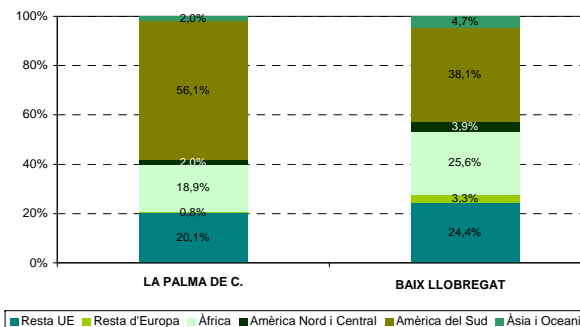
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

La Palma de Cervelló. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

La Palma de C. Distrib. de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

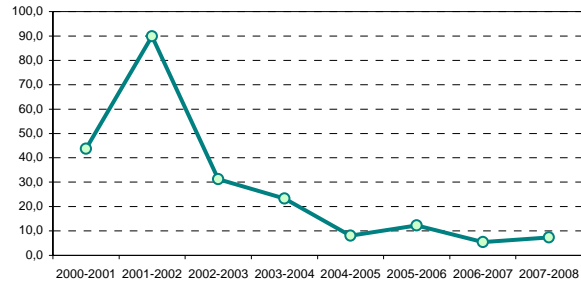

* Taxa d'estrangeria La Palma de C.: 8,1%

Municipi: Papiol, El

Evolució de la població estrangera

El Papiol. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

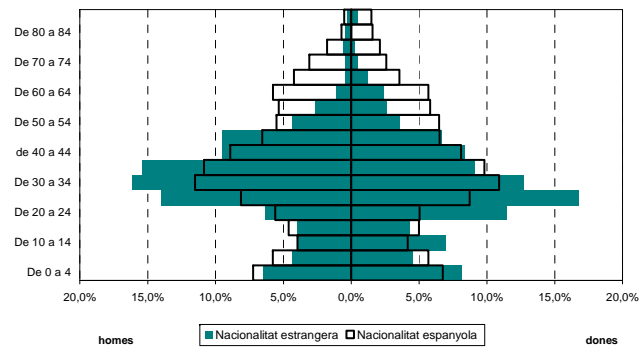

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,4	90,2
% Població <15	15,0	22,7
% Població 15-64	70,3	75,6
% Població >64	14,7	1,7
Edat mitjana població	40,2	28,8
In. Depen. Juvenil	21,3	30,0
In. Depen. Senil	21,0	2,3
In. Depen. Total	42,3	32,3
In. Envel·liment	98,3	7,6
In. Sobreenvelliment	10,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	103,9	300,0
In. Renovac. Pob. Act	93,8	766,7
Edat mitjana Pob. Act	39,8	34,0

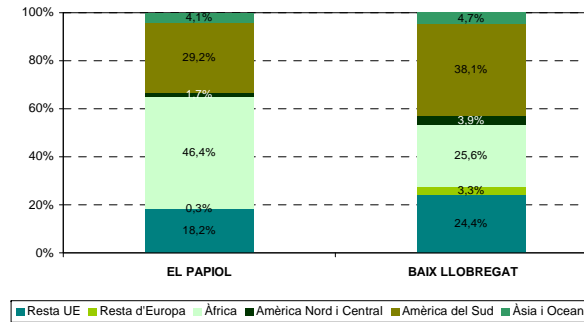
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

El Papiol. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

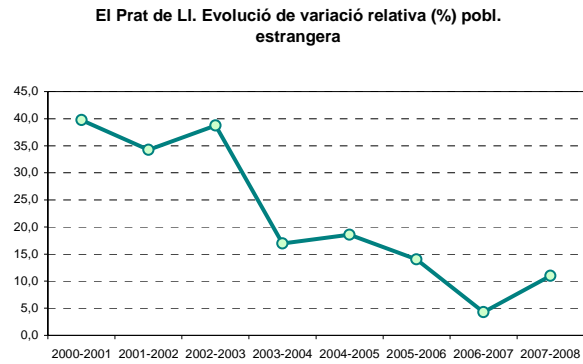
El Papiol. Distrib. de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

* Taxa d'estrangeria El Papiol: 7,6%

Municipi: Prat de Llobregat, El

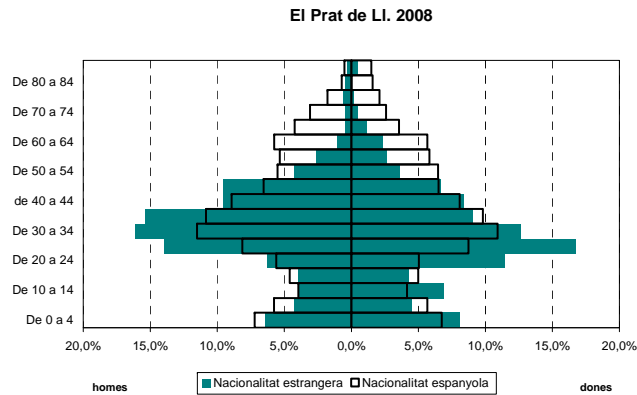
Evolució de la població estrangera

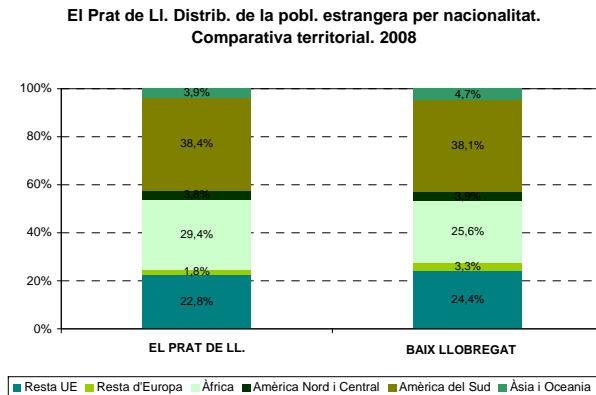
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	102,3	80,5
% Població <15	14,1	17,3
% Població 15-64	70,3	81,0
% Població >64	15,5	1,7
Edat mitjana població	41,0	30,5
In. Depen. Juvenil	20,1	21,4
In. Depen. Senil	22,1	2,1
In. Depen. Total	42,2	23,5
In. Envel·liment	110,1	9,9
In. Sobreenvelliment	10,5	4,1
In. Joventut. Pob. Act	103,4	247,1
In. Renovac. Pob. Act	82,6	404,5
Edat mitjana Pob. Act	40,3	34,5

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

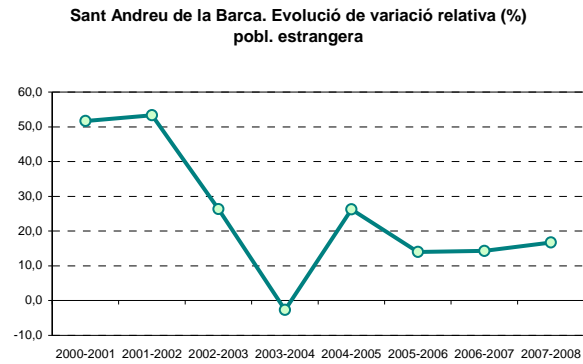
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria El Prat de Ll.: 9,0%

Municipi: Sant Andreu de la Barca

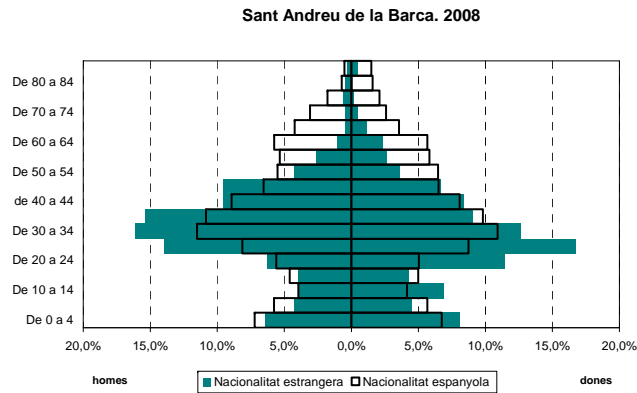
Evolució de la població estrangera

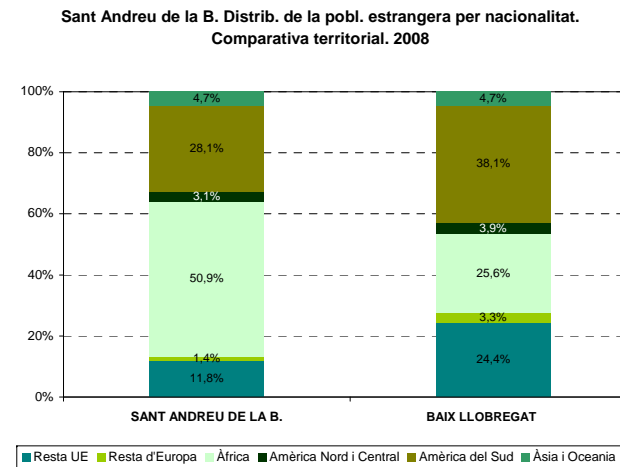
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	97,9	72,9
% Població <15	18,4	18,1
% Població 15-64	71,1	80,6
% Població >64	10,4	1,2
Edat mitjana població	36,8	29,4
In. Depen. Juvenil	25,9	22,5
In. Depen. Senil	14,7	1,5
In. Depen. Total	40,6	24,0
In. Envel·liment	56,6	6,7
In. Sobreenvelliment	10,6	8,1
In. Joventut. Pob. Act	138,2	299,8
In. Renovac. Pob. Act	88,7	609,9
Edat mitjana Pob. Act	39,0	33,7

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

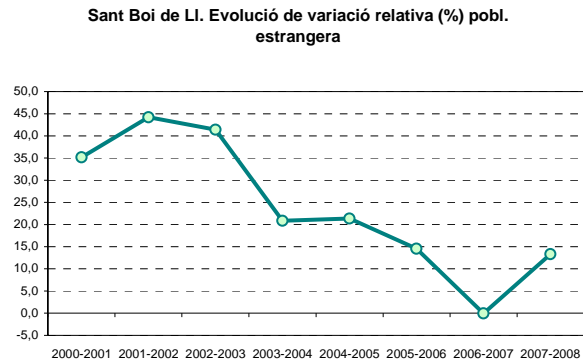
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Andreu de la B.: 11,6%

Municipi: Sant Boi de Llobregat

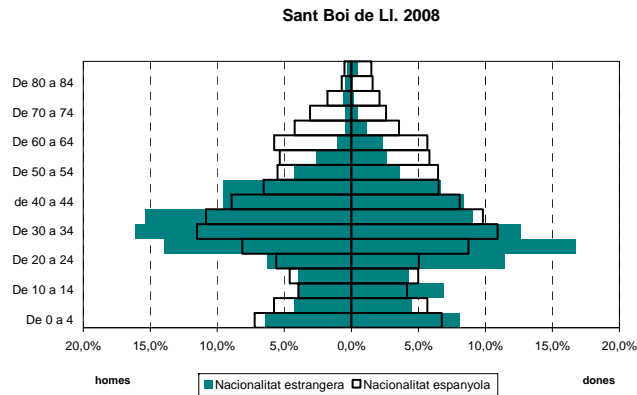
Evolució de la població estrangera

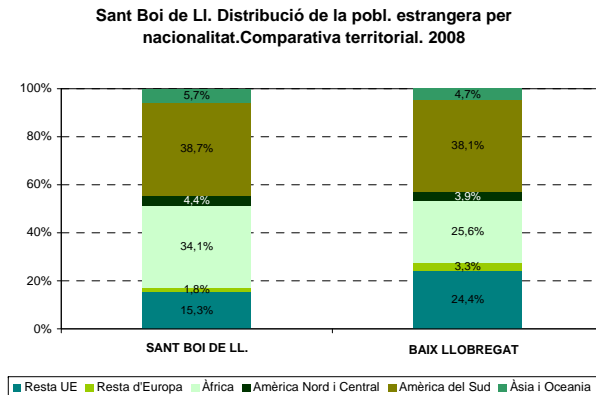
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	103,1	85,1
% Població <15	14,7	16,9
% Població 15-64	69,2	81,2
% Població >64	16,1	2,0
Edat mitjana població	40,9	30,3
In. Depen. Juvenil	21,2	20,8
In. Depen. Senil	23,2	2,4
In. Depen. Total	44,4	23,2
In. Envel·liment	109,2	11,7
In. Sobreenvelliment	10,7	5,0
In. Joventut. Pob. Act	104,1	291,1
In. Renovac. Pob. Act	83,5	456,7
Edat mitjana Pob. Act	40,2	34,0

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

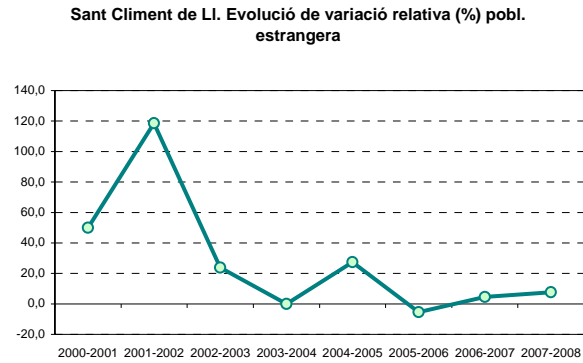
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Boi de LL.: 8,8%

Municipi: Sant Climent de Llobregat

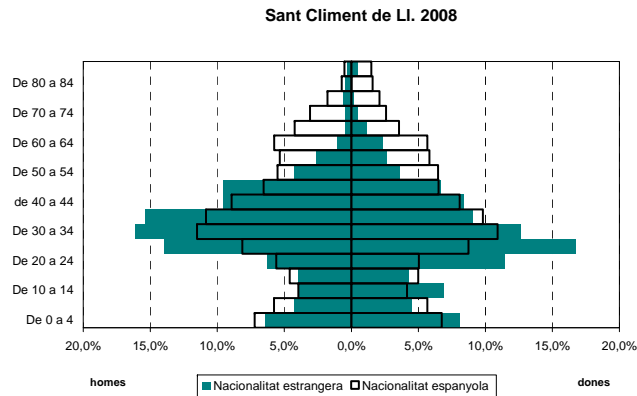
Evolució de la població estrangera

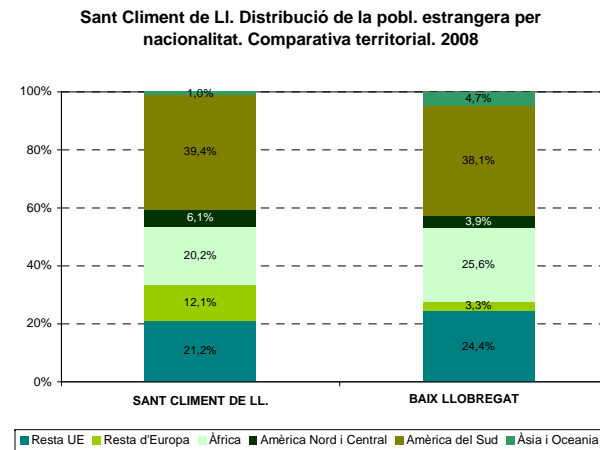
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	98,4	98,0
% Població <15	18,7	23,2
% Població 15-64	69,8	73,7
% Població >64	11,5	3,0
Edat mitjana població	37,4	29,9
In. Depen. Juvenil	26,7	31,5
In. Depen. Senil	16,5	4,1
In. Depen. Total	43,2	35,6
In. Envel·liment	61,5	13,0
In. Sobreenvelliment	11,9	0,0
In. Joventut. Pob. Act	116,7	265,0
In. Renovac. Pob. Act	101,8	166,7
Edat mitjana Pob. Act	39,4	35,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

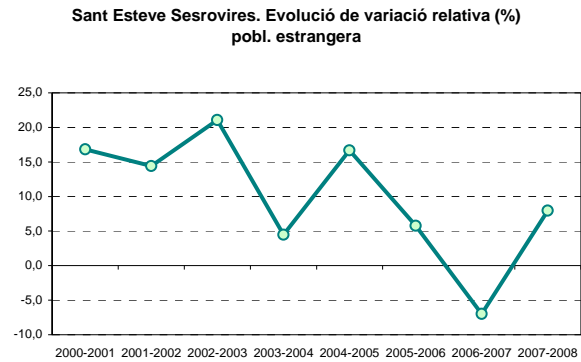
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Climent de LL.: 2,7%

Municipi: Sant Esteve Sesrovires

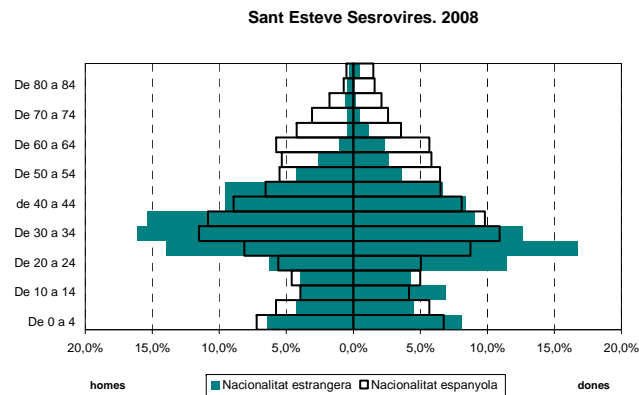
Evolució de la població estrangera

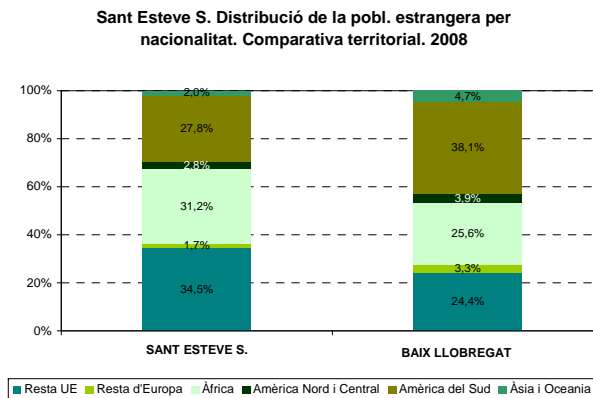
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	97,5	97,9
% Població <15	18,3	17,6
% Població 15-64	69,8	79,8
% Població >64	11,9	2,6
Edat mitjana població	38,4	32,4
In. Depen. Juvenil	26,3	22,0
In. Depen. Senil	17,1	3,3
In. Depen. Total	43,3	25,3
In. Envel·liment	65,0	14,8
In. Sobreenvelliment	10,2	16,7
In. Joventut. Pob. Act	97,1	187,5
In. Renovac. Pob. Act	88,4	290,0
Edat mitjana Pob. Act	40,3	36,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

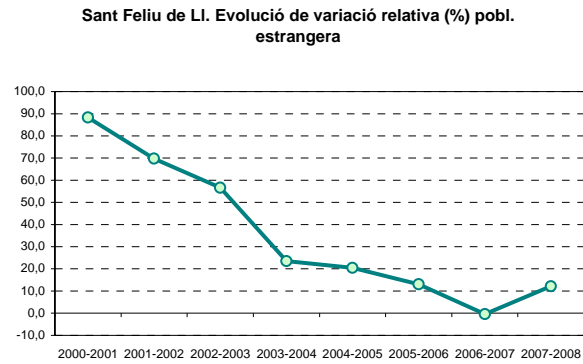
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Esteve S.: 6,7%

Municipi: Sant Feliu de Llobregat

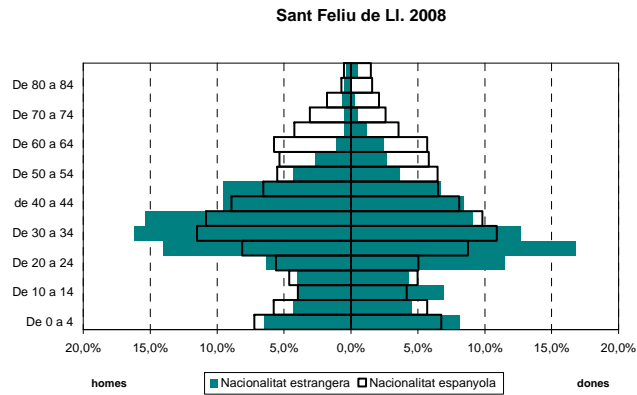
Evolució de la població estrangera

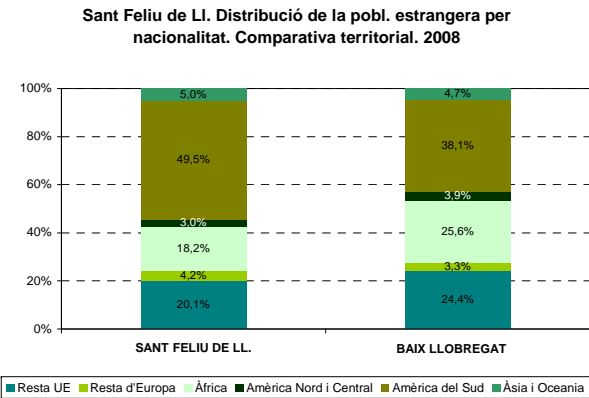
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	105,5	96,4
% Població <15	16,1	15,4
% Població 15-64	69,2	83,2
% Població >64	14,7	1,4
Edat mitjana població	40,3	30,6
In. Depen. Juvenil	23,3	18,5
In. Depen. Senil	21,3	1,7
In. Depen. Total	44,6	20,2
In. Envel·liment	91,6	8,9
In. Sobreenvelliment	12,6	6,0
In. Joventut. Pob. Act	102,1	268,7
In. Renovac. Pob. Act	70,2	461,7
Edat mitjana Pob. Act	40,7	34,2

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

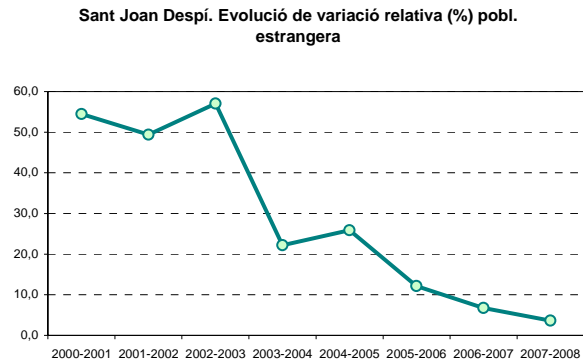
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Feliu de Ll.: 8,5%

Municipi: Sant Joan Despí

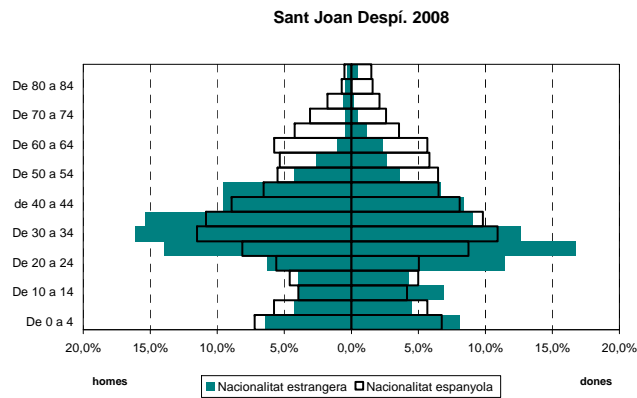
Evolució de la població estrangera

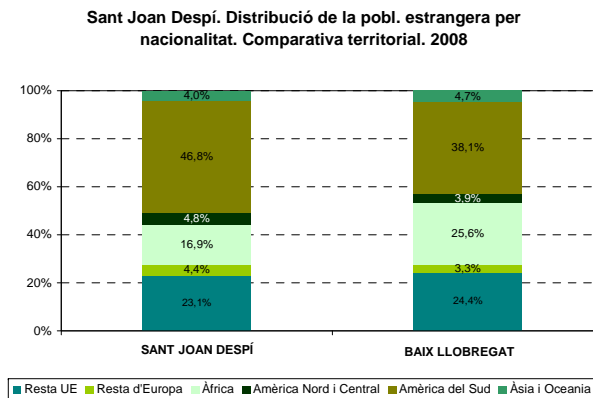
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	102,9	109,5
% Població <15	17,3	16,1
% Població 15-64	69,2	82,0
% Població >64	13,5	1,8
Edat mitjana població	39,4	30,8
In. Depen. Juvenil	24,9	19,7
In. Depen. Senil	19,5	2,2
In. Depen. Total	44,5	21,9
In. Envel·liment	78,3	11,3
In. Sobreenvelliment	10,4	2,4
In. Joventut. Pob. Act	100,0	268,9
In. Renovac. Pob. Act	80,0	475,4
Edat mitjana Pob. Act	40,5	34,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

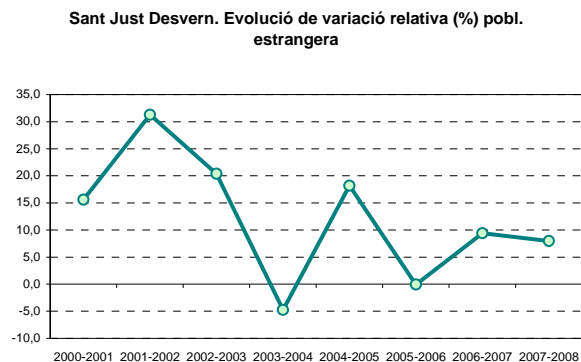
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Joan Despí: 7,3%

Municipi: Sant Just Desvern

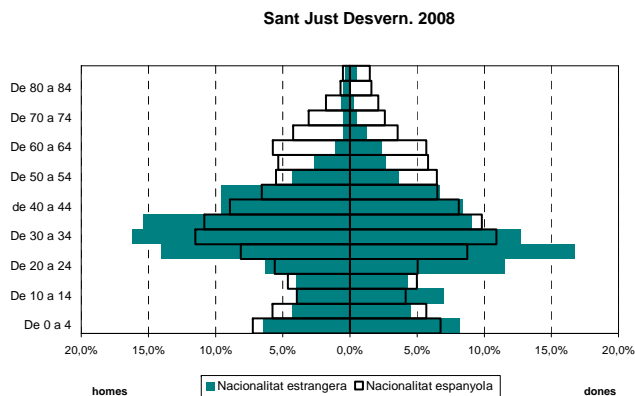
Evolució de la població estrangera

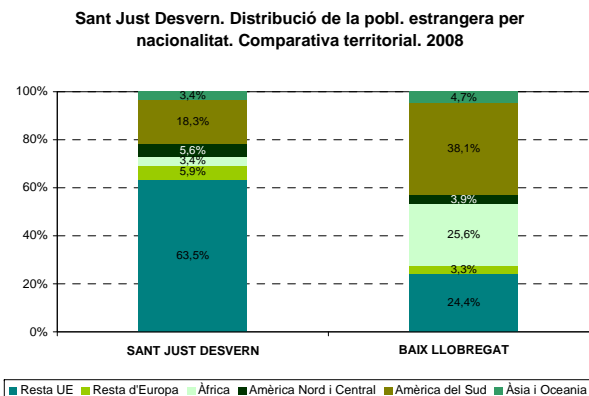
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	110,5	109,1
% Població <15	15,8	18,2
% Població 15-64	67,4	78,5
% Població >64	16,7	3,3
Edat mitjana població	41,5	33,4
In. Depen. Juvenil	23,5	23,2
In. Depen. Senil	24,8	4,2
In. Depen. Total	48,3	27,4
In. Envel·liment	105,8	18,2
In. Sobreenvelliment	12,6	10,5
In. Joventut. Pob. Act	88,9	131,8
In. Renovac. Pob. Act	79,1	207,4
Edat mitjana Pob. Act	41,0	37,5

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

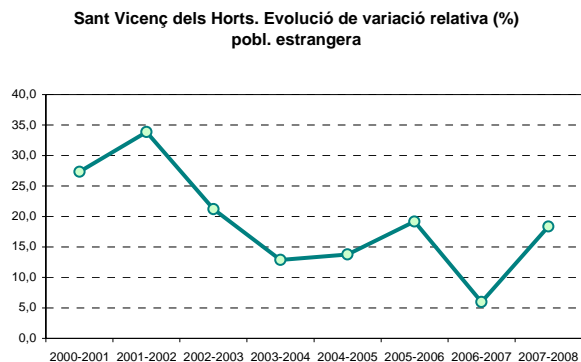
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Just Desvern: 11,2%

Municipi: Sant Vicenç dels Horts

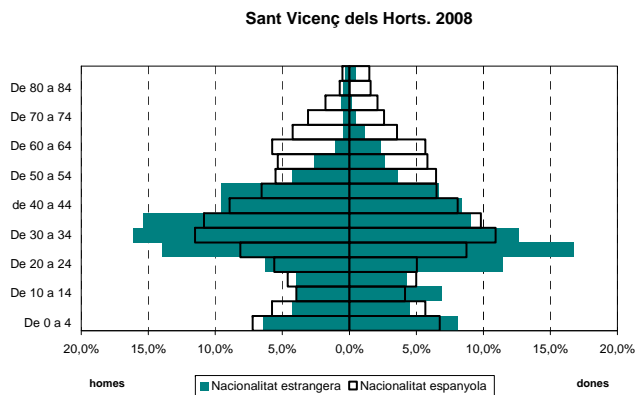
Evolució de la població estrangera

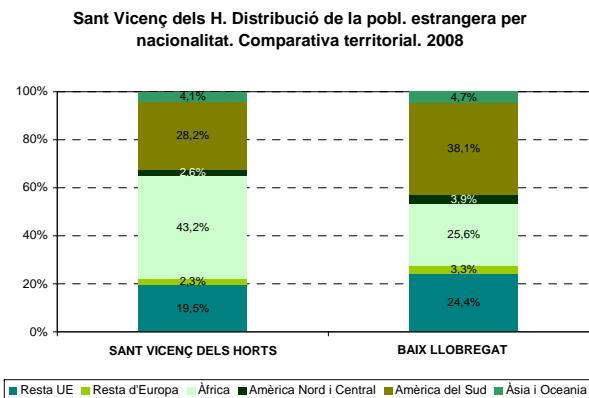
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	101,1	78,2
% Població <15	17,0	17,0
% Població 15-64	69,3	80,9
% Població >64	13,8	2,1
Edat mitjana població	38,9	30,4
In. Depen. Juvenil	24,5	21,1
In. Depen. Senil	19,9	2,6
In. Depen. Total	44,4	23,6
In. Envel·liment	81,2	12,2
In. Sobreenvelliment	9,9	2,2
In. Joventut. Pob. Act	112,0	253,1
In. Renovac. Pob. Act	104,2	485,9
Edat mitjana Pob. Act	39,5	34,3

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

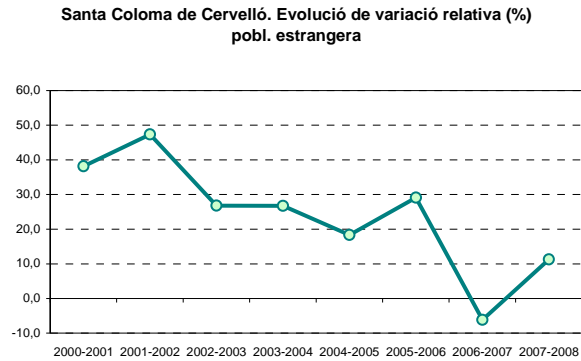
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Sant Vicenç dels H.: 7,9%

Municipi: Santa Coloma de Cervelló

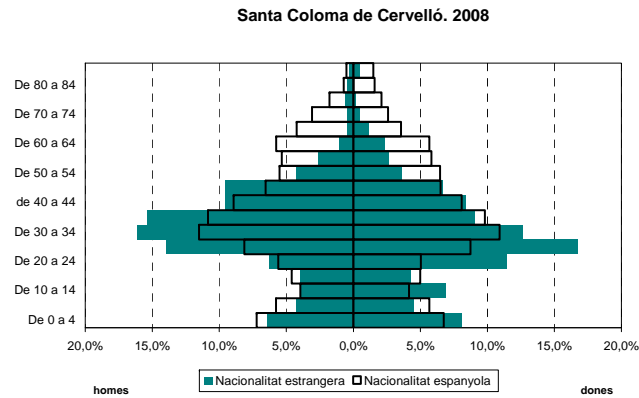
Evolució de la població estrangera

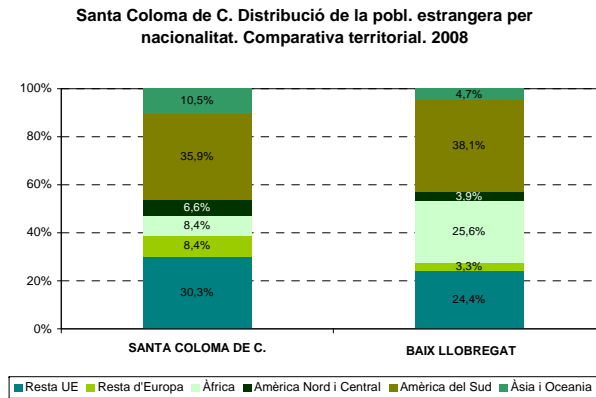
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	100,9	99,3
% Població <15	21,1	12,9
% Població 15-64	68,7	86,4
% Població >64	10,2	0,7
Edat mitjana població	36,0	30,5
In. Depen. Juvenil	30,7	14,9
In. Depen. Senil	14,9	0,8
In. Depen. Total	45,6	15,7
In. Envel·liment	48,6	5,4
In. Sobreenvelliment	14,7	0,0
In. Joventut. Pob. Act	132,6	254,3
In. Renovac. Pob. Act	94,2	618,2
Edat mitjana Pob. Act	39,1	33,4

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

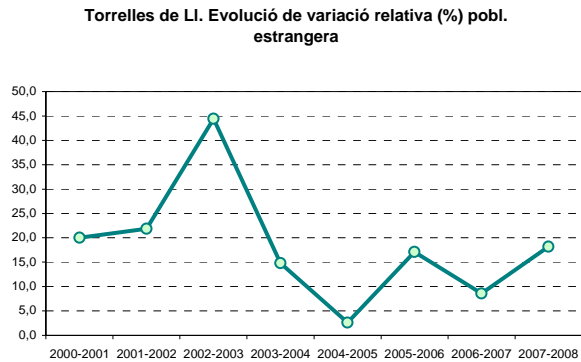
Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Santa Coloma de C.: 3,8%

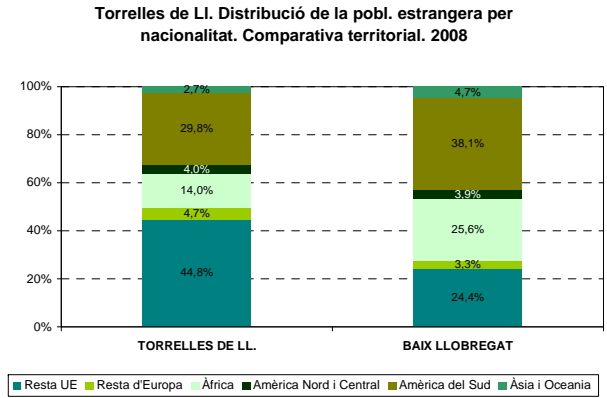
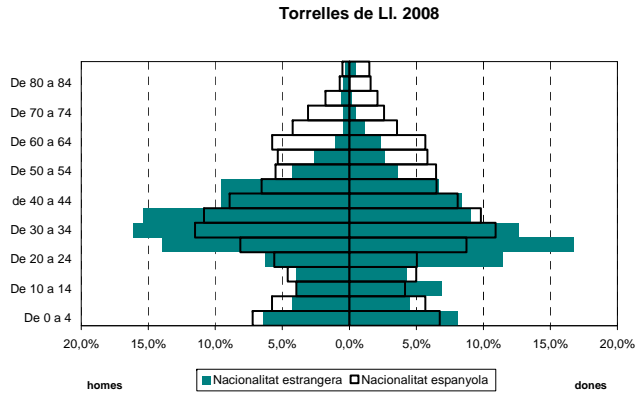
Municipi: Torrelles de Llobregat

Evolució de la població estrangera | Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	98,8	113,6
% Població <15	19,9	15,4
% Població 15-64	70,0	83,3
% Població >64	10,0	1,3
Edat mitjana població	36,7	31,5
In. Depen. Juvenil	28,5	18,5
In. Depen. Senil	14,3	1,6
In. Depen. Total	42,8	20,1
In. Envel·liment	50,4	8,7
In. Sobreenvelliment	11,4	25,0
In. Joventut. Pob. Act	110,9	211,3
In. Renovac. Pob. Act	104,5	328,6
Edat mitjana Pob. Act	39,7	35,3

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat | Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

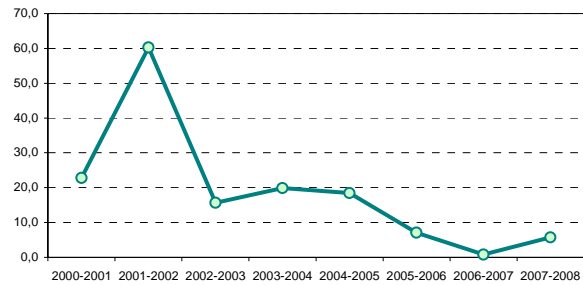

* Taxa d'estrangeria Torrelles de Ll.: 5,7%

Municipi: Vallirana

Evolució de la població estrangera

Vallirana. Evolució de variació relativa (%) pobl. estrangera

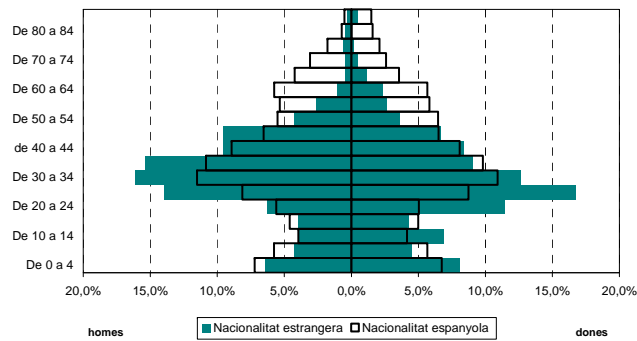

Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	99,5	101,3
% Població <15	17,9	18,3
% Població 15-64	69,2	78,4
% Població >64	12,9	3,3
Edat mitjana població	38,5	31,5
In. Depen. Juvenil	25,9	23,4
In. Depen. Senil	18,7	4,1
In. Depen. Total	44,6	27,5
In. Envel·liment	72,0	17,8
In. Sobreenvelliment	11,6	3,3
In. Joventut. Pob. Act	114,2	218,5
In. Renovac. Pob. Act	85,9	287,5
Edat mitjana Pob. Act	39,8	35,5

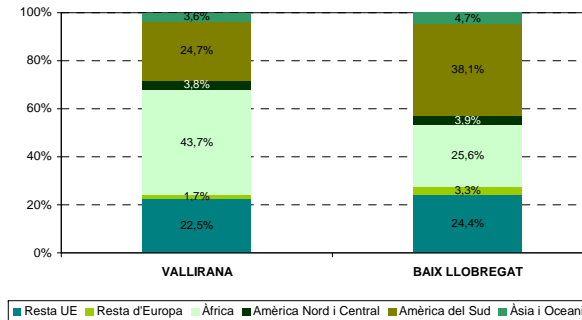
Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Vallirana. 2008

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

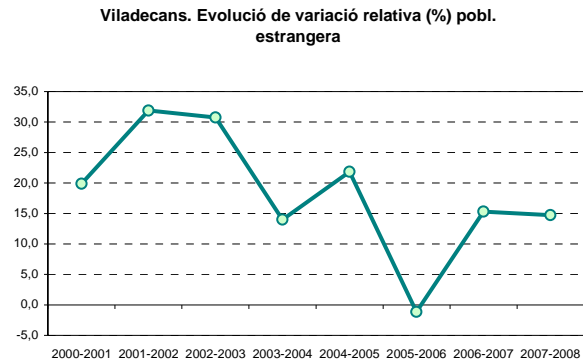
Vallirana. Distribució de la pobl. estrangera per nacionalitat. Comparativa territorial. 2008

* Taxa d'estrangeria Vallirana: 6,7%

Municipi: Viladecans

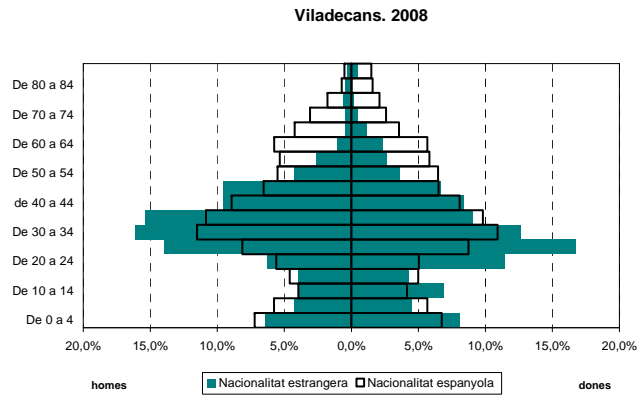
Evolució de la població estrangera

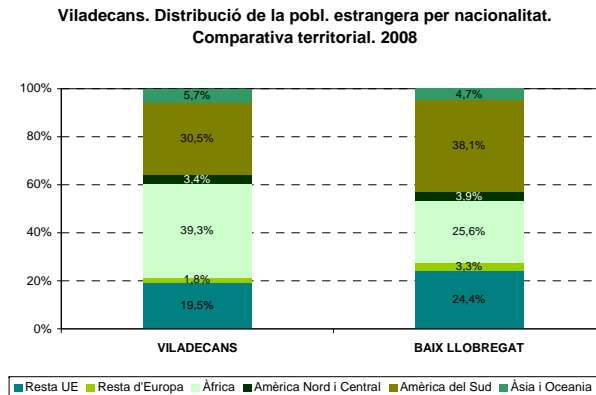
Indicadors demogràfics per tipus de nacionalitat. 2008

	Pob. Nac. espanyola	Pob. Nac. estrangera
Rel. Feminitat	100,5	84,6
% Població <15	16,7	18,7
% Població 15-64	70,4	79,5
% Població >64	13,0	1,8
Edat mitjana població	38,6	29,8
In. Depen. Juvenil	23,7	23,5
In. Depen. Senil	18,4	2,3
In. Depen. Total	42,1	25,7
In. Envel·liment	77,8	9,6
In. Sobreenvelliment	9,4	5,6
In. Joventut. Pob. Act	119,8	262,7
In. Renovac. Pob. Act	88,3	450,0
Edat mitjana Pob. Act	39,5	34,2

Distribució de la pobl. sexe i edat segons nacionalitat

Distribució de les nacionalitats principals de la pobl. estrangera

* Taxa d'estrangeria Viladecans: 8,0%

9. Annex

Països que aglutina cada continent

Europa	
Unió Europea Alemanya Àustria Bèlgica Bulgària Dinamarca Eslovàquia Eslovènia Estònia Finlàndia França Grècia Hongria Irlanda Itàlia Letònia Lituània Luxemburg Malta Països Baixos Polònia Portugal Regne Unit República Txeca Romania Suècia Xipre	Europa Central i Oriental Albània Armènia Bielorússia Bòsnia i Hercegovina Croàcia Geòrgia Macedònia República de Moldova Rússia Sèrbia i Montenegro Ucraïna Resta d'Europa Andorra Islàndia Liechtenstein Mònaco Noruega San Marino Suïssa Vaticà, el
Àsia	
Orient Mitjà Afganistan Aràbia Saudita Bahrain Iemen Iran Iraq Israel Jordània Kuwait Líban Oman Qatar Síria Turquia Unió dels Emirats Àrabs	Àsia Central i Oriental Azerbaidjan Bangladesh Bhutan Índia Kazakhstan Kirguizistan Mongòlia Nepal Pakistan Tadjikistan Turkmenistan Uzbekistan Xina Japó Japó
Sud-est asiàtic Brunei Cambodja Filipines Indonèsia Laos Malàisia Maldives Marshall, illes	Myanmar República de Corea República Democràtica Popular de Corea Singapur Sri Lanka Tailàndia Taiwan Vietnam

Àfrica

Àfrica del Nord i Magrib

Algèria
Egipte
Líbia
Marroc
Mauritània
Sudan
Tunísia

Àfrica subsahariana

Benín
Burkina Faso
Cap Verd
Costa d'Ivori
Gàmbia
Ghana
Guinea
Guinea Bissau
Guinea Equatorial

Libèria
Mali
Níger
Nigèria
Senegal
Sierra Leone
Togo
Txad

Àfrica Central i Meridional

Angola
Botswana
Burundi
Camerun
Comores
Congo
Djibouti
Eritrea
Etiòpia
Gabon
Kenya
Lesotho
Madagascar
Malawi
Maurici
Moçambic
Namíbia

República Centreafricana
República Democràtica del Congo
República Unida de Tanzània
Rwanda
São Tomé i Príncipe
Seychelles
Somàlia
Sud-àfrica
Swazilàndia
Uganda
Zàmbia
Zimbabwe

Amèrica

Amèrica del Nord

Canadà
Estats Units d'Amèrica

Amèrica del Sud

Argentina
Bolívia
Brasil
Colòmbia
Equador
Guyana
Paraguai
Perú
Surinam
Uruguai
Veneçuela
Xile

Amèrica Central

Antigua i Barbuda
Bahames
Barbados
Belize
Costa Rica
Cuba
Dominica
El Salvador
Granada
Guatemala
Haití
Hondures
Jamaica
Mèxic
Nicaragua
Panamá
República Dominicana
Saint Kitts i Nevis
Saint Lucia
Saint Vicent i les Granadines
Trinitat i Tobago

Oceania

Oceania

Austràlia
Cook, illes
Fiji
Kiribati
Micrònesia, Estats Federats de
Nauru
Nova Zelanda

Palau
Papua Nova Guinea
Salomó, illes
Samoa Occidental
Tonga
Tuvalu
Vanuatu